

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 219 (12.251)

Trst, sredo, 2. oktobra 1945

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.F.1
66001 KOPER
7096 AA
40 000

Predsedstvo SZDL Slovenije o zamejstvu in uresničevanju Osima

Boju Slovencev za narodnostne pravice mora slediti vsa jugoslovanska skupnost

LJUBLJANA — Ne zgodi se prav pogosto, da bi kakšna tema tako zagrela in kritično obarvala razpravo kot jo je prav včerajšnja na predsedstvu republiške konference SZDL v Ljubljani. Beseda je namreč tekla o položaju slovenske narodnostne skupnosti v zamejstvu in o poročilu o uresničevanju osimskih sporazumov. Če bi hoteli potegniti rdečo nit skozi razpravo, potem bi lahko o včerajšnji zapisali, da številni izredno pereči problemi Slovencev v zamejstvu terjajo trezno, realno in predvsem ustrezno politično oceno o tem, kje smo ta hip, kaj hočemo in kakšne so nadaljnje perspektive narodnostnih skupnosti onstran matične domovine.

Najbrž prav zdaj, ko je preteklo trideset let od podpisa avstrijske državne pogodbe in deset let od sprejema osimskih sporazumov, ne bi smeli pred problemi zatiskati oči, marveč jasno in nedvoumno pokazati na številne zavore, ki preprečujejo nadaljnjo normalizacijo razmer, so poudarjali razpravljavci. Prav tako bi morali ponovno potrditi tvornost jugoslovanske politike dobrega sosedstva in potrebo po nadaljnjem uresničevanju njenih ustavnih obveznosti kot matične domovine.

V razpravi in zaključnem povzetku

predsednika Republiške konference SZDL Franca Šetinca je bila potrjena zahteva, da se o položaju Slovencev v zamejstvu in izpolnjevanju ustavnih in mednarodnih obveznosti držav, v katerih živijo Slovenci, spregovori tudi na zvezni ravni. Sicer se je v razpravi prepletala nujna, da bi bila ne samo Slovenija, temveč vsa Jugoslavija stalno in celoviteje obveščena o življenju in boju za narodnostne pravice Slovencev, ki živijo izven matične domovine.

Ivan Seničar je bil v obširnem uvodu o celotni narodnostni problematiki povsem konkreten. Tako je dejal, da republika Avstrija vse do danes, to je trideset let po podpisu avstrijske državne pogodbe, še vedno ni izpolnila svojih obveznosti pri zaščiti in zagotavljanju enakih pravic za Slovence, prav tako ni uresničila posebnih pravic manjšinskega varstva. Še vedno so odprta in pereča vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov, uporabe slovenščine pred upravnimi in sodnimi organi, predšolske vzgoje, financiranje nekaterih kulturnih ustanov in izobraževalnih programov, zadnje čase pa si reakcionarne družbene sile na avstrijskem Koroškem prizadevajo celo za odpravo dvojezičnega šolstva.

Podoben položaj je v Italiji, kjer tudi po desetih letih osimskih sporazumov še vedno niso sprejeli ustreznega zakona, ki bi Slovincem v vseh treh pokrajinah zagotovil enak položaj in ustrezno zaščito. Pomembna določila, ki vplivajo na dejanski položaj pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti, so prenašali iz enega v drugi mednarodni sporazum. Uresnili pa so jih bore malo. Po osnutkih zaščitnega zakona, ki so jih predložili komunisti, socialisti, proletarski demokrati, krščanski demokrati in Slovenska skupnost, je tudi sedanja italijanska vlada zagotovila, da bo predložila predlog takega zakona. Toda predloga še vedno ni. Tako ostajajo med drugim odprta vprašanja ustrezne zaščite Slovencev v vseh treh pokrajinah, kjer živijo naši ljudje, vprašanja enakopravne uporabe slovenščine v javni upravi, sodstvu in celo na poštah, potem krajevni napisi, večja upravna avtonomija šolstva, priznavanje kulturnih ustanov ter pogoji za njihovo nemoteno delo, zaposlovanje Slovencev v javnih službah in ustrezna gospodarska krepitev slovenske narodnostne skupnosti.

O tem, kaj je prinesel osimski sporazum, ljudem to in onstran meje in kaj pomeni za obmejne občine odprta

meja, je zelo konkretno in neposredno spregovoril Marjan Tavčar iz svernoprimske regije. Po njegovem postaja Osimo eden redkih mirnih sporazumov reševanja medsebojnih problemov, obenem pa tudi lepo kaže, kaj lahko v gospodarskem, kulturnem, političnem pomenu prinese najbolj odprta meja v Evropi. Ljudje ob meji najbolj tenkočutno doživljajo utripe in trzljaje medsebojnega sodelovanja in najbolj dobro vedo, da je meja najvarnejša takrat, ko se čezno pretaka čimveč človeških stikov in pobud. Zaprta meja pa ustvarja nezaupanje in tuje, kar tudi dobro vemo. Tavčar je še dejal, da smo lahko zadovoljni z nekaterimi rezultati Osima, kot so na Novogoriškem solkanska hidroelektrarna, skupen vodovod, sabotinska cesta, a še vedno z jugoslovanske strani niso uresničene cestne povezave od Razdrtega do Fernetičev oziroma Vrtojbe. Toda na italijanski je še večja in hujša praznina. To pa je zakon o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti. S tem ostaja neprijeten politični torzo, kajti nič ne kaže, da bi republika Italija svoje obljube tudi kaj kmalu udejanjila.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ura Gorbačova v Franciji

PARIZ — Gorbačov pride danes na štiridnevni uradni obisk v Francijo. Okoliščino, da si je novi generalni sekretar KPSZ izbral kot cilj svojega prvega potovanja na Zahod ravno to državo, je glasnik Elizejske palače Vauzelle označil kot »priznanje vloži Francije v svetu in njene vpliva v vseh regijah sveta ter v dialogu Vzhod-Zahod«. Potem ko je Mitterrand prekinil prakso francosko-sovjetskih vrhunskih sestankov, je pojasnil Vauzelle, je do zdajšnjega srečanja »med dvema velikima evropskima in jedrskima silama, ki ju vežejo stare prijateljske vezi,« spet lahko prišlo, ker je z namestitvijo evroraket bilo mogoče odpraviti neravnovesje sil med Vzhodom in Zahodom.

Državnika bosta med drugim govorila o žariščih napetosti v svetu, o prizadevanjih za doseg trajnega miru, o ameriškem »vesoljskem ščit« (Francija hoče razviti lasten avtonomen sistem jedrskega detanta), človekovih pravicah (Mitterrand bo vprico afere Greenpeace opreznosti) in o Reaganovi pobudi za vrh 7 najbolj industrializiranih držav Zahoda, ki se ga Francija ne udeleži.

Ob splošni obsodbi vse Evrope in arabskega sveta Izraelska letalska agresija na generalštab PLO v Tuniziji

TUNIS — V posmeh mednarodnim normam je Izrael včeraj s pravo teroristično akcijo kršil suverenost Tunizije in z letalskim bombardiranjem uničil generalštab Arafatovega Al Fataha in sedež 17 brigade PLO v bivšem tunizijskem letoviščarskem kraju Haman al Šat, 35 kilometrov južno od Tunisa, kamor se je zateklo vodstvo PLO leta 1982 po izgonu iz Bejruta. Po prvih vesteh je šest izraelskih lovskih bombnikov dobesedno zrvnalo z zemljo tri poslopja, ubilo in ranilo več kot 150 oseb, med žrtvami pa ni ne Arafata in niti nobenega voditelja PLO.

Nezaslišan letalski napad so včeraj potrdili tudi v Tel Avivu, kjer so ga opravičili kot represalije zaradi terorističnega napada Palestinec na jahto v ciprski Larnaki, kjer so bili pred šestimi dnevi ubiti trije izraelski civilisti. Obrambni minister Rabin pa je šel v tako skrajnost, da je zagovarjal trditve o »ekstrateritorialnosti generalštaba PLO, kar bi pomenilo, da ni Izrael kršil tunizijske suverenosti.

S temi opravičili pa se razen ZDA nihče ne strinja tako na Zahodu kot na Vzhodu. Le Bela hiša je včeraj opravičila izraelski napad »kot zakonit odgovor terorizmu«. Za Sovjetsko zvezo je bilo bombardiranje prava »banditska agresija«. Še hujše so bile ocene arabskih držav. Egipt je sklical krizni štab in takoj prekinil egipčansko - izraelska pogajanja o bodočnosti Tabe. Vse po-

litične sile v evropskem parlamentu in zunanji ministri »dvanaajsterece« so najodločnejše obsodili »piratski izraelski napad«. Protestom so se pridružile domala vse vlade Zahodne Evrope.

Predsednik italijanske vlade Craxi je obsodil »teroristični napad, ki ni vreden omikane države«; izrazil je solidarnost tunizijskim oblastem in voditelju PLO Jaserju Arafatu, Izraelsko bombardiranje je globoko odjeknilo tudi v italijanskem političnem življenju. KPI je zahtevala o tem vprašanju razpravo tako v poslanski zbornici kot v senatu.

Po vsem tem se torej samo po sebi zastavlja vprašanje, zakaj se je Izrael spustil v tako tvegano vojaško avanturo? Trditve o odgovoru na palestinske teroristične atentate so iz trte izvite. Bolj verodostojne so ocene, da je hotel Izrael prekiniti mirovni proces, ki ga uvajajo skupne jordansko - palestinske pobude. Mrtvi v Hamam al Šatu, med katerimi so tudi žene in otroci, lahko sprožijo pravi preokret v bodočih Arafatovih diplomatskih pobudah. Povsem razumljivo so včeraj Palestinci govorili le o maščevanju, o povračilnih ukrepih, kar bo sprožilo nov vrtnec nasilja.

Medtem pa je sinoči Tunizija že zahtevala izredno sejo varnostnega sveta OZN, na kateri bodo razpravljali o tej izraelski agresiji, ki se je zgodila kar 2.400 kilometrov od izraelskih meja.

Ob zahtevi po umiku prosirskih sil iz Tripolija Skrajneži barantajo z ugrabljenimi Sovjeti

BEJRUT — Po več kot 24 urah od njihove ugrabitve je še vedno nejasna usoda treh sovjetskih diplomatov in zdravnika veleposlanštva SZ v Bejrutu. Včeraj dopoldne je namreč neznanec v imenu teroristične organizacije »džihad eslami« (islamska sveta vojna) napovedal, da so že ubili trgovskega atašeya Valerija Mirnakova in zdravnika Nikolaja Svirskega.

Sinoči pa je »islamska osvobodilna organizacija« — sile Haleda Ibn al Valida« izročila neki tiskovni agenciji natipkan proglas s slikami štirih ugrabljenecv z naperjenimi pištolami v sencah. V svojih zahtevah sta tako »islamska osvobodilna organizacija« kot »džihad« zahtevali za osvoboditev četverice, da Sovjetska zveza izposluje prekinitvev pokola muslimanskega prebivalstva v Tripoliju, umik vseh prosirskih sil in libanonskih komunistov ter moskovsko obsodbo vseh napadov na libanonske muslimane.

V Moskvi o vsem modro molčijo, saj je to prvič, da je kako njihovo veleposlanštvo vpleteno v libanonski spopad. Prvič v zgodovini pa se je tudi zgodilo, da imajo skrajneži iste organizacije v rokah tako talce ene kot druge velesile.

V Bejrutu so prepričani, da je »islamska osvobodilna organizacija« le podružnica »džihada«, da se torej velesili hote ali nehoti nahajata v isti godlji. Ob tem seveda v Washingtonu s slabo prikritim zadovoljstvom navajajo, da je končno napočil čas za skupne nastope proti terorizmu in izražajo solidarnost Sovjetski zvezi.

Če pa so muslimanski skrajneži upali, da bodo z ugrabitvijo preprečili padec Tripolija, so se bridko zmotili. Sinoči je bil tu položaj dramatičen. Prosirske sile so se prebile v središče mesta, tako da so islamski fundamentalisti že poslali v boj samomorilske oddelke.

Skupina učencev iz Istre in z Reke prvič nastopa na mladinskih igrah

RIM — Italijanski predsednik Cossiga je včeraj slovesno odprl letošnje mladinske igre, ki se jih udeležuje več tisoč mladincev iz vse Italije. Letos je prisotna na mladinskih igrah, poleg seveda predstavnikov naših mladincev, prvič tudi skupina predstavnikov italijanske narodnostne skupnosti iz Jugoslavije. V italijanskem glavnem mestu se že nahaja osem učencev osnovnih šol iz Istre in z Reke, ki se udeležujejo tekmovanj v atletiki, danes pa bo odpotovala v Rim še skupina sedmih deklet, ki bo prav tako nastopila na mladinskih igrah.

Izgredi in nasilje v Liverpoolu

LIVERPOOL — Izgredi, ki jim botrujeta brezposelnost in odtujenost temnopoltih skupnosti v angleških mestih, so se včeraj spet sprožili v Liverpoolu, ko so se komaj-umirili v londonskem predmestju Brixtonu. Začelo se je z napadom karibskih mladeničev proti sodišču, kjer je bila obravnava proti 4 njihovim vrstnikom, obtoženim uboja. Po posegu policije so zvečer napadli v večjem številu njen sedež in začeli poulične boje, ki še traja. Policija je obkrožila mestno četrt Toxteth, kjer so demonstranti postavili barikade iz zažganih avtomobilov.

Deželni svet dokončno sprejel odstop odbora

TRST — Deželni svet Furlanije - Julijske krajine je včeraj po triurni razpravi, ki ni prispevala nič novega k reševanju politične krize, formalno sprejel odstop predsednika Biasuttija in vseh deželnih odbornikov. Več kot dva meseca po izbruhu »afere Vespasiano« bo sedaj skoraj gotovo vse ostalo pri starem, to se pravi, da bo deželo še dalje upravljala petstrankarska koalicija ob zunanji podpori SSK. Deželni tajniki šestih strank se bodo vsekakor spet srečali v soboto na sestanku, ki bo v marsičem odločilen. V primeru pozitivnega zaključka pogajanj bodo že prihodnji teden takoj izvolili drugi Biasuttijev odbor, v primeru razdora pa je KD že pripravljena izvoliti enobravno upravo.

Deželna kriza ni doslej prinesla pričakovanega razčiščenja na Tržaškem, kjer imajo socialisti vedno manj možnosti za vstop v večino, v dvomu pa je celo štafeta Richetti - Cecovini na tržaški občini. Ta zastoj pogajanj je medtem dal duška »pozicijski duši« Liste za Trst, ki je na včerajšnji deželni seji z Gambassinijem ostro napadla linijo tajnika Giuricina.

NA 3. IN 4. STRANI

DANES V EVROPSKIH NOGOMETNIH POKALIH Povratne tekme 2. kola

Šest italijanskih in pet jugoslovanskih ekip bo danes nastopilo v povratnih srečanjih prvega kola v treh evropskih klubskih nogometnih pokalih. V pokalu prvakov bo najlažje nalogo imel Juventus, ki je že v prvi tekmi premagal luksemburško ekipo Jeunesse s 5:1. Verona (3:1 doma) bo gostovala v Solunu, Sarajevo pa bo sprejelo v goste finsko ekipo Kuusysi. Finci so doma zmagali z 2:1.

V pokalu pokalnih prvakov bi se morala uvrstiti v nadaljnje kolo tako Sampdoria (doma proti grški Larissi) kot beograjska Crvena zvezda (v Švici proti ekipi Aarau).

V pokalu UEFA sta Inter in Hajduk (oba sta prvič zmagala s 5:1) že »kvalificirana«, pred težko nalogo pa bosta Milan (doma proti ekipi Auxerre) in Torino (v gosteh proti Panathinaikosu). Dobre možnosti za napredovanje v drugo kolo pa imata jugoslovanska predstavnika Vardar (doma proti Dinamu iz Bukarešte) in Partizan (v Beogradu proti Portominenseju).

NA 10. STRANI

● Boju Slovencev

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Rudi Čačinovič je med drugim menil, da je že skrajni čas da naredimo korenitejšo analizo o sporazumih, ki zadevajo zamejce, da bi končno ugotovili, kje smo, kaj hočemo in kakšne so sploh perspektive obstoja naših ljudi onstran meja.

Tone Partljič je bil konkreten in dokaj kritičen. Dejal je, da je bila prav kultura dolga leta skoraj edino pričevanje o Slovencih v zamejstvu, zato smo tudi dandanes dolžni kot matici narod tenkočutno slediti avtonomnemu delovanju ljudi čez mejo. Zavzel se je za manj administrativnih državnovarstvenih ovir pri pretoku kulture, še posebej knjig, po njegovem pa naj bi bila manjšina prajev v kulturi in z njeno pomočjo most nekega malega naroda za ostalo Evropo.

Včeraj so na predsedstvu obširno kot gostje spregovorili tudi povabljeni predstavniki narodnostnih skupnosti iz Avstrije in Italije. Felix Wieser je med drugim opozoril na to, da 7. člen državne pogodbe še zdaleč ni uresničen, ker da čaka na to narodnostna skupnost na avstrijskem Koroškem še trd in zagrižen boj za osnovne pravice. Kar pa še posebej zaskrbljuje, je dejstvo, da koroška deželna vlada vztraja pri trditvah, češ da so uresničili prav vse člene in to »resnično« menda že uspešno trojstvo v mednarodne strokovne organizacije.

Tudi Boris Race je govoril o številnih problemih in zavorah, s katerimi se vsak dan spopadejo Slovenci v Italiji, ter dejal, da prav tisti, ki bi morali izpolnjevati zakon, gredo najtežje v razgovore in se torej še niso odpovedali asimilacijskim težnjam. Zaščitni zakon še vedno ni razgledal luči, še vedno ostaja šele pri obljubah. Ob tem pa se že kažejo zahteve po preštevanju, porajajo se ostre kampanje proti zaščitnemu zakonu, dvojezičnih napisov ni niti na Krasu, za slovenski naslov je treba na pošti posebej plačati in podobno.

Ne brez vzroka je Race dejal, da je narodnostna skupnost po nekajletni stagnaciji na mestu, kjer je bila denimo pred dvajsetimi leti, kar je zaskrbljujoče in žalostno obnem. To pa seveda ne pomeni, da so se Slovenci vdali, da se ne bodo še naprej borili za svoje najosnovnejše pravice in za obstoj.

NADA MAURIČ

Finančni zakon močno razburil družbene odnose v državi

Danes predložitev osnutka v senatni skupščini in tiskovna konferenca sindikalnega vodstva

RIM — Danes bosta proračunski in zakladni minister Romita in Gorla v senatu obrazložila finančni zakon za leto 1986, ki ga je vlada odobrila v soboto zvečer. Tako se bo, vsaj formalno, začela razprava za odobritev tega zakona, ki bi se morala v senatu končati sredi novembra in v poslanski zbornici pred koncem leta, tako da bi bil finančni zakon v parlamentu dokončno odobren v roku, ki ga predvideva zakon.

Vendar pa je že sedaj jasno, da pot za odobritev tega zakona ne bo lahka. Predvsem zaradi sindikatov, ki so že napovedali odločno nasprotovanje ukrepu, o katerem menijo, da je v nasprotju z interesi šibkejših slojev prebivalstva. Tako so se včeraj ponovno sestali organizacijski tajniki sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL z namenom, da izdelajo protipredloge sindikatov in da se dogovorijo o izvedbi dvehurne splošne stavke, ki jo je sindikalna federacija napovedala že v ponedeljek in o kateri bodo podrobno sporočili Lama, Marini in Benvenuto na današnji tiskovni konferenci. Vsekakor je razburjenje v sindikalnem gibanju veliko, predvsem zato, ker finančni zakon ne načinja nekaterih pomembnih vprašanj, kot na

primer obdavčenja rent in velikih premoženj.

Tudi v parlamentu pot ne bo lahka. Komunistična skupina v senatu je že včeraj izrazila stališče, da je »finančni zakon socialno krivičen ter nekoristen in nezadosten glede na cilje, ki si jih zastavlja«. Komunisti zato napovedujejo »odločno opozicijo« in bodo v senatni zbornici iznesli predloge, ki so že prišli na dan prejšnji teden med razpravo o resolucijah KPI in neodvisne levice.

Veliko nezadovoljstvo prihaja do izraza tudi med samimi industrijci. Tako je pooblaščen upravitelj družbe Fiat Cesare Romiti izrazil osuplost nad »osebnimi in sektorskimi interesi« v vladi in v sindikatih takoj po odobritvi finančnega zakona.

Medtem pa se je, vsaj navidezno, nekoliko ublažilo nezadovoljstvo v vladnih strankah. Minister za zdravstvo Degan, ki je pred sinočnim grozil z odstopom, če Craxi ne umakne določil v zvezi z zdravstvom, se je včeraj premislil. Odpovedal je tiskovno konferenco, na kateri naj bi sporočil svoj odstop in dobro informirani krogi pravijo, da je do odpovedi prišlo, ker Deganu ni nihče izrazil solidarnosti in ker ga ni podpirala niti nje-

gova stranka, to je krščanska demokracija, ki je bila baje že pripravljena na zamenjavo ministra. S tako šibko pozicijo Degan ni mogel doseči ničesar in je bila torej njegova grožnja o odstopu ne- učinkovita. Kaže tudi, da uživa zakladni minister Gorla vso podporo krščanske demokracije, kar tudi pojasnjuje, zakaj je njegov predlog prodril s tako odločnostjo. Sicer pa ni izključeno, da obstaja že dogovor med vladnimi strankami, da nekatera stališča omilijo v parlamentu. To je namreč nakazal sinoči proračunski minister Romita, ko je dejal, da bo parlament lahko spremenil ta zakon.

Vsekakor pa so se, po predstavitvi teh določil, politični odnosi v državi ponovno zaostriili. Današnji dan bo vsekakor zelo pomemben: čeprav so stališča vlade in sindikatov že znana, je namreč zelo pomemben ton, ki ga bosta uporabila po eni strani Gorla in Romita v parlamentu, po drugi pa sindikalni voditelji na tiskovni konferenci. Ti posegi bodo tudi dokaj jasno pokazali, ali in v kolikšni meri obstaja nevarnost novega ostrega družbenega spora v državi.

BOJAN BREZIGAR

V Novi Kaledoniji krhko ravnovesje po volitvah

PARIZ — Nedeljske volitve v Novi Kaledoniji so minile v miru, na osnovi njihovih izidov pa se je na tem francoskem prekomorskem ozemlju (obsega kakih 60 večjih in manjših otokov v jugozahodnem delu Tihega oceana) vzpostavilo »krhko politično ravnovesje« med francoskimi lojalisti in avtonomisti, ki se lahko vsak hip podre in v skrajnem primeru degenerira v državljansko vojno.

Lojalistična stranka RPCR je namreč prejela 60 od sto glasov na volitvah v kongres, kjer bo skupno s svojimi manjšimi zavezniki imela 29 sedežev, medtem ko je Osvobodilna fronta za socialistično Kanakijo (FNLKS) osvojila le 17 kongresnih mest. Toda FNLKS je po drugi stra-

ni dosegla absolutno večino glasov in predstavnikov v 3 od skupnih 4 deželnih svetov. Lojalisti so namreč zmagali na deželnih volitvah le v južni deželi okrog glavnega mesta Numee.

Voditelji avtonomistične FNLKS so takoj po volitvah izjavili, da je neodvisnost vsaj v njihovih treh deželah (Sever, Center in otoki Loyalty) že dejstvo. Kako bodo svojo volilno zmago dejansko uporabili, pa je še veliko vprašanje. Vsekakor velja poudariti, da imajo dežele po novi ustavni ureditvi veliko avtonomijo. Vprašanje je, ali se bo FNLKS zadovoljila z reformami na deželni ravni, ali pa se bo odločila za drznejši korak, t.j. za odcepitev.

Pogovori Španija - ZRN

Predsednik španske vlade (levo) Felipe Gonzalez in zahodnonemški kancler Helmut Kohl na tiskovni konferenci v Bonnu po uradnih pogovorih, ki so zadevali mednarodne razmere in dvostranske odnose med Španijo in ZRN (AP)

Le šest ranjenih ob sobotnem potresu Skoraj 500 raznih zgradb poškodovanih v Makedoniji

SKOPJE, NEGOTIN — Po močnem potresu, ki je v soboto popoldne stresel tla na področju med Negotinom in Demir Kapijo, so aparati seizmološkega observatorija univerze v Skopju do jutra zabeležili še 45 šibkejših potresov. Njihovi epicentri so bili v Kavadarcih, Negotinu, Demir Kapiji in Radovišu.

Prvi, najmočnejši potres je imel jakost 7. stopnje po Mercallijevi lestvici, ali 5,3 stopnje po Richterjevi lestvici (v epicentru), ostali pa so bili tretje in četrte stopnje po Mercallijevi lestvici. Prvi potres (ob 16.50 v soboto) so čutili po vsej Makedoniji, južnem delu Srbije, v Albaniji in Grčiji. Potres so zaznale vse seizmološke postaje na Balkanu.

Poleg velike vznemirjenosti prebivalstva je sobotni potres s epicentrom v trikotniku med mesti Negotin, Demir Kapija in Radoviš povzročil tudi materialno škodo. Poškodovanih je bilo šest ljudi, v bolnišnici pa so zadržali le enega.

Poškodovan je tudi nadvoz na avtocesti v bližini demir-kapijske soteske. Po prvih podatkih je v Negotinu poškodovanih 30 hiš, v Demir Kapiji pa 50. Iz zaselkov v bližini mest še ni podatkov. V občini Radoviš je poškodovanih 20 hiš, v vasi Gabrovci pa 10 hiš, šola itd.

Skupno so doslej našli 485 objektov, ki naj bi jih poškodoval zadnji potres. (dd)

Botha predlagal novo »kozmetično« spremembo rasističnega režima

JOHANNESBURG — Nacionalna unija za popolno neodvisnost Angole UNITA, gverilsko gibanje, ki ga podpira pretorijski rasistični režim, je včeraj sporočilo, da je v vrsti vojaških napadov na angolskem ozemlju v noči med 29. in 30. septembrom ubilo 120 vojakov, med temi 12 kubanskih in 7 sovjetskih ter jih ranilo kakih 500. Njegove izgube pa naj bi znašale 27 mrtvih in okrog 100 ranjenih.

Gibanje UNITA je v zadnjih mesecih imelo velikanke izgube v spopadih z enotami angolske vojske, sredi preteklega meseca pa je Južna Afrika neposredno posegla s svojimi oboroženimi silami v njegovo podporo. Z včerajšnjim sporočilom je gverilska organizacija očitno hotela javno poudariti, da je še pri moči in da ne namerava odnehati s svojim bojem.

O vprašanju Angole je spregovoril južnoafriški predsednik Pieter Botha v Port Elizabethu na zadnjem izmed deželnih kongresov svoje nacionalistične stranke, ki je na oblasti že od leta 1948. Dejal je, da bo Pretoria tudi v bodoče podpirala gibanje UNITA in da bo, če bo potrebno, neposredno vojaško posegala v Ango-

lo, dokler bodo v njej sovjetske in kubanske čete. V istem govoru pa je šef južnoafriškega rasističnega režima izrazil pripravljenost, da bi v predsedniški svet v bodoče imeli vstop tudi predstavniki črncev in drugih zapostavljenih rasnih skupin. Pristavil je, da je v ta namen pripravljen spremeniti strukturo in funkcijo tega sveta, ki ga je v južnoafriški ustavni ureditvi moč primerjati senatu, vendar le do neke mere, ker je v bistvu le posvetovalne narave.

Na Bothov predlog so včeraj predstavniki črncev in opozicije belcev dokaj različno reagirali. Voditelj opozicije v zbornici belcev Frederick van Zyl Slabbert je dejal, da je ponedeljkov govor »eden izmed najpozitivnejših«, kar jih je imel Botha, poudaril pa je potrebo po pogajanjih tudi s tistimi črnskimi voditelji, ki so v zaporih. Voditelj Zulujev Mangosuthu Gatsa Buthelezi je predsednikov predlog označil kot »zapoznelega«. Anglikanski škof in nobelovec za mir Desmond Tutu pa je včeraj v nekem radijskem intervjuju spet opozoril, da je napetost v državi ogromna, in ni izključil, da se bodo zatirane rasne skupine množično poslužile nasilja.

PO UMORU PROTINACISTA

Novi izgredi v Zahodni Nemčiji

BONN — V številnih mestih ZRN so bili včeraj že tretji dan zapovrstjo hudi poulični izgredi iz protesta, ker je frankfurtska policija med sobotno demonstracijo antifašistov proti shodu neonacistov NPD do smrti povozila Guenterja Sareja. V samem Frankfurtu je skupina prenapetežev razbila veliko izložbenih šip in poškodovala policijsko vozilo ter se spopadla z agenti, ki so nekaj oseb priprli (tri so bile ranjene). V Hamburgu so demonstrantje, o katerih gre glas, da so čisto navadni izzivalni elementi, ki s protinacističnim razpoloženjem nimajo ničesar skupnega, izvršili tudi dinamitne atentate na dve veleblagovnici in policijski postaji, urad za delo in bančno filialo (policija je prišla pet ljudi). Podobno je bilo v drugih mestih, tako tudi v Zahodnem Berlinu, kjer pa naj bi do neredov prišlo po krivdi policije.

Mladi filharmoniki iz Beograda navdušili celovške gimnazije

CELOVEC — Glasbeno matinejo posebne vrste bi lahko imenovali včerajšnji dopoldanski koncert, ki je v veliki dvorani celovškega Konzerthausa združil mlade v auditoriju z mladimi na odru.

V organizaciji Koroške glasbene mladine (Kaerntner musikalische Jugend) in Krščanske kulturne zveze iz Celovca je za dijake vseh gimnazij iz Celovca nastopil mladinski orkester »Borislav Pascan« iz Beograda pod dirigentskim vodstvom Antona Kolarja.

Mladi obeh jezikovnih skupin so do zadnjega kottička (okoli 800 sedežev) napolnili dvorano in navdušeno spremljali spored, ki so ga izvajali njihovi vrstniki iz Jugoslavije. Orkester, star med 10 in malce nad dvajset leti, s solisti, 16-letnim rogistom Predragom Ivanovičem, enajstletnim Stefanom Milenkovičem na violini in mlado Silvano Sokolov na klavirju, je profesionalno odigral Dvořakov Slovanski ples št. 8 v g-molu; Mozartov Koncert za rog in orkester št. 1 v D-duru ter koncert za violino in orkester št. 5 v A-duru, 1. stavek; Vltavo Bedricha Smetane; Gershwinovo Rapso-dijo v modrem in Straussov Cezarski valček.

Anton Kolar, tudi sam še zavidljivo mlad, je ne le mojstrsko vodil svojo »filharmonijo«, temveč je tudi prikopno in sproščeno vodil konferanso v obeh jezikih, nemškem in slovenskem.

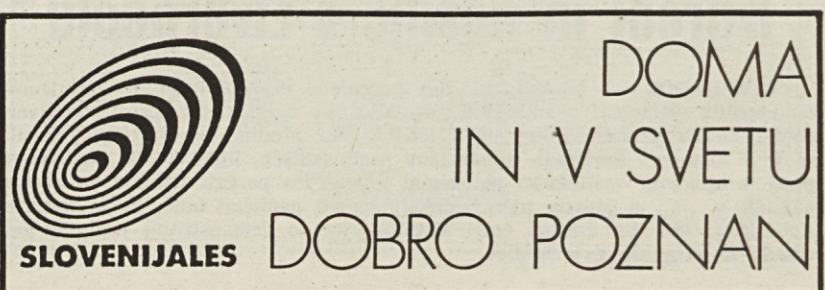
Glasbena matineja posebne vrste, bi lahko rekli koncertu tudi zato, ker takšna prireditev na svojstven način velikansko prispeva k sožitju obeh narodov na Koroškem, med drugim pa je zanesljivo vlila dijakom zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu zvrhano mero ponosa, saj se je pred njihove govoreče vrstnike predstavil orkester mladih prav iz prestolnice države njihovega matičnega naroda.

BARBARA GORIČAR

Davčni priliv avgusta letos za 25 od sto večji kot lani

RIM — V obdobju januar - avgust letos je davčni priliv v državno blagajno dosegel 111.719 milijard lir ali 12,4 od sto več kot je znašal v prvih 8 mesecih lani. Samo v avgustu je bil s 13.700 milijardami kar za 25 od sto večji kot avgusta 1984. To navaja kroge finančnega ministrstva k zadovoljstvu, saj se nadejajo, da bo celoletni priliv od davkov dosegel zastavljeni cilj 174.000 milijard lir. Manj zadovoljen je lahko poprečen davčni zavezanec, uslužbenec, saj mu gornje številke nazorno kažejo, da davki mnogo hitreje naraščajo od mezd in plač.

V prvih 8 mesecih leta se je priliv od davka IRPEG (na dohodke pravnih oseb) povečal za 35 od sto, od davka ILOR (krajinski davek na dohodke) za 82,6 od sto, od taks na vladne koncesije za 38,5 od sto in od odbitkov od dividend za 36,5 od sto.

Deželni svet sprejel odstop Biasuttijevega odbora NAŠA DEŽELA OD VČERAJ BREZ VLADE

TRST — Deželni svet je včeraj soglasno sprejel odstop predsednika Biasuttija in vseh deželnih odbornikov, ki bodo sedaj do izvolitve novega odbora skrbeli le za redno upravo. Šlo je skoraj zgolj za formalno in statutarno dolžnost, medtem ko je triurna politična debata ostala precej v senci in dejansko samo ponovila to, kar smo že slišali po izbruhu znane »afere Vespasiano«. Po skoraj dveh mesecih krize, prodora in propada politike »poenostavljanja« (odbor brez PSDI in PLI) ter ostrih polemik med zavezniki se sedaj kot edina možnost za izhod iz slepe ulice spet pojavlja petstrankarska koalicija z zunanjo podporo SSK, morda celo z enimi in istimi odborniki. Čemu kriza torej, če bo potem ostalo vse pri starem?

V soboto se bodo vsekakor spet srečali deželni tajniki šestih strank in opazovalci menijo, da bo ta sestanek odločilen, tudi zato ker je bajte Krščanska demokracija naveličana nadaljnjih zavlačevanj in hoče zato čimprej izvoliti novo deželno vlado. Če ne bo mogoč sporazum, grozi KD, smo pripravljeni izvoliti začasno enobarvno upravo in s tem dokončno izbrisati vse polemike in spletke, ki so sledile prestopu odbornika Vespasiana iz PSDI v PSI.

Kakorkoli že, je doslej največji davek za krizo plačala PSI, ki se z »afero Vespasiano« ni postavila v javnosti in sedaj po odločnem zadržanju predsednika sveta Manzona, ki noče odstopiti, tvega še izgubo enega mesta v odboru. Prihodnji dnevi bodo torej pokazali, če je posl. De Carli, veliki režiser deželne krize, dobro opravil svoje račune ali pa bo njegovo vztrajanje pri politiki »poenostavljanja« bolj škodilo kot koristilo PSI.

Včerajšnja seja kot smo že omenili ni povedala nič novega. V razpravi je predstavnik SSK Štoka podčrtal, da deželna kriza škodi reševanju žgočih gospodarskih in družbenih problemov Furlanije - Julijske krajine in torej tudi postopku za izglasovanje zakona za globalno zaščito slovenske manjšine. Štoka je izkoristil svoj poseg tudi za polemiko s predsednikom Craxijem, ki je po njegovem povsem neprimerno podčrtal italijanskost Trsta (italianissima Trieste, je dejal predsednik na po-

nedeljkovi prireditvi) in tako prezrl druge skupnosti, ki tukaj živijo.

Načelnik socialistične svetovalske skupine Saro je uvodoma skušal dokazati, da PSDI praktično nima razloga za obstoj, saj je že itak Craxijeva stranka velika reformistična in socialdemokratska sila, ni pa več vztrajal pri politiki »poenostavljanja«. Polemiziral je z Manzonom in obsodil vse tiste »skrivnostne in podtalne manevre« tudi v sami večini, ki hočejo diskreditirati delo Biasuttijevega odbora. Očitno je Saro mislil tudi na nekdanjega predsednika Comellija in na druge demokristjane, ki se zavzemajo za »trdo roko« do socialistov.

Zelo kritičen do deželne krize je bil Pascolat (KPI), ki je obžaloval, da je tudi pri nas, kjer so do včeraj nekateri hvalili učinkovitost deželne vlade, politika padla na tako nizko stopnjo. Branil je predsednika Manzona in podčrtal, da bi morebitni vstop LpT v deželno večino pomenil tudi hud udarec in korak nazaj pri prizadevanjih za doseg globalne zaščite za Slovence, pri kateri igra dežela še vedno preveč pasivno vlogo. Skoraj kategoričen, vsekakor zelo kratek, pa je bil poseg deželnega tajnika KD Longa, za katerega je treba brez nadaljnega obnoviti dosedanje sestavo odbora s polnopravno prisotnostjo PSDI v njem. LpT in Furlansko gibanje pa bosta po Longovem mnenju morala še počakati za vstop v koalicijo. (st)

Srečanje Castiglione - SSK

TRST — V teh dneh sta se v Vidmu sestala senator Castiglione, član prve parlamentarne komisije, ki je pristojna tudi za vprašanja jezikovnih manjšin v Italiji in deželni tajnik Slovenske skupnosti; Andrej Bratuž, katerega je spremljal deželni svetovalec Drago Štoka. Na poglobljenem pogovoru je bilo sklenjeno, da je treba narediti nadaljnje možne korake predvsem v interesu slovenske manjšine v Italiji.

Poskusno bo začel voziti danes

Novi kontejnerski vlak iz Kopra do Salzburga

KOPER — Z današnjim dnem bo začel po železniškem koridorju Koper - Divača - Sežana - Nova Gorica - Jesenice poskusno voziti kontejnerski vlak iz koprškega pristanišča do avstrijskega terminala v Salzburgu. Vlak bo sprva vozil enkrat tedensko in sicer z odhodom ob sredah popoldne iz Kopra in prihodom v četrtek zjutraj v Salzburg, dan kasneje se bo vračal. Od uvedbe tega vlaka, si poleg luke še največ obetajo novogoriški železničarji, saj se tako krepi tranzitni pomen te proge v smeri Jadran - srednja Evropa.

Po uspešnem startu prevoza premoga za tovarno Voest v Linzu konec letošnjega julija, je torej začetek oktobra drugi pomemben datum v dolgoletnih prizadevanjih za ponovno uveljavitev proge po dolinah Vipave, Soče, Bače in Bohinjske Bistrice. Prav tako je pomembno, da so avstrijski partnerji — tako železničarji kot gospodarstveniki — zadovoljni z dosedanjim sodelovanjem in da so ga pripravljeni v naslednjem letu še povečati. V ta namen so se slovenski in avstrijski železničarji že dogovorili o petih parih novih vlakov, ki naj bi začeli voziti v naslednjem letu.

Prav zaradi tega bo goriška proga tudi po že dokončani usposobitvi za 20-tonski vozni pritisk, še naprej eno bolj živahnih gradbišč na omrežju slovenskih železnic. Tako naj bi v naslednjem srednjeročnem ob-

dobju (1986 - 90) obnovili postaji Grahovo in Volčja Draga, posodobili signalno varnostne in telekomunikacijske naprave ter elektrificirali odsek med Sežano in Novo Gorico.

Na celotni trasi pa bodo dokončali lok pri Divači, ki bo kot nekakšen obvoz za vlake iz Kopra proti Sežani. S še eno energetske napajalno postajo med Kopro in Divačo in povečanjem tirnih zmogljivosti v Kopro in Rodiku, bodo povečali prepusnost na odseku Koper - Kozina, prav tako pa bodo modernizirali postaje Divača, Sežana in Jesenice. Vsi ti načrti pa še bolj kot doslej združujejo razvoja prizadevanja treh prevoznih sistemov: ladijskega, s pristanišča v Kopro in železnice.

TONI GOMIŠČEK

Manj vojaških služnosti v F-JK

TRST — Po zadnjem zasedanju mešanega paritetnega odbora, ki je bilo v Vidmu, se je praktično zaključil program druge petletne revizije vseh vojaških služnosti, ki bremenijo deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Ob tej priložnosti je predsednik tega organizma ugotavlja, kako se je obseg področij, ki jih bremenijo vojaške služnosti zmanjšal za 2.300 hektarjev: od skupnih 18.300 je sedaj padel na 16.000 hektarjev.

Včeraj na Ravanci v Reziji VI. kongres Zveze beneških izseljencev

Glavni in tesno med seboj povezani vprašanja: izseljenstvo in stanje slovenske narodnostne skupnosti v naši deželi

RAVANCA — Na Ravanci v Reziji je bil včeraj VI. kongres Zveze beneških izseljencev iz Furlanije - Julijske krajine, ki se je odvijal na temo »Nova politika za emigracijo, ki se spreminja« — potrebne spremembe za leto 2000.

Kongres, katerega so se udeležili številni predstavniki deželnega in krajevnega političnega življenja, med katerimi predsednik Gorske skupnosti Kanalske doline Forabosco, poslanec Lizzero, bivši deželni odbornik Varisco, župan občine Fojda Grimaž, predstavnik čedadške občine Cernoia, predstavnik Gorske skupnosti Nadiških dolin in špeterske občine Adami, predstavnik SZDL iz Tolmina Vlado Uršič in Marjan Bric, podžupan občine Rezija Clemente, tajnik SKGZ Udovič, tajnik izseljeniške organizacije ALEF Dassi in številni drugi predstavniki kulturnih in političnih organizacij, se je začel s poročilom predsednika Zveze Walterja Dreščiga.

V njegovem poročilu, kot tudi med

nadaljevanjem kongresa, je bilo ponovno poudarjeno, kako sta kot osnovni platformi v dejavnosti Zveze beneških izseljencev isti dve problematiki, ki sta pred osemnajstimi leti privedli do ustanovitve te organizacije. Obe problematiki sta med seboj povezani in nerazdružljivi; gre za vprašanja izseljenstva nasploh ter stanja manjšine, v katerem se nahaja slovenska narodnostna skupnost v Furlaniji - Julijski krajini.

V tem smislu je bil včerašnji kongres Zveze v bistvu le nadaljevanje tretje deželne konference o izseljenstvu, ki se je v nedeljo zaključil v Gradežu in ki je za Zvezo pomenil velik korak naprej.

Razprava na kongresu je bila zelo obširna in poglobljena; v njo je poseglo 32 delegatov Zveze, ki so prišli iz raznih krajev Evrope, Avstralije, Argentine in Kanade. V svojih posegih so govorniki v glavnem poudarili važnost organizacijskih oblik, ki jih bo morala sprejeti Zveza glede na dejstvo, da so se razmere v tem sektorju spremenile in da se jim je pač treba prilagoditi, da bo lahko opravljala naloge in zasledovala cilje, ki si jih je zastavila ob ustanovitvi.

Novogoriški dnevi v Celovcu

CELOVEC — Nova Gorica, ki je pobratena s Celovcem, se bo naslednji teden predstavila z novogoriškimi dnevi v Celovcu. S kulturnimi prireditvami, s kulnaričnim tednom in ponudbo tipičnih izdelkov Nove Gorice, se bo to obmejno mesto predstavilo celovškemu prebivalstvu.

Program:

- Razstava »Predstavljamo se vam!« v mestni hiši, Theaterplatz 3, velika galerija, od včeraj do nedelje, 6.10.1985, vsak dan od 9. do 19. ure.

- Ponudba tipičnih izdelkov v blagovnici Quelle, 2. nadstropje, Hellingengeisplatz, od včeraj do sobote 5.10.1985 (med delovnim časom).

- Kulinarčni teden z glasbo v restavraciji Volkskeller, Bahnhofstrasse 44, od ponedeljka, 30. septembra do nedelje 6.10.1985 zvečer.

- Orgelski koncert profesorja Huberta Berganta, v soboto, 5. oktobra, ob 19. uri v cerkvi elizabetinskega samostana.

- Literarni večer z Majo Vidmar, Darkom Komacem in Borisom Jukičem, v petek, 4.10., ob 20.30 v kulturni taberni »pri Joklnu«, 10-Oktobar-Strasse 21 (s simultanim prevajanjem).

Otvoritev razstave je bila v ponedeljek, 30. septembra, ob 17. uri.

njo bridka resnica v vsej goloti. Z drhtečim glasom je vprašala: »Pa zakaj vas preganjajo, če niste napravili nič takega?«

Nasmehnil se je. »Kako preprosto si ti predstavljaš svet! Nič takega nisem napravil! Morda nisem; če sem, bi se mogoče dalo kako opravičiti, ako bi kdo pretehtal in premislil vse stvari, ki imajo neke svoj vzrok, kakor ima drevo svoje korenine — Vidiš, na svetu so zakoni in na svetu je oblast, ki čuva, da nihče ne krši teh zakonov. Nekečo zdavnaj, bogve v katerem času, morda vse to ne bi bilo tako težko in morda pride spet kdaj čas, ko bodo ljudje drugače presojali, toda danes je tako. Tako je, da morajo mali ljudje samo trpeti in delati, drugi pa le brezdelno živijo. To ni naključje, to je tako urejeno in potrjeno. In če se kdaj kdo upre takim stvarim, kakor se je nekoč v mladih letih uprl Peter Koštrca, ga imenujejo ljudje razbojnika, čeprav ga imajo radi. Peter Koštrca pa se ni samo uprl, temveč tudi drugače delal; lotil se je vsega in se ni nikdar zbal. Zato ga morajo preganjati, ker kam bi pa prišli, če bi se še drugi nalezili tega in tako počeli, če bi vsi ljudje počeli tako?«

To poslednje je skoraj že vzdiknil. Katica ga je mirno poslušala. Potem je vprašala rekoč:

»Pravijo, in tudi sama sem doživela, da ste ljudem mnogo pomagali, da ste jim dajali denar; res ste ga dali, tudi meni in dedku in mamici ste dali mnogo, a dedek pravi, da dajete tudi drugim — Ali ste ta denar ukradli?«

»Oh, Katica,« je odvrnil in se grenko nasmehnil. »Denar vendar ne rase. Na svetu pa je tako, da reven človek s svojim delom pa bodi to še tako napor-

Delegacija, ki jo je vodil konzul Mirošič včeraj obiskala Beneško Slovenijo

TRST — Včeraj je obiskala Beneško Slovenijo delegacija, ki jo je vodil generalni konzul Drago Mirošič, v njej pa so bili konzul Marjan Banko, predstavnik jugoslovanske gospodarske zbornice v Trstu Lojze Rožman in predstavnik ljubljanske banke in Trstu Ciril Čehovin.

Gostje so si ogledali podjetja Hobles, Veplas, Beneco in gradbeno podjetje Benedil, kjer so se seznanili z delovanjem teh podjetij in njihovimi razvojnimi načrti.

Popoldne so se sestali še z gospodarskim odborom SKGZ za videmsko pokrajino, kjer so obravnavali aktualna vprašanja razvijanja obmejne gospodarskega sodelovanja in vključevanja tukajšnjega območja v razne oblike tega sodelovanja ob odprti italijansko - jugoslovanski meji.

Ob koncu razgovorov je generalni konzul Mirošič obiskal še župana občine Špeter Slovenov Mariniga.

Pesniku Valentinu Polanšku v spomin

CELOVEC — Kulturna taberna »Pri Joklnu« v Celovcu prireja danes, 2. oktobra, ob 20.30, literarni večer z naslovom »SREČANJE V CELOVCU — V SPOMIN PESNIKU VALENTINU POLANŠKU«.

Gledališka igralka Herbert Mako (iz Celovca) in Janez Rohaček (iz Ljubljane) bosta v slovenskem in nemškem jeziku brala odlomke iz Polanškovih del. V izbranih besedilih bodo udeleženci slišali Polanškovo liriko, v kateri pesnik govori o umetnosti, literaturi, politiki, naravi, ljubezni in smrti.

V Bovcu letošnje srečanje planinskih društev treh dežel

GORICA — V Bovcu bo 19. in 20. t.m. tradicionalno srečanje planinskih organizacij Slovenije, Koroške in Furlanije - Julijske krajine. Prireditelj je tokrat Planinska zveza Slovenije.

V soboto popoldne bodo udeleženci na delovnem sestanku razpravljali o nekaterih skupnih vprašanjih planinstva in turizma, o tisku trijezičnega slovarčka alpinističnih in planinskih izrazov, o uvajanju olajšav za prehajanje meje na nekaterih gorskih območjih, o poteku dosedanjih skupnih pobud (Pot prijateljstva, turni smuki, zaščiteni območja) itd. V nedeljo, 20. oktobra je predviden skupinski izlet v Kaninsko pogorje in obisk nove planinske postojanke Petra Skalarja.

no in veliko, ne more priti do toliko denarja, da bi lahko vsaj pošteno oblekel in prehranil svojo družino, kaj šele, da bi dajal drugim! Reven človek mora vse življenje garati, poleg tega pa neprestano stradati in prezebovati, kadar je mrz. Poleg tega je na svetu mnogo takih, ki imajo preveč in lahko si misli, kako prijetno je, če koga zenačiš z večino človeštva!«

Skušal se je smejeti, toda Katica je ostala resna in samo premišljevala. Potem se je sklonila k njemu in ga tiho, vendar z nekim bolečim glasom vprašala: »Ali ste tudi ubijali?«

Peter se je zdrznil, cesar ni videla. Njegove oči so se sicer ozrle po njej, potem pa se zagledale v daljavo, na tiste položne griče, ki ležijo onstran Mure in se vlečejo od vzhoda na zahod in tonejo neke daleč, že povsem modrikasti v nekoliko meglenem obzorju, tam, kjer se naposled tudi prostrana ravnina zlije z bledikastim nebom. Vendar ni videl niti teh gričev niti žarkega sonca, ki se je odbijalo v sinji vodi, ne divjih golobov, ki so leteli onstran struge, temveč je bilo videti, da se je hotel ozreti v daljni svet, v preteklost, tja, kamor ni mnogokrat pogledal, v kraje in leta, ki so bili že skoraj pozabljeni.

Šele ko se je ozrl po Katici, se je zavedel, da ji dolguje odgovor. Gledal je njen obraz, ki ga je spet spomnil Marte; lepota na njem je bila skoraj ista, toda na Marti je bilo nekaj vsakdanjega, nekaj, kar si je želelo samo zunanjega, tu pa je bilo zarisano vse tisto, kar je šele moglo povzdigniti lepoto do tiste višine, ko človeka ne bi dolgočasila. Hkrati pa je začutil, da bi se s kom drugim samo pošalil, če bi ga spraševal o čem podobnem, da pa bo moral Katici ali odgovoriti ali pa molčati, kar je konec koncev isto.

BERITE

»Novi Matajuri«

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

112.

»Zakaj hočete v svet?« vpraša Katica.

»Najprej zato, da izpolnim tvojo željo ali zahtevo.«

»Nisem zahtevala,« odvrne Katica.

»To je res, vendar ne bi rad, da bi imela o Petru Koštrci slabo mnenje — Potem pa grem, ker je že zdavnaj minil čas... In naposled, ker moram iti. Tu bi tako ne mogel živeti, prej ali slej bi bilo po meni. Tega pa nočem.«

Sedel je na nasip in Katica je sedla k njemu; Peter se je zagledal po sinji vodi in po črnih kokoskah, Katica pa je žvečila travo. V trstju je pel trsteni vrabec, onstran struge je prepeval slavec in po starih topolih so grulile grlice. Že dolgo po tem in kakor ne bi bilo v zvezi s prejšnjim, je Katica vprašala: »Se mar bojite?«

Peter jo je pogledal: »Koga naj bi se bal?« je vprašal.

»Orožnikov,« je odvrnila.

Zasmejal se je tiho. »Orožnikov se pač ne bojim; namreč, da bi trepetal pred njimi. Vendar se ne bi rad srečal z njimi. Takrat Petra Koštrce ne bo več. In če bi mi še tako ugajalo, tu se ne morem ustaviti... že zdavnaj bi moral stran. Če ne današnji, bo lahko že jutrišnji dan usoden zame.«

Katico je prevzelo. Nenadoma je občepela pred

Gambassini govori samo »v osebnem imenu«

SPET SPORI IN POLEMIKE NA VRHU LISTE ZA TRST

Tisti, ki so mislili ali upali, da bo deželna kriza prispevala k reševanju tržaških političnih vzlovov, so se pošteno zmotili. Dogaja se prav nasprotno, saj je Biasuttijev odstop od prl celo vrsto novih problemov in težav, ki dejansko postavljajo v dvom ne samo vstop socialistov v večinsko koalicijo, ampak tudi samo štafeto Richetti - Cecovini na občini in Marchio - Locchi na pokrajini. Vzroke za zastoj pogajanj na Tržaškem je treba iskati na deželi, kjer je tisti skoraj gotovo spet spodletel vstop v deželni odbor, kar bo sprožilo nepredvidljive reakcije v notranjosti tega gibanja. Ofenzivo »trdega krila« LpT je na včerajšnji seji deželnega sveta prvi odprl Gambassini, ki je v jasni polemiki s svojim tajnikom Giuricinom podčrtal, da govori v osebnem imenu in v »imenu dobrega dela tržaškega javnega mnenja« in zelo ostro kritiziral zadnja previdna stališča tega gibanja in njegovo zblizevanje tradicionalnim strankam. Po Gambassinijevem mnenju bi morala LpT spriču dogodkov na deželi zapreti pot socialistom za vstop v tržaška odbora in se celo umakniti iz pogajanj za izvajanje štafete. Njegovo stališče jasno napoveduje novo in morda odločilno obračunavanje v vodstvu LpT, kjer sta Giuricin in njegova politika zblizevanja do KD pred napovedano skupščino gibanja v vse večjih težavah. Giuricin, ki je v zadnji številki glasila LpT napovedal bližnji

odstop, se zavzema za postopno dozorevanje pogojev za vstop LpT v deželni odbor in hkrati za »premirje« s KD, Gambassini pa kaže nestrpnost do te politike in se ogreva za odločno opozicijsko linijo LpT na vseh frontah. Jeziček na tehtnici obeh »duš« melonarskega gibanja je tako spet Cecovini, ki pa doslej spetno molči, ker očitno noče kompromitirati svoje pozicije pred napovedano, a še vedno negotovo predajo »štafetne palice« na tržaškem županstvu. (st)

Svetovalska skupina Liste Frausin je v ponedeljek zvečer po dolgi skupščini s široko večino glasov (dva svetovalca sta bila proti) podprla hipotezo sporazuma s PSI in PSDI za izvolitev tristrankarske uprave v miljski občini. Lista Frausin (KPI in neodvisni) se je pozitivno izrekla tudi o tem, da bodo sredi mandata občinskega sveta, to se pravi čez dve leti in pol, preverili možnost zamenjave župana, ki bo do takrat komunist Willer Bordon.

Do nepričakovanih težav za sestavo take koalicije pa prihaja medtem iz tržaškega tajništva PSDI, kjer nekateri še nasprotujejo sodelovanju s komunisti.

Kljub negotovostim in zapletom pri interpretaciji zakona Pri SDGZ zaključili akcijo prehodov družinsko vodenih podjetij v družbe

Letošnjega junija začeta akcija, s katero je Slovensko deželno gospodarsko združenje želelo s svetovanjem in storitvami pomagati svojim članom pri odločanju in uresničevanju prehoda svojih družinsko vodenih podjetij v družbe, se je uradno zaključila zadnjega septembra, ko je potekel rok za to preobrazbo. Z direktorjem SDGZ Vojkom Kocjančičem smo opravili »obračun« poletnega dela, ki je precej zaposlilo tako urade združenja, kot naslovnik podjetij same.

Zakon, ki je predpisal možnost prehoda iz družinsko vodenega podjetja v družbo, je sicer stopil v veljavo že februarja, vendar je bilo potrebnega precej časa, preden so bili predpisi kolikor toliko pojasnjeni in odpravljene največje zadržke. Kljub temu, da so številne še ostale, je združenje sredi poletja priredilo skupinski sestanek na Opčinah, na katerem je člane seznanilo z novostmi, možnostmi in tveganji pri tej pomembni odločitvi, sledila pa je še vrsta posamičnih sestankov na združenju, kjer so obravnavali specifične probleme podjetij. Pri tem naj takoj povemo, da je v naše združenje vključenih 150 družinsko vodenih podjetij in da se jih je za prehod v družbo odločila kaka desetina.

Klub temu, da je akcija zaključena, pa je ostalo še vedno precej nejasnosti glede interpretacije zakonskih predpisov, ki so uvedli nov juridični pojem: prvič so dovolili, da se individualna podjetja spremenijo v družbe, niso pa razčistili vseh problemov, ki ob taki preobnavi nastanejo. Zato je bila kopica podjetnikov neodločenih in na koncu raje ni šla v morda ugodnejšo rešitev. Zlasti veliko je bilo pomislekov o davčni upravičenosti, saj je s tega vidika prehod ugoden le za ozek krog podjetij. Tam, kjer sta družbo želela ustanoviti zakonca, je bilo nujno poprej ločiti skupno premoženje. Tisti, ki so v družbo vnesli tudi nepremičnine, so morali prej zaprositi za gradbeni odpust in ga plačati, si-

cer ustanovni akt družbe ne bi bil veljaven. In nenazadnje, je bilo potrebno ob prehodu individualnega podjetja v družbo opraviti kup birokratskih postopkov, od menjave vseh registrov, ureditve inventarja, menjave elektronske blagajne, licence in še vrste drugih opravkov, ki so sicer obvezni ob zaključku poslovne dobe. V poprečju je zadeva stala od treh do petih milijonov lir in v marsikaterem primeru strošek ni pokrili niti olajšav, ki bi jih prehod prinesel na področju.

Tisti, ki so ugotovili, da se jim preobrazba v družbo vendarle splača, so se zdaj odločili in si s tem zagotovili možnost, da v prihodnosti svoje družbe spremenijo v delniške družbe ali v družbe z omejenim jamstvom, se pravi v družbe z glavnico. Pri združenju so akcijo pravočasno zaključili kljub temu, da zapletov ni manjkalo, vse pa kaže, da bodo postopek za prehod individualnega podjetja v družbo prihodnje leto znova omogočili.

Vojko Kocjančič je za zaključek opozoril, da so se pri tej akciji pristojni uradi po pokrajinah zelo različno ravnali in interpretirali zakonske predpise, ki jih je vsaj delno poenotila šele ministrska okrožnica. Zgrehen je bil po njegovem mnenju predvsem časovni termin, ki so ga izbrali za prehod, saj bi bil mnogo ugodnejši zaključek poslovnega leta, s čimer bi odpadlo dva kratno obračunavanje in zaključevanje vseh knjigovodskih obveznosti. Kot zanimivost je omenil, da je ob tem svetla trgovina z najrazličnejšimi priročniki, navodili in publikacijami, na račun katere je marsikdo krepko zaslužil, ne da bi ponudil jasnih navodil in smernic, ki jih ni mogel imeti. Prav zaradi tega bo akcija prav gotovo imela svoje posledice, vendar je treba dodati, da so družinsko vodena podjetja zaradi današnje usmerjenosti davčne politike in vse večjih omejitev, prav gotovo obsojena na počasno izumiranje. (vb)

Delegacija iz ZRN na obisku pri CGIL

V teh dneh je na obisku v Trstu na deželnem inštitutu za študije in raziskave pri CGIL delegacija iz Dortmundunda in Bochuma. Zahodnonemška delegacija je sestavljena iz osmih članov, med katerimi je tudi Wilhelm Holzbrink, predsednik tovarniškega sveta podjetja Thyssen Edelstaplwerke, član tega sveta Karl Wolmar in tudi dva izmed upraviteljev ustanove Alltags - Kulturinstitut dr. Oberheidt in dr. Lanfersiek.

Delegacija, ki je že ob priliki prejšnjega obiska v Trstu navezala stike z največjimi tržaškimi podjetji, je te dni obiskala zadržno klet v Kriminu in beneško pristanišče. Med svojim obiskom bodo gostje iz ZRN obiskali še podjetje Danieli v Buttriu, tržiško pristanišče, pristaniški muzej v Trstu in ob tej priliki tudi navezali stike z ustreznimi delavskimi in kulturnimi organizacijami. Za zaključek bodo zahodnonemški gostje obiskali še partizansko bolnišnico Franja pri Cerknem.

● V veliki dvorani pedagoške fakultete (magisterio) v Ul. Tigor 22 bo v petek, 4. t.m. ob 9.30 srečanje s študenti, ki so se vpisali ali se nameravajo vpisati v prvi letnih. Na srečanju bodo orisali značilnosti treh usmeritev ter nudili vse informacije glede sestave študijskih načrtov.

● V petek, 4. t.m., ob 20. uri bo v Ul. Trento 1 okrogla miza o raznih aspektech esperanta.

Novo pismo županu glede postavitve spomenika padlim v NOB iz Škednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane

Na zadnji seji odbora za postavitev spomenika padlim v NOB iz Škednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane, na kateri je bila prisotna tudi sen. Jelka Gerbec, so odborniki odločili, da pošljejo ponovno tržaškemu županu Richettiju poziv, da bi jih v najkrajšem času sprejel na skupni sestanek. Ob tej priliki bi mu lastnoročno izročili pole s preko tisočimi podpisi ljudi, ki upravičeno zahtevajo, da bi se dokončno postavil omenjeni spomenik.

Do te zahteve je prišlo, ker je odbor zaman čakal županov odgovor na pismo, ki je bilo odposlano že 12. februarja t.l. z isto vsebino.

Nov dopis je bil izročen na občini v ponedeljek, 30. septembra. Po trinajstih letih sistematičnih zavračanj s strani oblasti, je odbor še vedno optimističen in upa, da se bodo gluha ušesa odprla. V nasprotnem primeru se bo treba obrniti za pomoč na vse demokratično ljudstvo.

14. oktobra občni zbor Sindikata slovenske šole

Za avtonomijo slovenske šole in za večjo vlogo sindikata slovenske šole ob obnovitvi delovne pogodbe in ob reformi osnovne šole ob obnovitvi delovne pogodbe in ob reformi osnovne in višje srednje šole: pod tem geslom se bodo slovenski šolniki čez dva tedna zbrali na rednem občnem zboru, že 28. po vrsti.

Sindikalna skupščina šolnikov bo v mali dvorani Kulturnega doma v ponedeljek, 14. oktobra, in sicer ob 8. uri v prvem sklicanju in ob 8.30 v drugem. Dnevni red predvideva najprej izvolitev delovnega predsedstva občnega zbora, nato poročila odbornikov ter razpravo o poročilih, sledile bodo razrešnica odboru in volitve novega odbora, zadnja točka pa predvideva napotke občnega zbora novemu odboru v prihodnji mandatni dobi.

Delegacija iz Izole obiskala Križ

Konec prejšnjega tedna je bila gost kriške sekcije Zveze borcev ANPI množična delegacija nekdanjih borcev, aktivistov in upokojencev iz Izole, ki jo je vodil častni mešan tega kraja, kriški rojak Vojko Bogatec.

Gostje iz Izole so se pred spomenikom poklonili padlim partizanom iz Križa in položili na obeležje spominski venec.

V organizaciji Zavoda združenega sveta in SGT

»Pohod upanja« kot podpora boju proti lakoti v svetu

Zavod združenega sveta iz Devina in Ginnastica Triestina sta za 20. oktobra pripravila »Pohod upanja«, s katerim naj bi dala svoj prispevek k počastitvi mednarodnega dneva v boju proti lakoti v svetu. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzela tržaška občina.

Prireditvev so podrobno predstavili včeraj na tržaški občini župan Richetti, predsednik Ginnastice Triestine Bartoli in rektor Zavoda združenega sveta Sutcliffe. Po njihovih besedah naj bi bila celotna prireditev razdeljena v dva dela. Prvi dan, v soboto, 19. oktobra, se bo pohod začel v Tržiču, odkoder bo krenil proti Devinu, kjer je sedež Zavoda združenega sveta. Pohod se bo nadaljeval v nedeljo dopoldne od Devina do Trsta, kjer bo ob 12.30 na Trgu Unità zaključna prireditev, na kateri bodo nastopili gojenci Zavoda združenega sveta in pa športniki Ginnastice Triestine. Vsak udeleženec pohoda bo prispeval po 5000 lir, ob poti in na Trgu Unità pa bodo pobirali tudi prostovoljne prispevke. Ves izkupiček bo namenjen za boj proti lakoti v svetu in pa za pomoč prizadetim od potresa v Mehiki.

Kot je povedal župan Richetti, je bila tržaška občina vselej dovzetna za take pobude in bo tej akciji dala

vso možno podporo. K pobudi bodo skušali pridobiti tudi občino Devin - Nabrežina (s tem namenom se je Richetti že sestal z nabrežinskim županom Fondo) in pa miramarski center za teoretsko fiziko.

Namen pobude sta orisala tudi predsednik Ginnastice Triestine Bartoli, ki je poudaril, da se je s to pobudo ta tržaška športna organizacija hoteli oddolžiti mestu Trstu za vso pomoč v zadnjih letih in pa rektor Zavoda združenega sveta Sutcliffe. Rektor je v svojem posegu povedal, da devinski zavod že po tradiciji posveča mednarodnemu dnevu za boj proti lakoti v svetu veliko pozornost in se vsako leto 17. oktobra gojenci in osebe odpovejo hrani ter izkupiček namenijo lačnim v svetu, letos pa so hoteli dati temu dnevu še poseben poudarek in so tako sprejeli pobudo Ginnastice Triestine za skupno organizacijo »Pohoda upanja« od Tržiča do Trsta.

● Danes, 2. oktobra, ob 18.30 se bo na Proseku sestal zahodnokraški rajonski svet.

● V Ul. Valdirivo 30 so se začela vpisovanja v letošnje tečaje srbohrvaščine. Vse informacije nudi tajništvo, ki je odprto od 10.30 do 12. ure in od 17. do 20. Tel. 65440.

Obisk v čitalnicah Narodne in študijske knjižnice v Ul. sv. Franciška

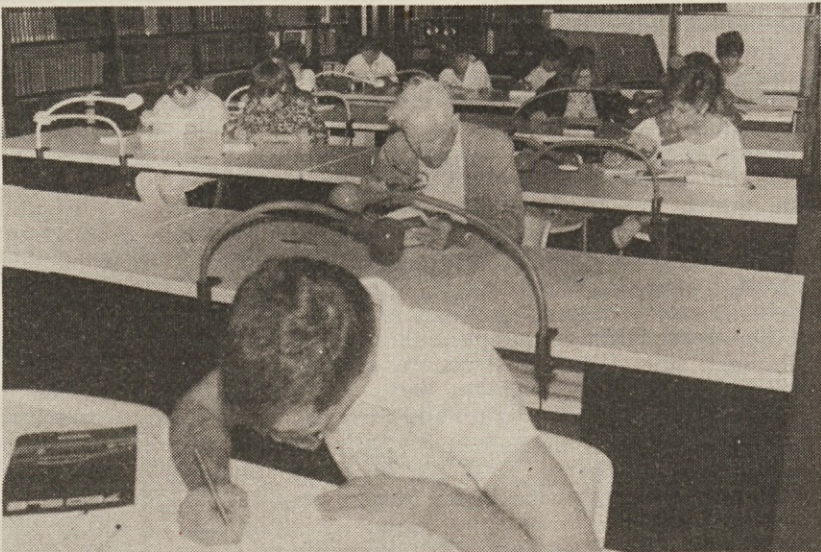
»Radi sem zahajamo, ker so prostori primerni za študij«

Narodna in študijska knjižnica s svojima čitalnicama, s svojim osebjem, ki je na razpolago za napotke in nasvete vsem, ki tja prihajajo, je za naše življenje, za naš razvoj, za naše študente, profesorje, raziskovalce itd. nepogrešljiva ustanova. To ugotavljamo vedno, na začetku novega šolskega leta pa postaja ta ugotovitev še bolj točna in jasna.

Obiskali smo prostore NSK v Ul. sv. Franciška pred dnevi, v popoldanskem času, sedaj, ko se študij na univerzi še ni začel. In že smo našli v dveh čitalnicah, to je v Levstikovih in Cankarjevi čitalnici, kar precej študentov. Nekateri so brali, drugi so si nekaj zapisovali, spet tretji so se med seboj razgovarjali.

Čisto tiho smo se nekaterim od teh približali in jih povprašali za njihova imena, če so študenti, zakaj obiskujejo Narodno in študijsko knjižnico, kako se tu počutijo, itd.

Prvi, ki smo ga ogovorili, je bil Maurizio Deganut, študent geologije na tržaški univerzi. Ni Slovenec, a prihaja kar precej pogosto v čitalnico NSK, »ker imam tu mir, dovolj prostora in ker je tudi prijeten ambient.« Ste se kaj spoznali z dlugimi obiskovalci knjižnice? »Nekaj sem jih že spoznal, pa tudi

moje dekle je Slovenka, tako se v tem ambientu prav dobro počutim.«

Elizabeta Venuti, študentka na filozofski fakulteti v Vidmu, študira slovenščino in angleščino. Prihajate pogosto v prostore NSK? »Večkrat na teden prihajam sem, ponavadi zjutraj, ker je bolj mir. Sem po materi Slovenka, obiskovala pa sem italijanske šole. Sedaj se želim na-

učiti pravilne slovenščine. Imamo kar tri profesorje, ki nas na videmski univerzi poučujejo slovenščino. Dobro se počutim v teh prostorih in rada zahajam sem.«

Zraven je sedela Veronika Logar, študentka iz Sessjana, ki obiskuje prvo leto na tržaški univerzi. »Včasih sem tukaj kar ves dan. Tu dobim tudi prijatelje, tu najdem raz-

ne knjige, ki jih potrebujem. Če mi bo študij prava uspel, bi bila rada odvetnik.«

Našli smo še Valterja Orla iz Devinščine, študenta farmacije, ki se tudi rad zadržuje v čitalnicah NSK. »Knjige so moje, vendar je tukaj idealen ambient za študij.«

Rado Race je tik pred diplomom na pravni fakulteti. »Če gre vse po sreči, jo bom opravil v novembru. Ponavadi prihajam sem zjutraj, ker je knjižnica dalj časa odprta, včasih pa pridem tudi popoldne.«

Malo bolj oddaljen je sedel drugi študent. Povedali so nam, da je iz Irana. »Saj ni potrebno, da napišete moje ime. Tu v Trstu nas je kakih 40 študentov iz Irana. Sam študiram medicino in rad zahajam sem, ker imam mir in lep prostor.«

Zadržali smo se v kratkih, tihih pogovorih, še z Valterjem Puričem iz Križa, ki študira na ekonomski fakulteti in s Kristino Logar iz Sessjana, ki študira angleščino in španščino. Oba sta stalna gosta NSK. »Sem prihajam tudi brat časopise, pa tudi malo poklepetat s prijatelji. Dobro se tukaj počutim in radi prihajamo tudi ob urah kosila.« je povedala Kristina.

Morajo študentje kaj plačati, če uporabljajo vaše prostore, smo vprašali knjižničarko Magdo Maver. »Če pri-

nesejo s seboj svoje knjige, potem ni nobenih formalnosti, če si pa kaj izposodijo, potem pač morajo dati svoje podatke in opraviti potrebne formalnosti.«

Sem ne prihajajo samo slovenski študenti; prihajajo še drugi?

»Tudi Amerikance smo imeli tukaj, pa študente in znanstvenike iz Nemčije in drugih držav. Moramo reči, da so naši obiskovalci zelo disciplinirani. Včasih so tudi malo bolj glasni, a ne toliko, da bi motili druge. Radi prihajajo brat časopise, ali druge revije, saj je urnik za vse zelo ugoden. Knjižnica je namreč, z izjemo sobot, odprta od 9. do 18. ure.«

Kakšno pa je vaše delo, smo vprašali še druge knjižničarke Nedo Ciani, Ksenijo Majovski in Gabrijelo Caharja.

»Tu smo, da dajemo razne informacije. Prihajajo študenti, pa ne vedo, kje bi iskali podatke za določeno snov. V teh primerih jim pomagamo poiskati primerne vire. Delo, ki ga opravljamo je lepo, zanimivo, a tudi utrudljivo. Človek ga mora opravljati z veseljem in z dobro voljo.«

»Obiščite nas«, so nam še dejale, »ko se bo začel študij na univerzi.

»Takrat boste našli naše prostore še bolj obiskane.«

Sestanek odbornika Brancatija s stanovskimi organizacijami

O posegih dežele v prid vajejstva

Na sedežu deželne uprave je bil včeraj sestanek deželnega odbornika za delo Brancatija s predstavniki 13 združenj in organizacij industrijcev, obrtnikov, trgovcev in drugih kategorij avtonomnih delavcev, med katerimi je bilo tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje.

Tema pogovora je bil deželni zakonodajni akt z naslovom »Deželni posegi za aktivno politiko dela«, ki vsebuje šest različnih pobud. Včeraj je bil govor o deželnih posegih v korist vajejstva v obrtništvu, ki jih je Brancati podrobno razložil zastopnikom stanovskih organizacij in se pozanimal za njihova stališča. Dežela namreč želi, da bi te organizacije postale vez med njo in člani, zato namerava navezati čim tesnejše sodelovanje z njimi. Vsekakor je bilo včerajšnje srečanje bolj načelnega značaja, zato so se udeleženci dogovorili za čimprejšnji ponovni sestanek bolj operativne narave.

Še do konca leta v občinski pristojnosti olajšave za vozovnice

Občinski odbornik Colombis se je pred kratkim sestal z upokojenci, invalidi in drugim upravičenci do nižjih cen v javnih prevozi. Colombis je na sestanku potrdil, da občina ne more zagotoviti sredstev za plačevanje razlike med nižjo in dejansko ceno mesečne vozovnice in da bo ta problem skušal rešiti s pomočjo dežele.

Tako je deželni odbornik za promet Di Benedetto zagotovil, da bo dežela do konca leta sprejela zakon, ki bo urejal olajšave pri nakupu vozovnic za javne prevoze, obenem pa zabil ob občinsko upravo, da ona zagotovi olajšave za te upravičence, dokler zakon ne stopi v veljavo.

Občinski odbor je nato po obširni razpravi sprejel predlog dežele in odločil, da do konca leta omogoči nakup vozovnic po nižjih cenah upokojencem, invalidom in drugim upravičencem.

Posvet o obveznostih cestnih prevoznikov za povzročeno škodo

Nove zakonske norme v zvezi s škodo, ki jo morajo povrniti cestni prevozniki za izgubljeno ali poškodovano blago (zakon št. 450 od 22. avgusta 1985), bodo obravnavali na posvetu, ki bo v Trstu 18. oktobra v organizaciji tržaških zavarovalniških pomorskih družb in družbe Trieste Consult.

Dve pismi z neresnimi in iracionalnimi argumenti

»Piccolo« obnavlja protislovensko kampanjo

Kazalo je že, da je tržaški dnevnik »Il Piccolo« prenehal z najhušjo, neposredno in odkrito kampanjo proti slovenski narodnostni skupnosti v Italiji, ki jo je vodil v mesecih pred poletnimi počitnicami z načrtno usmerjenimi pismi uredništvu. Sedaj sta se pojavili dve pismi s sorodno in odkrito nacionalistično protislovensko vsebino.

V soboto, 28. septembra je bilo objavljeno pismo predsednika Vsedržavne zveze alincev dr. Leonarda Capriolija naslovljeno predsedniku Cossigi in drugim najvišjim predstavnikom parlamenta in vlade. Govor je o vseh manjšinah v Italiji z vidika stališč, kakšno nevarnost naj bi predstavljale za trdne meje in za suverenost države. Kot primer se navaja južnotirolski »Schutzen«, nato pa brez prave povezave govori o nezaslišani zahtevi, da naj bi veljali nazivi manjšine in italijanske večine za krajevna imena, da se zahteva raba manjšinskega jezika v odnosu z oblastmi in podobno. Za nas Slovence v Italiji se ponavlja izmišljena trditev, da smo menda najbolj zaščiteni manjšina v Evropi, ker naj bi uživali blagodati kar 71 posebnih zakonov (niso nekdaj govorili in na veliko pisali, da je takih zakonov 102?). Skratka Slovenci naj bi uživali privilegije.

Dr. Roberto Senes pa je naslednjega dne, v nedeljo, 29. septembra, poslal predsedniku vlade Craziju odprto pismo, ki je nekoliko drugačnega tona. Predvsem prihaja v njem dol izraza atavičen strah, bojazen pred neznanim. To slikovito in preplašeno sam opisuje. Seveda pa je vse ostalo orodje in orožje že povsem zarjavelo in staro: Senes govori v

imenu stotine organizacij, ki pa niso nikjer točneje označene, po teh pa se tudi ta številka stalno krči in jih je bilo nekdaj mnogo več. Manjšina menda zahteva strašne stvari, ne pristaja na preštevane, Jugoslavija je celo ob podpisu mirovne pogodbe izrekla pomisleke o meji. (Pri tem Senes pozablja, da je mirovna pogodba 1947. leta odvzela Italiji Trst in ustanovila STO, juridično pa se je Trst do kraja vrnil v okvir republike z osimskimi sporazumi in meja med obema državama z nobenega vidika ni sporna).

Resna diskusija s temi in podobnimi trditvami, obtožbami in klevetami ni možna. Ni mogoče razpravljati z nekom, ki sam pravi, da je ves preplašen in da se boji, saj je v takem duševnem stanju nesposoben za stvaren razgovor.

Toda dve za Slovence v Italiji do kraja žaljivi pismi sta tu, tržaški dnevnik ju objavlja na vidnem mestu, kot je objavil v ponedeljek na veliko fotografijo »ardito« pred bazovsko fojbo. Očitno gre za nov izraz šovinistične kampanje, za utrjevanje ozračja bojazni, nezaupanja in z njim sovraštva, nenormalnih odnosov. Vsega tega je v Trstu že preveč, toda žal vse kaže, da nekatere kroge čas ni ničesar naučil.

Prihodnji teden seja tržaškega občinskega sveta

Tržaški občinski svet se bo po dolgem poletnem premoru (nekateri pravijo, da je bila pava predolga) sestal v petek, 11. oktobra. Tako bo načelnikom svetovalskih skupin predlagal občinski odbor, ki se je medtem redno sestajal. Občinski svet bo verjetno že na prvi seji po počitnicah obravnaval sklep o gradnji novega nogometnega stadiona.

Policija prijavila sodstvu dvanajst mladih Tržčanov

Tatvina v lekarni »Al Galeno« v Ul. San Cilino 36, iz katere so tatovi odnesli v noči od 8. na 9. avgusta večjo količino psihofarmakov in morfija, ne bo ostala nekažnovana. »Neznanci« so dobili ime in priimek: gre za 18-letnega Marca Mosa, 14-letnega M. L., 20-letnega Franca Klevo in 18-letnega Sandra Busletto. Z izjemo mladoletnega, so vsi že večkrat bili prijavljeni sodstvu zaradi tatvine ali združevanja v kriminalne namene. Toda preskava v zvezi z omenjeno tatvino je agente letetečega oddelka pripeljala še dlje, tako da je skupno prijavljenih sodstvu kar dvanajst oseb.

Omenjeni se bodo morali braniti pred obtožbo kraje v obremenjenih okoliščinah, 18-letni Stefano Romano pa zaradi preprodaje ukradenih zdravil. V mrežo so padli nato še 22-letni Roberto Affatati, 22-letni Enrico Bertoli, 19-letni Eugenio D'Alessandro, 21-letni Alessandro Flora in 18-letni Lorenzo Iancioni. Slednji naj bi po policijski prijavi že dalj časa preprodajali skromne količine hašiša in psihofarmakov. Na spisku prijavljenih sta še 22-letni Francesco Bessoli in mladoletni H. D., tudi onadva stara policijska znanca, ki se bosta morala braniti hujše obtožbe: razpečevala naj bi mamila v večjih količinah.

»Kaj naj ta represivna akcija pomeni v tržaških okoliščinah?« smo vprašali vodjo letetečega oddelka Padulana. »Ne gre za eklatantno akcijo, vendar o njej lahko rečem, da odraža tisto najbolj razširjeno in pro-

blematično sliko malega kriminala v Trstu.« Gre za skupino mladih, ki jim je zapor drugi dom, v njem je v večini primerov imela »bogate« izkušnje s psihofarmaki, kot so anfetamini, pomirjevala, uspavala in podobni. Preživlja se s krajami v stanovanjih in avtomobilih, obenem ne odklanja preprodaje in trgovanja s hašišem in tabletami. Sicer je znano, da je med mladimi zloraba psihofarmakov bolj razširjena kot uživanje mamil.

Gre torej za začaran krog, ki se začne in konča v emarginaciji in ki prisili mlade, da si znotraj nje ustvarijo — kakorkoli — svojo življenjsko podobo, o kateri zgovorno pričajo simboli, s katerimi si v dolgočasju zopora tetovirajo kožo. Policija se zaveda, da zgolj z represivno akcijo ne rešuje teh problemov. Toda, kdaj se bodo zbudile druge ustanove in javne uprave, ki imajo v svoji pristojnosti tudi skrb za kakovost življenja mladih Tržčanov? Zaenkrat so na tem področju žal prisotne le ustanove in organizacije, ki se ukvarjajo s patologijo mladine. Kot denimo razni centri za boj proti mamilom, centri za umsko zdravje, centri za prizadete...

Hujša nesreča zakoncev z vespo

Sinoči nekaj po 21. uri sta se precej resno ponesrečila zakonca Miriam in Alessandro Kramarsich, stara 30 oziroma 31 let in stanujoča v Ul. Tor Sampiero 2. S svojo vespo sta trčela v taksi na križišču ulic Carducci in Battisti, od koder so ju reševalci Rdečega križa prepeljali v Katinarsko bolnišnico. Oba sta dobila lobanjski pretres in druge poškodbe; težje se je ranil mož, ki so ga sprejeli na oddelk za oživljanje, medtem ko so ženo namestili na ortopedski oddelk.

Pešca »plačala« prometna prekrška

Včeraj popoldne sta se pripetili dve lažji prometni nesreči, ki pa imata skupno to, da sta v obeh primerih žrtvi pešca in da sta oba avtomobilista napravila isti prekršek: zapeljala sta na območje, ki je prepovedano za promet vozil in torej rezervirano pešcem.

62-letni Nello Crisoni, obrtnik iz Ul. S. Pasquale, se je nekaj po 13. uri ponesrečil na križišču med ulicama Filzi in Rossini. S svojim fordovim escort ga je sunil 19-letni Dario Miceli z Ul. Timeus 8, ki je zavil v Ul. Rossini kljub temu, da je prepovedana za promet. Poškodovanega pešca je voznik sam zapeljal v glavno bolnišnico, kjer so mu na ortopedskem oddelku ugotovili zlom desnega zapestja, za kar se bo moral zdraviti 30 dni.

Tri ure kasneje pa si je v podobni nesreči na Obrežju zlomil mezinec 50-letni uradnik Giovanni De Nuzzo, ki ga je s svojim volkswagenom zadel voznik Roberto Corsi. Za okrevanje bo ranjenec po zdravniški napovedi potreboval 20 dni.

Pismo rajonskega sveta za Kolonjo in Škorkljo

Poleg gradnje novih stanovanj poskrbeti za socialne strukture

Rajonski svet za Kolonjo in Škorkljo je poslal načelnikom svetovalskih skupin v občinskem in deželnem svetu pismo o predvidenih gradnjah novih ljudskih stanovanj (PEEP) in o potrebi nujni rešitvi pomanjkanja socialnih struktur (otroškega vrtca, anagrafskega urada, zdravstvene enote itd.), katerih izgradnjo predvideva tudi podrobnostni načrt za to področje.

Rajonski svet je zahteval, da se pred gradnjo novih stanovanj najprej uredijo socialne strukture v Ulici Cologna 24, 26 in 28, ki bi lahko zadostile potrebam prebivalstva, nova stanovanja pa zgradijo na področju Ul. Tesa. Ta njihova zahteva je naletela na ugoden sprejem pri občinski upravi in IACP, ki je baje tudi že pripravil prvi idejni načrt. Toda njihov upanj po hitri rešitvi problema socialnih struktur je bilo konec, ko so z odlokom občinskega odbora avgusta letos prenesli gradnjo 98 stanovanj iz Ulice Tesa na področje Svete Marije Magdalene spodnje, obenem pa občina ni pripravila nobenega načrta za realizacijo socialnih struktur, kot jih predvideva podrobnostni načrt.

Novonastalo situacijo je rajonski svet obravnaval na svoji seji 16. septembra in sklenil, da ob predvidenih gradnjah novih stanovanj v Ulici Fabio Severo, na ovinku Masè, in Ulici Giulia, ki gravitirajo na področje Kolonje, zahteva takojšnjo uresničitev podrobnostnega načrta, ki

predvideva v Ulici Cologna 24, 26 in 28 namestitve ustreznih socialnih struktur. O tem je rajonski svet obvestil tudi načelnike svetovalskih skupin v občinskem in deželnem svetu, katere prosi, da po svojih močeh prispejajo, da bodo ti problemi končno rešeni.

Rajonski svet je k pismu priložil tudi resolucijo, ki jo je naslovil na tržaškega župana Richettija. V resoluciji navaja težave rajonskega sveta, ki s pomanjkljivimi oziroma neobstoječimi socialnimi strukturami ne more zadovoljiti potreb rajonskega prebivalstva. Od župana rajonski svet zahteva, da občinska uprava vloži vse potrebne napore, da zagotovi sredstva za izgradnjo stavbe s potrebnimi socialnimi strukturami, kot to predvideva podrobnostni načrt.

Pri tem rajonski svet predlaga, da tržaška občina zahteva od Fonda Trieste poseben prispevek za te namene. Poleg tega rajonski svet predlaga občinski upravi, da za otroški vrtec zagotovi sredstva v skladu z deželnim zakonom št. 30 z dne 3.8.1970, za anagrafski urad v skladu z deželnim zakonom št. 33 iz leta 1978, za oddelk zdravstvene enote pa naj občina zaprosi sredstva pri državnem zdravstvenem fondu. Poleg teh virov va se občina za izgradnjo socialnih struktur na Kolonji in Škorklji lahko poslužuje tudi sredstev, ki jih občina pridobi v okviru zakona Bucalossi.

Kaže, da je sodeloval pri bančnih ropih v Nabrežini in na Opčinah

Dante Villa kot Dr. Jekyll in Mr. Hyde: običajno priznan pizzaiolo, drugače ropar

»Po Peklu in Nebesih, so mu manjkale še Vice. V zaporu, kjer bo ostal lepo število let, mu ne bo manjkalo priložnosti, da jih spozna!« Tak je ironični komentar tržaških preiskovalcev ob vesti, da so karabinjerji iz Bergama aretirali 48-letnega Danteja Villo, domnevnega vodjo roparske tolpe iz Bergama, ki je svoje »vroče« poletje popestrila z izleti v Nabrežino in na Opčine, kjer je »olajšala« slovenska bančna zavoda za več deset milijonov lir.

Zakaj Peko in Nebesa? Dante Villa je bil v Trstu poznan kot lastnik dveh zelo popularnih picerij, ki ju je s kančkom megalomanije imenoval »L'Inferno di Dante« in »Il Paradiso di Dante«. Prva je na vogalu med ulicama Rossetti in Pascoli, druga pa v Ulici Giulia. Formalno je lastnica picerij neka druga oseba, toda njuno zgodbo je zapisal Dante. Za šankom je bil od jutra do pozne noči, kazal je veliko strokovnost in resnost. Zelo rad je imel gledališke igrance in časnike, tako da se je ob njihovih mizah rad ustavljal in nič čudnega ni bilo, če je družinski ponudil steklenico vina. Res ga včasih ni bilo na spregled za več dni, toda kdo bi mislil, da je »pizzaiolo« le podoba doktorja Jekylla, ki se drugače gre roparja - Hida.

Tako so domnevali tudi na tržaški kvesturi. Vedeli so, da je v preteklosti že sodeloval pri ropih in da se ne ukvarja le s čistimi posli. Toda šlo je za majhne goljufije, ki se zdale niso utemeljeva-

le domneve, da je prav on aktiven član roparske tolpe in da nima pomislekov, če je treba s pištolo pred bančne uradnike. Sumili pa so, da je morebitni »bazi« tolpe iz Bergama. Zato so imeli — po ropih v Nabrežini in na Opčinah — na spisku desetih osumljenih oseb tudi njega. Policija so fotografije, tudi Villovo, pokazali očividcem, toda nihče ni prepoznal roparja. Villa pa je še vedno ostal na muhi in na kvesturi so prepričani,

da bi ga čez nekaj tednov razkrili. Toda medtem so nastopili karabinjerji iz Bergama in presenetili ne le policijo, ampak tudi svoje kolege iz Trsta.

Zgodba o aretaciji štirih članov tolpe v Portogruaru je po svoje zelo zanimiva. Karabinjerji iz Bergama so namreč že več mesecev bili na njihovi sledi in poznali, vsaj v grobih obrisih njihove cilje. Prek telefonskega prisluškovanja in morda tudi ob sodelovanju enega člana tolpe, so vedeli, da bodo ropali v Trstu. Ko so roparji odpotovali iz Bergama proti Opčinah, so jim tudi sledili, toda nekje se je zataknilo, tako da so jih pred Nabrežino »izgubili«. Karabinjerji so se praznih rok vrnili v Bergamo, roparji pa so svoje opravili in nemoteno načrtovali naslednje »podvige«. No, pred tednom dni jim je načrt propadel in osem članov tolpe je za zapahi.

Ker so roparji svoj »blitz« izvedli brez pokrival, ne bi smelo biti težko ugotoviti, kdo je ropal na Opčinah in v Nabrežini. Kaže, da sta to bila prav Dante Villa in mladi narkoman Stefano Maggi. Oba naj bi ropa tudi priznala. Karabinjerji iz Bergama so vsekakor ugotovili, da je avto golf, s katerim so izvedli rop v Nabrežini, izginil lastniku prav na Ulici Giulia in da je Villa, na dan ropa (19. septembra), kupil zanjo novo baterijo. Vsekakor, vsa zadeva bo prišla v Trst šele čez nekaj mesecev, ko bo preiskovalni sodnik zbral dokaze. (N.F.)

Na sliki: Stefano Maggi (levo) in Dante Villa

Kulturna društva se pripravljajo na novo sezono

Ambiciozen in bogat program dela prebeneškega KD Jože Rapotec

Prebenežani so pred šestimi leti ponovno obnovili kulturno društvo, ki je obstajalo že pred vojnim obdobjem, ko je Jože Rapotec vodil vaški pevski zbor. Po drugi svetovni vojni je spet začelo delovati, poimenovano po zaslužnem pevovodji. Isto ime je prevzelo tudi ob ponovni obnovitvi leta 1979. Po vojni je društvo tudi razvilo svoj prapor, ki je še sedaj skrbno ohranjen: na slovenskem trobarvnem dnu je prišit Triglav in pod njim ime društva.

Po rednem občnem zboru sredi prejšnje sezone je KD Jože Rapotec skupaj z mladimi člani KD Primorsko začelo pripravljati Partizanski miting za proslavo 40-letnice osvoboditve in zmage nad nacifašizmom. Kulturna dejavnost se je skoro brez običajnega poletnega premora nadaljevala s tradicionalno avgustovsko šagro, ki jo vsako leto odpre s krajšim nastopom godbe na pihala Breg pred spomenikom padlim, in s svečanostjo ob obletnici ustrelitve prebeneških kurirk.

Kot smo že enkrat prej pisali, bodo Prebenežani kaj kmalu začeli preurejati prostor nasproti mejnemu prehodu, ki bo postal neke vrste park za otroške igre in srečanja na odprtem. Nato bo v društvenih prostorih kot ponavadi gostovanje neke slovenske dramske skupine. Decembra pa bo kot vsako leto miklavževanje, za katero bodo verjetno prebeneški otroci sami pripravili krajšo igrice, kot so to storili že lani, poleg tega pa še silvestrovanje v društvenih prostorih. Vas bo spet združena ob letos že peti izvedbi turnirja briškole in trešeta, ki bo trajal celih 20 dni in se bo kot vedno zaključil z večerjo in vaško družabnostjo. Pred pustom bosta še šahovski turnir in proslavljanje dneva slovenske kulture. Tudi v Prebenegu je starodavna vaška navada, da se ob pustu »pobira« po vasi s pustnim sprevodom in priložnostnimi godci. Temu se pridružuje še nedeljsko otroško pustno rajanje.

Za dan žena bo KD Rapotec priredilo tudi kulturni program, zato da bi se ta praznik ne omejil na golo razposajenost ob večerji. Mesec pozneje pa bo

v društvenih prostorih gostovanje pevskega zbora. Tudi tokrat je izbira odvisna od razpoložljivih možnosti. Kot mnogi vedo, se v Bregu že več let obnavljajo postavljani majev, visokih drogov, ki na vrhu nosijo bor ali pa češnje s pomarančami, limonami in zastavicami. Pred leti so začeli dvigovati maj tudi v Prebenegu, in to z vidnim navdušenjem. Obnavlja se tako poganski običaj, ki pomeni pozdrav pomladi in upanje v dobro letino. V Prebenegu se na prvomajski predvečer vsi zberejo ob kresu in krajšem kulturnem sporedu, nato pa dvignejo maj, ki ga slovesno podrejo nedeljo zatem ob koncertu pihalnega orkestra Breg iz Doline.

Junija 1986 bo KD Rapotec prvič priredilo srečanje godb na pihala na odprtem. Kulturni večer bo na malem trgu pred društveno dvorano. Zamisel ni nova, že več let jo je želelo prebeneško društvo uresničiti. Če jim to lani ni uspelo, ker so pripravljali Partizanski miting za proslavo 40-letnice, jim letos gotovo bo. Srečanje naj bi ne bilo samo glasbenega značaja, temveč tudi priložnost za družabnost.

Med sezono bodo še predavanja, tokrat na temo vrtnarstva in kmetijstva, ki naj bi vaščane in tudi druge zanimala, kot je pred leti privlačevalo predavanje o vinogradništvu. KD Rapotec naj bi letos poskrbelo za predvajanje zgodovinskih filmov in za tradicionalno likovno razstavo. Naj pri tem omenimo, da imajo tudi Prebenežani svojega domačega likovnika-amaterja. To je domačin Josip Bandi, ki je v društvenih prostorih že imel svojo osebno razstavo.

Poleg prosvetnega, dramskega in družabnega delovanja spada v delovni načrt prebeneškega društva tudi skrb za vaško srenjo. Že nekaj časa se društvo zanima za preurejanje in vzdrževanje poljskih poti, pred leti je pripomoglo k zgradnji avtobusne čakalnice v Prebenegu, lani pa so člani društva popravili 1800 metrov poljskih poti. (dam)

TUDI ODBORNIKI KD MAČKOLJE SO SE ŽE VNETO LOTILI DELA

V Mačkoljah je istoimensko prosvetno društvo že začelo z letošnjo dejavnostjo. Konec prejšnje sezone je 20 pevcev sodelovalo pri uprizoritvi igre Blagovestnika z Vzhoda, ki je bila najprej julija na Repentabu, nato pa še dvakrat septembra po Sloveniji.

Sedaj se PD Mačkolje samostojno pripravlja na gostovanje v Šmihelu pri Pliberku, kjer bodo nastopili dramska skupina, mešani pevski zbor, oba Slovenska šopka, v otroški in dekliški zasedbi, ter župnijska glasbena šola. Dramski odtok bo na teh Primorskih dnevih predstavil primeren prizor v mačkoljanskem narečju zato, da bi tudi na Koroškem slišali ta primorski krajevni govor. Za preostali del kulturne sezone pa je program podoben onemu iz prejšnjih let. Po teh začetnih intenzivnih pripravah bo delo steklo kot ponavadi. Vsi trije pevski zbori imajo redno svoje pevke vaje, pripravljajo se za nastope na običajnih revijah, kot je revija cerkvenih pevskih zborov, Primorska poje in Pesem mladih. Novembra bosta na reviji ZCPZ v Kulturnem domu v Trstu nastopila mešani pevski zbor, ki ga vodi Cveto Marc, in dekliški pevski zbor Slovenski šopek, ki šteje sedaj okoli 20 članov in vstopa v 16. leto svojega obstoja, se sedaj pripravlja predvsem na revijo Pesem mladih, ostala dva zbora pa bosta nastopila še na Primorski poje. Poleg vsega tega pa bo v teku cele sezone tudi vrsta drugih nastopov, v

domačem kraju in drugod. Otroški Slovenski šopek vsaj dvakrat letno sodeluje na celovečernih nastopih v društvenih prostorih, večkrat pa poje tudi pri maši. Mešani pevski zbor prav tako poje na domačih koncertih, predvsem pa v cerkvi. V sklopu glasbene dejavnosti deluje tudi župnijska glasbena šola, ki med letom in ob zaključku sezone predstavi svoje dosežke.

Po programu, ki si ga je začrtalo PD Mačkolje za sezono pred nami, bosta več ali manj dve prireditvi vsak mesec. V glavnem bodo to že običajni razstavi, od katerih bo ena likovna, druga pa ostaja za javnost še neznanca. Lani je na eni takih mesečnih prireditev nastopil dekliški Slovenski šopek s samostojnim celovečernim sporedom.

Namen društva, ki si društveno dvorano deli s KD Primorsko, prav tako iz Mačkolj, je v čimpolnejši meri izrabiti ves prosti čas v teku cele svoje delovne sezone, zato da bi doseglo cilje društvenega delovanja. Sezono pa zaključijo s Praznikom češenj, ki je leta 1962 nastal kot »družabno srečanje družin na prostem« in se je v teku let razvil v pomladansko prireditev s kulturno - zabavnim sporedom in osnovnim namenom, da ob razvedrilu »povezuje člane naše narodne skupnosti« in »utrjuje njihovo zavest«. Ob Prazniku češenj je torej predvsem poudarjen kulturni spored in šele za tem pride klepet ob jedah in v kozarcu vina. (dam)

včeraj - danes

Danes, SREDA, 2. oktobra
MIRNA

Sonce vzide ob 6.04 in zatone ob 18.44
— Dolžina dneva 11.40 — Luna vzide ob 19.09 in zatone ob 9.26.

Jutri, ČETRTEK, 3. oktobra
TEREZIJA

Vreme včeraj: temperatura zraka 21,2 stopinje, zračni tlak 1027,4 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 56-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Daniele Alberico, Tanja Polla, Metka Sinigoi, Meteo Vatua, Giovanni Papalexis, Alice Porro, Bryan Picciola, Michele Fava, Marco Crosilla, Giulia Falcone, Jessica Cutri, Domenico Pulejo, Rossella Petrarcheni, Serena Villani.

UMRLI SO: 84-letni Antonio Petronio, 79-letni Giuseppe Trevisani, 79-letna Stefania Pecher, 75-letna Veronica Furlan, 69-letni Antonio Coselli, 73-letna Ginevra Pecozzi, 80-letna Ada Del Todesco, 75-letna Pierina Morini, 55-letni Eligio Vilio, 87-letna Stefania Zic, 65-letna Maria Fatutta, 75-letni Giuseppe Derin, 64-letni Mario Gei, 86-letna Giuseppina Levin, 63-letna Nerina Degrassi, 50-letna Bruna De Nardi, 70-letna Albina Matzoun, 70-letna Maria Colbasso, 82-letna

Anna Fragiaco, 56-letni Bruno Zigon, 93-letna Giulia Porta Tadinio, 76-letna Teresa Silli, 80-letna Maria Sonzio, 72-letni Antonio Zanutel, 82-letni Giorgio Rugo, 76-letni Egone Giraldi, 70-letni Giuseppe Suplina, 82-letna Bruna Fradeloni, 65-letna Gigliola Sluga, 64-letni Carlo Dal Mas, 87-letna Maria Ahcin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Settefontane 39 in Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 228-165; Opčine: tel. 221-007; Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

koncerti

9. Glasbeni september

Danes, 2. oktobra, ob 20.30 v cerkvi sv. Frančiška v Ul. Giulia - G. F. Haendel »Oratorij - MESIJA«. Dirigent F. Pirona, kornorni orkester iz Benetk; zborovodja L. F. Ruffato.

razstave

V pritličnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 6 razstavlja Jasna Merku svoje keramične reliefe.

Do 19. oktobra je na ogled v prostorih Pen kluba v Ljubljani fotografska razstava Tržačanke Marie Pie Massarotto, ki jo organizira Photo-Imago iz Trsta.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

V nedeljo, 6. t.m., bo v barkovljanskem društvu v Ul. Cerreto 12 praznik karamolov. Ob 15. uri otvoritev športnih objektov s kulturnim programom. Poskrbljeno za hrano, pijačo in veselo razpoloženje.

KD Kraški dom sporoča, da se bo nadaljeval tečaj glasbene vzgoje za osnovnošolske otroke. Tečaj bo ob sreдах v Bubičevem domu. Sestanek z otroki in starši bo 9. t.m. ob 16. uri v Bubičevem domu.

KD F. Venturini - Glasbena šola za klavir. Vpisovanje ob sobotah od 14.30 do 15.30 v Kulturnem centru A. Ukmar-Miro pri Domju, tel. 281-196.

KD F. Venturini - Domjo priredi v soboto, 5. t.m., ob 20.30 v Kulturnem centru A. Ukmar pri Domju »VIKJ SHOW« večer komične magije, glasbe, plesa in... Otroci, starši, none in no-noti, tete in strici! Čarodej Vikj nas bo zabaval s svojimi vragolijami. Pri-dite vsi, ne bo vam žal.

ZSKD obvešča, da se bo zborovodska šola začela jutri, 3. oktobra, ob 16. uri na Glasbeni matici v Trstu. Vabimo vse, ki jih zanima delo z zbori, da se telefonsko javijo na ZSKD (tel. št. 040/767-303).

izleti

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet na Brežice danes, 2. oktobra, ob 7.30 izpred sodne palače na Foru Ulpiano.

Danes praznujeta zlato poroko

MILENA in VIKTOR ŠIRCA

Ob tej priliki jima voščijo še mnogo skupnih in zdravih let sin in hčerka z družinama ter drugi sorodniki.

Danes praznujeta

MILENA in VIKTOR ŠIRCA

50-letnico poroke.

Mnogo sreče in zdravja jima želita Mirko in Zorka z družino.

razpisuje

ABONMA

za sezono 1985/86

Vpisovanje abonentov do 10. t.m. od 10. do 12. ure in od 18. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4. Dosedanji abonent lahko obnovi abonma tudi telefonsko do 5. t.m. od 9. do 14. ure, tel. 040/734265.

gledališča

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

Jutri, 3. t.m., ob 19.30: Klaus Mann »Mefisto«. Narodno pozorišče iz Beograda.

V petek, 4. t.m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Sejna dvorana E2

Danes, 2. t.m., ob 10. uri: Polemika med Vidmarjem in Ziherlom - okrogla miza.

Okrogla dvorana

V petek, 4. t.m., ob 22. uri: Cavis negra - Nočni program CD.

Mala dvorana

Od jutri, 3. do 31. oktobra: Dnevi filmov za otroke in mladino.

V petek, 4. in 5. t.m., ob 20. uri: Izbor nagrajenih filmov mednarodnega festivala ekološkega in etnološkega filma v Kranju.

I. preddverje

Še danes, 2. oktobra: Razstava likovnih del slovenskih izseljencev.

Srednja dvorana

Danes, 2. t.m., ob 19.30: I. Cankar »Za narodov blagor«, premiera. Režija Miran Herzog. Drama SNG Maribor.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 2. t.m., ob 10. uri: F. Tomizza »Idealist«, dramatisacija romana I. Cankarja Martin Kačur v režiji Jožeta Babiča. Predstava za SDES.

Jutri, 3. t.m., ob 19.30: F. X. Kroetz »Ne krop ne voda« — skupna uprizoritev s Cankarjevim domom Ljubljana in Kulturnim domom Gorica. Gostovanje PDG v SLG Celje.

kino

Eden 15.00 — 21.00 »Hot super love - Radiosamente femmine« in »Operazione sesso nella casa di piacere di Las Vegas«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 17.00 — 22.00 »La gabbia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.30 — 22.00 »Dietro la maschera«. Režija: Peter Bogdanovič.

Nazionale Dvorana št. 1 16.30—22.00 »Scuola di polizia N. 2«.

Dvorana št. 2 18.00 — 22.00 »Il vizio nella pelle«.

Dvorana št. 3 17.00—22.00 »Missing in action«.

Mignon 16.30 — 22.00 »Tex e il signore degli abissi«. Giuliano Gemma.

Grattacielo 15.30 — 22.00 »Perfect«. John Travolta, Jamie Lee Curtis.

Capitol Danes zaprto. Jutri ob 16.00 »Amadeus«.

Vittorio Veneto 16.30—22.00 »Amanda e Fedora depravate dal piacere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Glenn Miller Story«.

Alicione 16.00 — 22.00 »Vivi e lascia morire«. Igra Roger Moore.

Ariston 17.00 — 22.00 »Cercasi Susan disperatamente«. Igra Madonna.

Radio 15.30 — 22.00 »Vacanze a Saint Tropez«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

razna obvestila

Filatelistični klub Košir sporoča, da bo danes, 2. t.m., ob 19. uri na sedežu kluba v Ul. sv. Frančiška 20 reden sestanek članov in srečanje filatelistov.

Za starostnike v okviru SZ Bor se bo začela v torek, 8. t.m., ob 17. uri v Borovem športnem centru rekreativna telovadba.

Društvo mladih raziskovalcev vabi člane na redno sejo, ki bo danes, 2. t.m., ob 18. uri. Sledila bo družabnost. Novoustanovljeni mladinski mešani pevski zbor Glasbene matice obvešča, da bo prva pevka vaja v petek, 4. oktobra, ob 19.30 na sedežu GM v Ul. R. Manna 1. Vabljeni vsi, ki bi radi sodelovali.

Godba na pihala iz Ricmanj obvešča, da bo vpisovanje v Glasbeno šolo trobil, pihal in tolkal danes, 2. oktobra, ob 18. do 20. ure v Kulturnem domu v Ricmanjih.

NARODNA IN
ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
Odsek za zgodovino

vabi

na razstavo o arheoloških raziskavah

RODIK

Kulturni dom v Trstu, Ul. Petronio 4.

Otvoritev v petek, 4. oktobra, ob 18.30.

Ul. sv. Frančiška 20

Vas vabi jutri, 3. oktobra, ob 18. uri na

ODPRTJE

KIPARSKE RAZSTAVE
ZDENKA KALINA

Retrospektivna razstava

prispevki

Ob 60. obletnici smrti Danila Kralja daruje sestra Karla 15.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Rudolfa Hrovatiča darujeta družini Sancin in Skorja 40.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Tatjano Tavcer - Blažič in na Slavo Žerjal daruje Darinka Franovič 30.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Slavo Žerjal daruje družina Germani 30.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Tatjano Tavcer - Blažič daruje družina Germani 20.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Tatjano Tavcer - Blažič daruje družina Umari 10.000 lir za KD I. Grbec.

mali oglasi

Tel. 775-275

PRODAM rulotko znamke roller 3.80 m, za štiri osebe z novim predprostorom. Telefon 74-30-71 v večernih urah.

PRODAM ford transit bencin-plin letnik '80, prevoženih 42 tisoč km, pripravljen za kampiranje. Tel. 74-30-71 v večernih urah.

KUPIM ali vzamem v najem majhno hišo-stanovanje na Opčinah ali v okolici. Tel. 040/211-069.

NA GRETI je pred časom zbežala iz kletke zelena papiga vrste amazonia. Kdor jo je našel, naj telefonira na št. 040/410-449.

PRODAM hišico, 80 kv.m z garažo, v bližini Rocola. Tel. 040/228-390.

PRODAM rulotko znamke roller, letnik 1977, za 3 osebe z verando in z novimi pripomočki. Tel. 040/229-285.

PRODAM nezazidljiv teren v Gabrovcu. Tel. 040/229-281.

PRODAM 13 let staro stanovanje v Gorici, 85 kv.m, garaža in klet. Tel. 0481/33156 ali 21265.

18-LETNO DEKLE išče kakršnokoli zaposlitev v tujini. Tel. na št. 040/228-646.

GOSTILNA TUL v Mačkoljah bo zaprta zaradi popravil do 1. januarja 1986.

IŠČEM prvo zaposlitev kot brivski vajenec. Tel. 040/227-412.

PRODAM golf GTD turbo diesel 55.000 km, v odličnem stanju, letnik november 1982. Tel. 040/227-284.

PRODAM autobianchi 112, 70 hp, letnik 1979, 60.000 km, v dobrem stanju. Tel. 040/227-284.

PRODAJAM avto fiat 127/C, letnik '78, v odličnem stanju. Tel. 727-837 ob urah kosila.

menjalnica

1. 10. 1985

Ameriški dolar	1.795.—
Kanadski dolar	1.310.—
Švicarski frank	822.—
Danska krona	181.—
Norveška krona	224.—
Švedska krona	220.—
Holandski florint	595.—
Francoški frank	217.—
Belgijski frank	32.—
Funt sterling	2.500.—
Irski sterling	2.070.—
Nemška marka	672.—
Avstrijski šiling	94,50
Portugalski eskudo	9.—
Japonski jen	7.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.230.—
Grška drahma	12,50
Debeli dinar	5,10
Drobni dinar	5,10

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-418

GROZDJE ZA VINO

SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21

SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

avtomobil in človek

S peugeotom 505 SRD turbo
od Milana do Berlina

Velika limuzina je kot narejena za dolga potovanja

Peugeot 505 v Berlinu s spomenikom zmage v ozadju

BERLIN — Letošnja lepa jesen je bila povsod, poleg seveda predstavitev novega modela peugeota 505, za dokaj nenavadno potovanje, ki ga je za specializirane novinarje organizirala italijanska filijalka francoske Peugeot Talbot. Kakih 15 peugeotov 505, tako dizelskih kot bencinskih različic je odrinilo na približno 1200 kilometrov dolgo potovanje, ki nas je popeljalo od Milana preko Brennerja, Innsbrucka, Münchna in Nürnberga do Berlina, nekdanje nemške prestolnice, ki leži še kar severno.

Vseskozi nas je spremljalo jesensko sonce, tako da z vidika vremena na potovanju nismo imeli nobene težave, če seveda ne upoštevamo dejstva, da smo se morali boriti z vročino. Ker pa ima peugeot 505 električno pomično streho, tudi to ni bila nepremostljiva težava. Največje težave smo imeli najbrž prav v začetku, saj je odhod iz Milana prava dogodivščina. Največje italijansko industrijsko mesto je vključeno v opek pas obvoznice, ki prav gotovo ne prispevajo k pospešitvi prometa: poldruga ura, kolikor smo pač rabili za 20 km dolgo pot do začetka avtoceste, je odločno preveč.

No, na avtocesti smo tako lahko pravilno ocenili odlične lastnosti velike Peugeotove limuzine in dokaj visoke poprečne hitrosti, ki smo jo lahko držali s 505 turbodiesel. 2500-kubni motor s turbinskim polnilnikom zmogel 97 KM pri nekaj več kot 4100 vrtljajih v minuti, tako da smo brez skrbi vozili z visoko poprečno hitrostjo nad 140 km na uro, saj doseže avto v konici 170 km/h. Kmalu smo pustili za seboj lombardijsko in beneško dolino in smo se začeli vzpenjati proti Brennerju. Relativno malo prometna avtocesta, ki v sedanjem letnem času pelje proti avstrijski meji, je prispevala k visokim hitrostim. V eni sapi smo prevozili tudi tistih nekaj več kot 100 km od italijansko-avstrijske do avstrijsko-nemške meje ter že odbrzeli proti glavnemu mestu bavarske Münchnu, ki smo ga obvozili in vedno po isti avtocesti, na katero smo stopili v Milano privozili do Nürnberga, kjer je bilo po 750 km konec prve etape.

Srednjeveški Nürnberg je slovel po svojih obrtnikih, ki so izdelovali igrače in po pivovarnah, pred vojno po tem, da so tamkaj sprejeli nacistične rasistične zakone, po vojni pa po nürnberškem procesu, kjer so zavezniki sodili nacistične vojne zločince. V poslopju je še sedaj sodišče, vsak dan pa si ga prihajajo ogledat turisti z vsega sveta.

Od Nürnberga do meje NRD je kakih 150 km avtoceste, pripelje prav do mejnega prehoda. Formalnosti za izstavljanje tranzitnega vizuma za prehod čez vzhodnonemško ozemlje do Zahodnega Berlina so malce dolge, vendar brez vsake sitnosti. Na avtocestah v NDR velja hitrostna omejitev 100 km na uro in odkrito je treba povedati, da se je domala vsi držijo, saj je vsakih 5 do 10 km izvidnica prometne policije, ki skrbi za to, da se omejitve spoštuje. Na meji je vse polno kontrolnih stolpov, s katerih nadzorujejo mejno območje. Avtocesta sama je še kar zapuščenca, sicer pa ni nobene mreže ali zidu, ki bi jo ločila od ostalega teritorija. Podobne formalnosti veljajo za vhod v Zahodni Berlin. Nekdanja nemška prestolnica je ogromno sodobno vlemesto z velikimi zelenimi površinami, tako na zahodni kot na vzhodni strani, kjer so pravzaprav skoraj vse zgodovinske znamenitosti. Večina Zahodnega Berlina je na novo zgrajena, kar velja sicer tudi za vzhodni del, saj je bilo mesto med vojno močno poškodovano. Berlinski zid je stalna prisotnost, ob kateri se človek počuti dokaj nelagodno, saj dejansko deli nemški narod na dva dela, ki se vedno bolj ločujeta drug od drugega. Tudi Vzhodni Berlin je sodobno in še kar prikupno mesto, vendar, morda tudi zato, ker smo ga obiskali v nedeljo, ni v njem tistega vrveža, ki ga je opaziti v zahodnem delu in v zahodnih mestih sploh, še zlasti v sedanjem letnem času.

V Berlinu se je naše potovanje s peugeotom 505 turbodiesel tudi končalo. 1200 kilometrov dolgo pot smo prevozili kar se da sproščeno, saj je avto zelo udoben in hiter, dizelska različica pa je še posebno varčna.

IVAN FISCHER

Središče Vzhodnega Berlina, glavnega mesta NDR, s televizijskim stolpom in tako imenovanim »rdečim županstvom« (poslopje z zvonikom)

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal

- 10.00 Televideo
- 11.55 Vremenske razmere
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Dnevnik ob 13. uri casual
- 13.30 Dnevnik
- 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...
- 14.00 Afrika - dokumentarec - 1. del
- 15.00 Kwicky Koala Show - risanke
- 15.30 Šola in vzgoja: Zgodovina
- 16.00 Tre nipoti e un maggiordomo - TV film
- 16.30 Il conte di Montecristo - 9. nadaljevanje
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Action now: nora Amerika - 8. oddaja
- 17.35 L'amico Gipsy - risanka
- 18.10 Dnevnik 1 - Kronike: Sever kliče Jug - Jug kliče Sever
- 18.40 Sette sposi per sette fratelli - TV film
- 19.35 Almanah - Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Professione figlio - film
- Igrajo: Max von Sydow, Virna Lisi, Ronnie Valente
- 22.05 Dnevnik
- 22.15 Filmske novosti
- 22.20 Športna sreda
- Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- Danes v parlamentu - Vremenske razmere
- Drugi kanal**
- 10.00 Televideo
- 12.00 Lady Madama - TV film
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.25 Dnevnik 2 - Knjige
- 13.30 Capitol - TV serija
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 Tandem: aktualnosti in igre

- 16.00 Šola in vzgoja: Danes bomo govorili o...
- 16.30 L'estate azzurra - TV film
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 I figli dell'ispettore - TV film
- 18.15 Spaziolibero: programi pristopanja
- 18.30 Dnevnik 2 - Šport
- 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
- Meteo 2 - Vremenske napovedi
- 19.45 Dnevnik 2 - Poročila
- 20.20 Dnevnik 2 - Šport
- 20.30 Legge e disordine - film
- Igrajo: Carroll O'Connor, L. nest Borgnine, Anita Dangler
- 22.10 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.20 Zgodovinski dnevi
- Pietro Badoglio: Od Adis Abebe do Grčije
- 23.10 Tenco '83
- 23.45 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 11.45 Televideo
- 14.55 Dadaumpa
- 16.00 Šola in vzgoja: Znanost
- 16.30 Šola in vzgoja: Fizika
- 17.00 Rim: Košarka
- Italija - Simac
- 18.25 Speciale Orecchiocchio - glasbena oddaja
- Dnevnik 3
- 19.10 Deželna poročila
- 19.35 Težka solidarnost: Chiaromonte
- 20.05 Šola in vzgoja: Rastlinski svet
- 20.30 Il verdetto - film
- Igrajo: Paul Newman, Charlotte Rampling, James Mason
- 22.35 Delta, dokumentarec
- 23.35 Dnevnik 3

jugoslovanska televizija

Ljubljana

- 8.50 Test
- 9.05 TV v šoli
- 12.30 Poročila
- 17.15 Teletext
- 17.30 Poročila
- 17.35 Prigislice priljubljenih pravljic
- 17.50 Trnjulčica - 2. del
- 18.25 Dolenjski obzornik
- 18.40 Zvok godal - glasbena oddaja
- 19.24 TV in radio noč
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 20.05 Svet na zaslonu
- 20.50 Propagandna oddaja
- 20.55 Zdravnice - film
- 21.35 TV dnevnik

Zagreb

- 17.30 Poročila
- 17.35 TV koledar
- 17.45 Muppet Show
- 18.15 Akumulacije v BiH: Sistem reke Trebišnjice
- 18.45 Prijatelji glasbe
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Športna sreda
- 22.15 TV dnevnik

Koper

- 14.20 Detektiv v copatah - TV film
- 15.00 Film
- 16.40 Risanke
- 17.30 Na meji verjetnega, nenavadni podvigi
- 18.00 Tom Sawyer - TV film
- 18.30 Pacific international airport - TV film
- 19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:

REZIJA — Deželni kongres Zveze slovenskih izseljencev

GORICA — Ljudska stanovanja in najemnine

TRST — Nova knjigarna v Terezijanski četrti

VIDEM — Lov in problematika okolja

- 19.30 TVD Stičiče
- 19.55 Nogomet: Aarau - C. zvezda
- 22.10 TVD Vse danes
- 22.20 Nogomet: Vardar - Dinamo
- 22.50 V kino z Gian Mario Volonte: Pošast na prvo stran!

sasebne postaje

CANALE 5

- 11.30 Facciamo un affare - kviz
- 12.00 Tuttinfamiglia - kviz
- 12.40 Il pranzo è servito - kviz
- 13.30 Sentieri - nadalj.
- 14.30 La valle dei pini - nadalj.
- 15.30 Una vita da vivere - nadalj.
- 16.30 Hazzard - TV film
- 17.30 Doppio slalom - kviz
- 18.00 Webster - TV film
- 18.30 C'est la vie - kviz
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Love Boat - TV film
- 20.30 Harry e Son - film
- Igrata: Paul Newman in Joanne Woodward
- 22.50 Big Bang
- 23.50 Canale 5 News

RETEQUATTRO

- 10.15 Il sole negli occhi - film
- 12.15 Mr. Abbott e famiglia - TV film
- 12.45 Ciao ciao
- 14.15 Destinì - TV novela
- 15.00 Piume e paillettes - TV novela
- 15.40 Un tentativo sentimentale - film
- 17.30 Lucy Show - TV film
- 18.00 Mr. Abbott e famiglia - TV film
- 18.30 Ai confini della notte - TV film
- 19.00 I Ryan - TV film
- 19.40 Febbre d'amore - TV film
- 20.30 Maurizio Costanzo Show
- 23.00 Alfred Hitchcock presenta - TV film
- 23.30 Dick Tracy - TV film
- 24.00 Agente speciale - TV film

ITALIA 1

- 10.30 Operazione ladro - TV film
- 11.30 Quincy - TV film
- 12.30 La donna bionica - TV film
- 13.30 Help - kviz
- 14.15 DeeJay Television
- 15.00 Chips - TV film
- 16.00 Bim Bum Bam
- 18.00 Quella casa nella prateria - TV film
- 19.00 Gioco delle coppie - kviz
- 19.30 Happy Days - TV film
- 20.00 Risanke

radio

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
- 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.10 - 10.00 Poletni mozaik: Izbor iz Povejmo v živo; 9.15 Iz arhiva mladinske dramatike: »Gojko in Cvetka«. Prvi del - vmes: Lahka glasba; 10.10 Koncert v Gallusovi dvorani v Trstu; 11.00 Melodični orkestri; 11.30 - 13.00 Opol-danski zbornik: Beležka; 12.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva - vmes: Glasbeni poljuri; 13.20 Moški zbor »Andrej Paglavce« iz Podgore, nato: Glasbena priloga; 14.10 - 17.00 Popoldanski program: »Šivala je delicca zvezdo, oj, zvezdo, rdečo ko kri...«; 14.30 Včeraj, danes, jutri; 16.00 Ko spregovori telo; 16.15 Glasbeni listi; 17.10 Klasični album: Béla Bartók: Grad vojvode Sinjebradca, opera enodejanka; 18.40 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

- 6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Glasba drugih celin; 14.00 Glasbena oddaja; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Fantje po polj' gredo; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani - Poročila v nemščini; 12.00 Glasba po željah; 12.35 Controluce; 14.35 Popoldanski spored: Glasba - Popevka tedna; 15.00 Rubrika o kulturi in umetnosti; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Gulp; 17.45 Jadro in motorji; 18.00 Radijski oder; 18.32 Iz klasičnega repertoarja; 19.00 Prostor za jazz; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.50 Zeleni val; jutranji program; 9.00 Radio anch'io; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Amico mio; 11.30 I baroni - radij. priredba; 12.03 Lagrime - variete; 13.20 Pošta kočija; 13.28 Master; 15.03 Habitat; 16.00 Il Paginone; 17.30 Jazz; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasbeni program; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Urbs; 20.00 Poje Frank Sinatra; 20.45 Glasbena pavza; 21.03 Il cabaliere - variete; 21.30 Večerna glasba; 22.30 Plesna glasba; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Nočni program

RADIO 2

- 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevni - jutranji program; 8.00 Šola in vzgoja; 8.45 Matilde - radij. priredba; 9.10 Si salvi chi può; Radiodue 3131; 12.45 Discogame tedaj; 15.00 Glasbeno - govorni program; 16.00 Poznan roman; 16.35 Mladina danes; 17.32 Moda in načini; 18.00 Il fu-Mattia Pascal - 3. nadalj.; 18.32 Čas za glasbo; 19.50 Capitol; 19.57 Srečanje petih; 20.45 Radiodue jazz; 21.30 Radiodue 3131; 23.28 Nočni program

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije (Ljubljana, Koper, Maribor); 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja in EP; 17.00 Studijo ob 17.00, glasba; 18.00 Nastop komornega zbora Pro Arte iz Gradca; 18.30 S knjižnega trga; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom RZ; 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev; 20.35 Minute z našimi interpreti - Acì Bertoneclj - klavir; 21.05 Jacques Offenbach: Odlomki iz opere »Hoffmannove pripovedke«; 22.05 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Jazz za vse.

Na ponedeljkovi seji pokrajinskega sveta

Predsednik Cumpeta v navzkrižnem ognju demokristjanov in komunistov

Kriza na deželi ima svoj odmev tudi v goriskem pokrajinskem svetu. Tak vtis je dobil vsakdo, ki je v ponedeljek sledil prvemu delu zasedanja pokrajinskega sveta in več kakor dve uri dolgim besednim spopadom med opozicijo in pokrajinskim odborom ter še zlasti med načelnikom krščansko - demokratske skupine Bergaminom in predsednikom pokrajinske uprave.

Dve vprašanji sta bili predmet dolge in v dokaj napetem ozračju odvijajoče se razprave: vloga pokrajine in predsednika pokrajinskega odbora pri načrtovanju in uravnavanju ter usklajevanju gospodarskega in splošnega razvoja in, drugič, pobude, ki jih pokrajinska uprava namerava uresničiti ob 40-letnici konca vojne in zmage nad nacifašizmom ter odločitve, da istočasno prispeva v sklad za postavitev obeležja 653 Goricanom, ki so izginili ob koncu vojne.

Pokrajinski odbor, posebej pa njegov predsednik se je tako znašel v nekakšnem križnem ognju. Kritiko s strani predstavnikov opozicije je bilo mogoče predvideti in pričakovati, zelo čudno pa je izzvenel poseg načelnika demokristjanske skupine Bergamina, ki je zlasti na račun predsednika Cumpete izrekel vrsto zelo ostrih izjav. Težko bi jih označili kot kritiko,

prej je šlo za napad; s kakšnim ciljem v tem trenutku še ni povsem jasno. Jabolko spora, oziroma razlog za »kritike« je tudi tokrat tržiško območje, oziroma po mnenju Bergamina, preveč samostojno nastopanje župana Saccavinija, ki je v zadnjih mesecih izvedel vrsto posvetovanj s predstavniki tržaške, videmske in pordonske pokrajine, raznih gospodarskih in drugih ustanov itd.; vse to menda mimo in brez sodelovanja goriske pokrajinske uprave. »Gre za dejansko nastajanje nove province, kar menda ogroža načrt usklajenega razvoja na Gorškem, izničuje vlogo pokrajine, ogroža deželno enotnost«. Bergamin je zelo jasno postavil vprašanje, če so se morda spremenila stališča, zapadlena v programskem dokumentu in če ni morda priložnost za preverjanje stališč. Zahteval je tudi, (zelo grobo) da predsednik takoj poskrbi da se nadoknadi zapravljeni ugled in vloga pokrajine. Zelo umirjen je bil v odgovoru predsednik Cumpeta, ki je dejal, da je ravnal v skladu z dosežanjo usmeritvijo, ob spoštovanju avtonomije in pobud posameznih županov, da pa bi v prihodnje ne škodilo več usklajevanja. V razpravo o tem vprašanju sta posegla tudi Cej in Mofferdinova. Cej je dejal, da je vloga in pomen pokrajine mogoče ovredno-

titi le z reševanjem konkretnih vprašanj, Mofferdinova pa je napad Bergamina in komunističnega Cipollonija (vložit je daljše vprašanje o problemih zdravstva) označila kot poskus nekakšnega procesa namenom.

Razprava o proslavljanju 40-letnice konca vojne in o odločitvi glede finančnega prispevka za spominsko obeležje, se je razvila na osnovi interpelacije, ki jo je predložil načelnik komunistične skupine Silvino Polletto sovlagatelj pa je tudi svetovalec Blasutti. Sklep, ki ga je odbor sprejel soglasno, na predlog odbornika Gallarottija, je po mnenju Poletta, glede utemeljitve, v nasprotju s stališči, ki jih je ob drugih priložnostih sprejel odbor. Zahteval bi obširnejšo in poglobljeno razpravo o celotni problematiki in še zlasti o obdobju pred tragičnimi dogodki maja leta 1945. Sledil je seveda histeričen izpad misovca Cosme, ki se je zgražal nad napovedano manifestacijo, ki naj bi jo pokrajina pripravila na gradu, ob 40-letnici konca vojne. V razpravo o tem vprašanju je posegel tudi odbornik Gallarotti, ki je dejal, »da so bili člani odbora povsem soglasni pri odobritvi sklepa. Glede manifestacij, ki jih je napovedal predsednik pa bodo še razpravljali.«

Odprtje razstave bo 12. oktobra

150 del Lojzeta Spacala v goriški palači Attems

V Gorici se izteka razstava Tiepolovih jedkanic, ki je imela velik odziv, saj si jo je ogledalo nad 30.000 ljudi, pa se že pripravljala nova velika likovna prireditev.

V palači Attems bodo namreč prihodnjo soboto, 12. oktobra, ob 18. uri, odprli veliko razstavo ob 50-letnici tržaškega slovenskega slikarja Lojzeta Spacala. Prireja jo goriška pokrajinska uprava. V glavnem gre za razstavo podobno tisti, ki je bila to zimo v Pordenonu. Le da bo goriška palača Attems bolj pristojna za tako lepo razstavo. Nameravali so jo sicer prirediti že spomladi, takoj potem ko se je zaključila razstava o futurizmu in konstruktivizmu, ki je doživela za Gorico izreden uspeh, pa so jo odložili.

Pokrajinski predsednik Cumpeta in odbornik za kulturo De Grassi sta že razposlala vabila, ki so pisana v italijanskem, slovenskem in nemškem jeziku. Razstava bo odprta dva meseca.

Še do nedelje razstava Tiepolovih del

Razstava risb in jedkanic Giambatista Tiepola na goriskem gradu bo odprta samo še do nedelje, 6. oktobra. Doslej si je razstavo ogledalo nad 35 tisoč ljudi, razprodan je bil

katalog, velik odmev je imela v krajevnem in državnem merilu.

Ob zaključku nadvse uspele razstave, ena najpomembnejših v naših deželi letos, bo v nedeljo, ob 11. uri srečanje med prireditelji in občinstvom.

Posvet o krajinskem parku ob Soči

O ekoloških vprašanjih, zlasti pa še o rečnem parku ob Soči, bodo razpravljali v petek, 4. t.m., v Šempe-tru ob Soči, na pobudo občinske uprave. Javno zborovanje bo ob 20.30 v občinski sejni dvorani, prisotni bodo tudi predstavniki deželnega odbornišтва za programiranje in prostorsko urejanje.

● V Tržiču se bo danes mudil dr. Dino Catapane, komisarski upravitelj podjetij Maraldijeve skupine. Na županstvu bo imel dopolndne sestanek z županom Saccavinijem in člani občinskega odbora.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI iz Števerjana in kulturno društvo Briški grič priredita v soboto, 12. oktobra, avtobusni izlet v Ribnico na Dolenjskem. Tam bodo namreč odkrili spominsko obeležje števerjanskemu rojaku generalu Radovanu Klanjščeku, ki se je pred letom dni smrtno ponesrečil s helikopterjem. Vpisujejo Franc Komic, Albin Komic, Silvan Pittoli in Ernest Mahnič. Vpisujejo do 7. oktobra.

razna obvestila

Občni zbor prosvetnega društva »Štandrež« bo jutri, 3. t.m., ob 20.30 v župnijskem domu. Društvo nadalje obvešča, da se bo jutri, ob 15. uri, pričel tečaj v ritmični telovadbi za otroke. Tečaj bo v občinski telovadnici v Štandrežu.

V telovadnici kulturnega doma v Gorici bodo v petek, 4. t.m., ob 20.30 pričeli z vajami rekreativne telovadbe za odrasle. Vaje bodo dvakrat tedensko. Interesenti naj se javijo neposredno v telovadnici kulturnega doma.

KD Jezero obvešča člane pevskega zbora, da se bodo redne vaje zopet pričele v četrtek, 3. oktobra, ob 20. uri v društvenih prostorih. Vabljeni so tudi vsi tisti, ki bi se radi vključili v zbor.

včeraj-danes

Iz goriskega matičnega urada v obdobju od 22.9. do 28.9. 1985:

RODILI SO SE: Laura Sanson, Valentina Grassi, Elisa Policardi, Clara Grudina, Roberto Mocchiutti, Chiara Macuz, Federica Rizzuto.

UMRLI SO: 76-letna upokojenka Rosina Mauri vdova Grego, 64-letni električar Luigi Bernardi, 87-letna upokojenka Maddalena Simonit, 64-letni upokojenec Glauco Vittori, 75-letni upokojenec Ferruccio Pizzul, 64-letni upokojenec Milan Pelicon, 90-letna upokojenka Cristina Marussi vdova Brunettin, 85-letni upokojenec Remigio Sgubin, 88-letni upokojenec Pietro Pelos, 74-letni upokojenec Louise Di Bianco von Gloffenstein.

OKLICI: upokojenec Gaetano Antonio Siardi in gospodinja Liliana Snider, agent javne varn. Pierluigi Masia in uradnica Marina Pauluzzi.

POROKE: trgovec Pietro Braidotti in gospodinja Maria Angela Finocchiaro, delavec Sergio Dragonetto in gospodinja Ambra Silli, pomorščak Roberto De Vittor in bolničarka Elena Ceccon, uradnik Carlo Burelli in trgovska pomočnica Alessandra Tutta, uradnik Luciano Castellani in profesorica Elena Lucchesi, delavec Franco Franco in Patrizia Simonit. uradnik Marco Golja in uradnica Rosita Zuliani.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »La casa delle vedove«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Gli impiegati«. Režija: Pupi Avati.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto.

Nova Gorica

SOČA 18.00—20.00 »Oče na službenem potovanju«.

SVOBODA 20.00 »Break dance 2«.

DESKLE 19.30 »Diva«.

POGREBI

11.30 Arrigo Gnot iz bolnišnice v Gračežu v mrliško vežo glavnega pokopališča.

Danes dražba v Ulici Campi

Danes ob 9. uri bo v hiši 39-letnega Giuseppa Ieusiga javna dražba približno 15 knjig. Do dražbe je prišlo ker je Ieusig nakazal državnemu združenju proti nasilju 69 tisoč lir namesto, da bi to namenil za plačevanje davkov. Zato so se na občini odločili, da bodo prodali na dražbi nekatere antimitaristične in ekološke knjige in bi s temi sredstvi pokrili Ieusigov primanjkljaj 69 tisoč lir v državni zakladnici. Ta je prvi primer civilnega neposlušanja v Gorici, zato vlada za današnjo dražbo v mestu precejšnje zanimanje.

Vendar je izključna cena dokaj visoka, 261 tisoč lir, zato se ne bo verjetno danes nihče udeležil dražbe in bodo morali isto ponoviti še jutri zjutraj ob isti uri. V tem primeru bo izključna cena polovična, če pa še ne bo interesentov bodo tekste prodali po sistemu zaprtih ovojnic.

Uspeh turnirja v balinanju

V nedeljo je bil v organizaciji društva upokojencev za Gorisko na balinarskih stezah pri gostilni Primožič v Gorici zanimiv balinarski turnir, ki so se ga udeležili goriški upokojenci, balinarji iz Solkana, z Vrha in iz Sovodenj. Po ogorčenem boju so prvo mesto in pokal odnesli balinarji iz Solkana, sledila jim je ekipa iz Gorice, ekipo z Vrha in iz Sovodenj pa sta zbrali enako število točk. Srečanje je bilo izpeljano v prijateljskem in sproščenem vzdušju in je mimo športnega izida nedvomno doseglo svoj cilj, to je, da zbliža na obeh straneh meje živeče Slovence.

Živahna seja občinskega sveta

Za nekatere demokristjanske svetovalce postaja nujno voliti misovske kandidate

V goriški krščanski demokraciji ali pa celo v kaki drugi stranki večinske koalicije nekaj ni v redu. Na ponedeljkovi seji občinskega sveta se je pri nekaterih svetovalcih večine pokazalo nagnjenje do fašistov. Šlo je za sicer navidez nepomembno izvolitev treh preglednikov računov lanskega občinskega obračuna. Izvoljena sta bila, kot predstavnika večine, Nanut (KD) in Drufuca (PRI), prvi z enajstim, drugi pa z osmimi glasovi. Kot predstavnik opozicije pa je bil izvoljen misovec Noselli, ki je dobil šest glasov, ni pa bil izvoljen komunist Lambert, ki je dobil le štiri glasove, to je glasove prisotnih svetovalcev njegove stranke.

Iz tega je očitno, da so trije svetovalci večinske koalicije, glasovali za predstavnika MSI. To je ostro ožigosal komunistični svetovalec Battello, ki je s prstom pokazal na krščansko demokracijo, ter opozoril socialiste in Slovensko skupnost na to, kar se dogaja v večinski stranki. Nekaj podobnega se je namreč pripetilo že na umestitveni seji občinskega sveta, ko je misovec Coana dobil štiri glasove, t.j. enega več kot je misovskih svetovalcev v dvorani. To pomeni, da takrat vsaj en demokristjan ni volil Scarana.

Sicer pa ni bilo pri tem glasovanju edinole to. Prišlo je do polemike med zelenecem Fiorellijem in Scaranom o prihodnem glasovanju treh preglednikov računov. Battello je

tudi Fiorellija vprašal, če bo glasoval za komunističnega kandidata, ta pa se je vzdržal glasovanja.

Uvodoma se je župan Scarano spomnil nekega občinskega svetovalca Ferruccia Pizzula, ki je socialistično stanko zastopal v goriskem občinskem svetu med leti 1956 in 1961. Lik umrlega, ki je deloval v protifašističnem taboru že od leta 1934, ki je bil zaprt v nacističnem taborišču, ki je bil potem tajnik mestne socialistične sekcije, in občinski svetovalec, ter se kasneje pridružil PSIUP in komunistični partiji, sta orisala svetovalec Waltritsch in Busolini.

Uvodoma je že prišlo do spora med Scaranom in Fiorellijem. Ta se je namreč na tretji seji vsedel na kar že tretje mesto v dvorani, trikrat je torej hotel menjati sedež. Župan ga je opozoril, da tako ne gre, in da mora sedeti na enem samem mestu. Tudi kasneje je Fiorelli pokazal svojo borbenost saj je opiriral skoro vsem sklepom.

Do širše razprave je prišlo ob pravilniku za uporabo avditorija. Kot je znano je treba občini plačati najemnino za to dvorano. Poleg tega je treba plačati tudi tehnične usluge zasebnemu podjetju, ki jih opravlja. Gre za luči, mikrofone, reflektorje, pripravo dvorane, itd. Vse to pa je za marsikatero društvo predrago. Več svetovalcev je seglo v razpravo: Fornasir, Fiorelli, Lambert, Waltritsch, Drufuca, Tuzzi, Paulin,

Battello, Tripani. Mnenja so bila deljena, sicer pa so vsi, brez izjeme ugotavljali, da so servisi odlični vendar predragi. Zaradi tega naj bi se sedanja pogodba med občino in podjetjem spremenila v prihodnjem letu.

Prišlo je do razprave o kulturni vlogi, ki bi jo morala imeti občina tudi pri točkah o starših, ki jih ima občina za kritje stroškov za razne prireditve. Nekateri so se obregnili ob visoke stroške za večerje v prid pisateljem ali drugim kulturnikom. Drugi pa so hoteli vedeti kakšno vlogo ima občina pri razvijanju kulturne politike. Povezovalno z društvi, s pokrajinsko upravo, itd., ali to, da je sama kulturni manežer. Prišlo je, še zlasti s strani Battella, zahteva, da bi se o tem v občinskem svetu obširneje razpravljalo.

Nova zadružna pobuda na Tržiškem

Na Tržiškem se ustanavlja zadruga, ki naj bi se lotila reševanja številnih vprašanj s področja varstva okolja. Kot prvi korak je predvideno izobraževanje ustreznih kadrov. Interesenti se lahko javijo na sedežu združenja Arci v Štarančanu.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. don Bosco 175, tel. 32515.

Utrinki s sobotnega slavlja na Vrhu

Ob sobotnem likofu na Vrhu, ob pokritju društvene dvorane in drugih prostorov, so pripravili tudi nekaj športnih srečanj in na ta način otvorili objekte, ki so že dograjeni. V dopoldanskem času so se na dveh balinarskih stezah pomerile kar štiri ekipe: iz Gorice, z Vrha (odsek SKD

Danica), iz Doberdoba in Sel na Krasu, popoldne, neposredno pred slovesnostjo na kateri se je zbrala domala vsa vas in številni predstavniki raznih društev, ustanov in organizacij, pa je domača odbojarska ekipa odigrala prijateljsko tekmo z Valom. Zmagali so domačini. Nekoliko dru-

gačen pa je bil izid turnirja v balinanju, kjer so prvo mesto osvojili člani goriske ekipe, drugo Vrhovci, tretje in četrto pa gosti iz Doberdoba, oziroma Sel na Krasu. Ob tem velja posebej naglasiti, da so pokale prispevali vrhovski obrtniki, ki so do-

slej sicer že ogromno prispevali. Izgradnjo novega objekta na Vrhu so s finančnimi prispevki podprli poleg posameznikov, naši demarni zavodi, Sovodnjska posojilnica, doberdobska posojilnica, Kmečka banka, sovodnjska občinska uprava, Kraška gorska skupnost, SKGZ in drugi.

Pred jutrišnjo razstavo v TK Galeriji Kiparstvo Zdenka Kalina

Z manjšo retrospektivno razstavo akademskega kiparja Zdenka Kalina, bo Galerija Tržaške knjigarne stopila v novo sezono v četrtek, 3. oktobra, ob 18. uri. Zdenko Kalin je avtor najširše znanega slovenskega kiparskega dela, to je mali pastirček, ki ga ljubljanska televizija vsak dan predstavlja ob začetku in zaključku oddajanja desetstisočim gledalcev.

Zdenko Kalin spada med tiste slovenske kiparje, ki so v prehodnem obdobju med medvojnimi tradicionalnim klasičnim snovanjem in povojnim angažiranim realizmom vdahnili nove in spodbudne energije jugoslovanskega kiparstva, ki je raslo na samem sebi, ne da bi sprejemalo tujih doprinosov. Tudi v tej odtujenosti širšemu svetovnemu kiparstvu so v novi jugoslovanski državi nastajale pomembne umetnine, vendar se je vse kiparsko snovanje še držalo edinih navodil podobenosti, proporc, volumna in tudi idealizacije — temeljih klasičističnega kiparstva.

Zdenko Kalin se je rodil leta 1911 v Solkanu, med prvo vojno je nekaj let preživel s starši v begunskem taborišču v Leibnitzu v Avstriji, nakar se je proti koncu vojne vsa družina zbrala v Ljubljani. Po dokončani Tehnični srednji šoli, kjer je obiskoval kiparski oddelek, se je vpisal na zagrebško Akademijo za likovno umetnost. Takoj po Akademiji se je vrnil v Ljubljano, kjer je komaj 24-letni mladenič začel že nastopati na pomembnejših razstavah in prejemati javna naročila za spomeniške objekte. V tem času je bilo njegovo kiparstvo še močno pod vplivom domačih avtorjev, vendar je že sodeloval z mladimi umetniki, iz čigar kroga je nastal Klub Neodvisnih, ki je bil ustanovljen leta 1937. Med ustanovitelji je bil seveda tudi Zdenko Kalin, ki je v naslednjem obdobju začel potovati v Italijo, kjer ga je najbolj navdušil Donatello in v Francijo, kjer je najbolj vzljubil generacijo iz začetka stoletja: Rodina, Carpauza, Maillola in Despiau-a. Kljub svoji radovednosti in želji po novem, pa se mu je sodobno kiparstvo zdelo prekrčevito in odbijajoče, kljub dekorativnosti, ki pa ni mogla ublažiti novosti. Zato se je Kalin raje obračal na renesanso, po eni strani na Donatella, po drugi pa na Lucasa Kranacha. Tako se je že pred vojno usmeril v neke vrste eklektizem, kjer se je še držal tradicije slovenskega kiparstva, v manjši meri je sprejel ekspresionizem in pozno renesanso, njegovi osebnosti pa se je najbolj prilagajal realizem, ki mu bo v prvih povojnih letih prinesel slavo in pomembna javna naročila. Tako imamo v vseh vojnih letih nihanje med lahкотnimi, elegantnimi in poet-skimi oblikami in bolj realističnimi objekti, ki delujejo impozantno in močno. V obeh primerih pa se Kalin oddaljuje od tradicionalnega klasicizma, saj so njegovi kipi mnogo bolj zgovorni in izraziti. Ponekod se uravnovešena oblik prenaša v večjo linearnost, drugje pa v valovito izraznost.

Realizem, ki ga je zasnoval pred vojno, se mu obrestuje predvsem v povojnih letih, ko se povsod uveljavlja angažirani realizem, kateremu se včasih prilagodi tudi Kalin, ki pa nikoli ne zavrže svoje individualnosti. V naslednjih letih pa zaide v krizo, ko bi rad našel novih rešitev za svoje delo. Že leta 1948 je izvoljen za docenta za kiparstvo na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani. Dolgo je iskal rešitev v malih objektihi: malih bronah, figurinah, portretih manjše mere, medtem pa se je posvečal pomembnim spomenikom: kiparska okrasitev portala skupščinske palače v Ljubljani (sodeloval je s Karlom Putrihom), spomenik žrtvam fašizma na Urhu (s kiparjem Karlom Putrihom), spomenik Borisu Kidriču, itd.

V 60. letih je kipar na svoj način načel problem odpiranja notranjega kiparskega prostora, ki je bil izredno pomemben v razvoju modernega kiparstva. Pri tem je ohranil zvezo s človeško figuro, z njenimi proporcij in tradicionalnim materialom — bronom, kar ni bilo tehnično prav nič enostavno.

Nekaj Kalinovih del se nahaja tudi na Tržaškem: spomenik bazijskim žrtvam na pokopališču Sv. Ane, portret Ivana Grbca v Šklednju in spomenik Igu Grudnu v Nabrežini.

BARBARA GRUDEN

Predstavili so jih pred dnevi v Ljubljani Šest novih pomembnih knjig »Kondorja«

Na že tradicionalni tiskovni konferenci, v prostorih uredništva Mladinske knjige, je urednik zbirke Kondor, Aleš Berger, predstavil šest Kondorjevih novosti od osmih planiranih (iziti morata še zvezka s kratkimi prozami Franza Kafke in Spisi skladateljev o glasbi). Med temi novostmi je na prvem mestu, ne samo po številčanju zbirke, ki nas je razveselila z zvezki od številke 224 do 229, izbor lirike Antona Vodnika Glas tišine. Urednica knjige in avtorica spremne besede, Franca Buttolo, je v občutenem govoru pokazala ne samo na nujnost natisa Vodnikovih pesni (ki od pesnikove smrti do danes niso doživele ustreznega izbora, kaj šele kritičnega prikaza ali ovrednotenja), na njihovo notranjo pesniško, človeško in duhovno moč, s katero pesnik, tako kot še marsikateri drugi slovenski literat, po krivem pozabljen, zamolčan ali prezrt, kljubuje minevanju časa in pozabljenju. Posebej je poudarila, da je bil njen namen v marsičem strogo šolski: pesnika, ki velja za »težko razumljivega«, »zaprtga« ali »metafizično religioznega« je skušala predstaviti v besedilih, v katerih se kaže njegova celovita pesniška in estetska moč, njegovo naprednost, ki največkrat pada pod vprašaj nezaupanja in nerazumevanja, saj je v besedah avtorja druge knjige iz zakladnice slovenske literature, na tiskovni konferenci prisotnega akademika dr. Bratka Krefta, »Vodnik nič manjši pesnik kot Edvard Kocbek«.

Prav nov natis Kranjskih komedijantov (v Kondorju že tretjič po vrsti), te »najvedrejšje slovenske komedije«, kot jo je označil pisec spremne študije, akademik dr. Dušan Moravec, kaže, kako priljubljeno in kako sodobno je Kreftovo dramsko delo. Sam avtor pa je poslušalcem nanizal vrsto veselih, a tudi nekaj bridkih misli v zvezi z usodo svoje komedije, ki ni bila vedno razumljiva

na v svoji človeški, komedijantski razsežnosti, v kateri jo beremo in doživljamo danes.

Kot tretje delo, ki posega v bližnji prostor literature, k jugoslovanskim književnostim, je izdan nov prevod (Bogdan Gradišnik) s spremno študijo Aleša Debeljaka romana »bridke generacije«, Mladena Oljače Molitev za moje brate. To delo, ki se danes po pravici imenuje temeljni kamen novega, človeškega, nepatetičnega razumevanja narodnoosvobodilnega boja, bo, kot je dejal urednik Berger, zagotovo govorilo tudi v jeziku, ki ga razume in čuti mlada generacija.

Izšla so tudi tri dela iz svetovne, »klasične« literature: Izbrani spisi rimskega satirika Lukiana v novem prevodu, izboru in s spremno besedo prevajalke iz mlajše generacije klasičnih filologov, Marjete Šašel Kos, ki je ob znanih Pomenkih bogov, morskih bogov, mrtvih in heter prevedla še nič manj pomembni Lukianovi deli Kako je treba pisati zgodovino (ali, kot je dejala prevajalka, zanimiv napotek antične stilistike in poetike) in Lažni prerok Aleksander. Pred nami je delo, ki pomeni novo obogatitev slovenskih prevodov antične literature in razveselje dokaz, da je klasična misel, kljub marsikateremu nerazumnemu ukrepu, še živo prisotna v slovenski kulturni in umetniški zavesti.

Borut Trekman, avtor prevoda in spremne besede weimarski klasičistični tragediji Friedricha Schillerja Marija Stuart je pojasnil, zakaj se je odločil za prevod tega dela. Najprej je čutil določeno nerazumevanje weimarske klasike v sodobnih slovenskih postavitev in omenil Jovanovičovo priredbo Kovarstva in ljubezni. Omenil je tudi, da je Zupančičev prevod, močno naslonjen na prevod Frana Cegnarja, ki pa je v sto letih izgubil svojo modernost in postal, še posebej po upri-

pionija, Marzole, Mancinellija, Bergellinija in Piazzee. Vrhunska izvajalska sposobnost nastopajočih, v vseh odtenkih dovršeno, zvočno jasno, virtuosno in filigransko izdelano muziciranje je nudilo lepemu številu glasbenih sladokuscev poln glasbeni užitek.

V vseh, dvo in tristavnih skladbah, je prišla do izraza poglobljena skrb za stilno muziciranje ob polnem uveljavljanju vloge vseh glasbil oziroma instrumentalnih skupin - flaut, violin ter viole da gamba in čembala v vlogi basso continuo v delikatnem zvočnem ravnesju z virtuosno pizzicato izvedbo godal v izprošenem dodatku zadovoljnega občinstva. (jk)

**Darujte v sklad
Mitje Čuka**

Pogovor z avtorjem

Za plačilo ti prinašam slovo je zgodba o psihološkem umoru Ljubezenska kriminalka Janeza Povšeta na radiu

— Nam uvodoma lahko poveste nekaj podatkov o radijski nadaljevalki »Za plačilo ti prinašam slovo«? Kot je znano, je nadaljevalka na sporedu vsako soboto ob 18. uri, sestavlja jo 8 epizod, odvijala pa se bo do konca oktobra.

To je zgodba o Arturju Simoniču, ki se po šestih letih »lep in bogat« vrne na rodno Tržaško, kjer so mu pred leti storili veliko krivico in mu prizadejali skorajda nepopravljivo škodo. Bankrotiral je, tudi njegova zasebna sreča je bila porušena, zato je odpotoval. Ko se po šestih letih nepričakovano vrne, družba, ki ga je nekoč onemogočila, panično reagira. Artur je lahko nevarna, Artur je lahko maščevalec. Posebno mesto v zgodbi pa zavzema njegovo ponovno srečanje z Barbaro, ki jo še sedaj globoko ljubi, ki pa ga je pred leti zaradi nezanih razlogov zapustila. Kaj se je v resnici zgodilo pred leti in kaj se bo zgodilo »sedaj«, pa naj bo prepričeno posameznim epizodam.

— Zakaj ste se lotili kriminalke, oziroma ljubezenske kriminalke? V poslednjem času so na radiu bolj znani vaši komedijski nizi, n.p.r. »Družina Bogatajčič« in »Počitnice ... počitnice«.

Okvirno je bila to želja naše radijske hiše, osebno pa me je ta žanr zainteresiral tudi zaradi dejstva, da slovenska literatura te zvrsti nima ali je skorajda ni obsežneje gojila. Zazdelo se mi je tudi, da tip kriminalke, kot ga pozna n.p.r. Agatha Christie, za zgodbo, ki bi se odvijala v našem ambientu, med nami, ni posebej prepričljiv. Po eni strani je model že preveč znan, po drugi strani pa me s slovenskimi osebami zgodbe o umorih in preganjanjih po cestah ne prepričajo. Ne, ker se kaj takega ne bi moglo zgoditi, ampak ker ne pride do pravega spoja, do prave prepričljivosti. To je seveda moje osebno mnenje — na vsak način se mi je zdelo umestneje uvesti za junaka usodno preteklost, ki

pa namesto v fizičen umor sega v psihološkega, notranjega. Zato tudi poudarek na ljubezni. Pravzaprav se je vse pričelo s skupno uvodno željo, mene in naše radijske hiše: napisati zgodbo, ki bi se verjetnostno lahko odvila tudi med nami, na Tržaškem, če že hočete.

— Nadaljevalko ste tudi režirali. Kaj ste izpostavili pri režiji? Se dvojje izkušnji, pisati zgodbo in jo potem tudi režirati, dopolnjuje, nadgrajuje ali izključuje?

Želel sem poudariti nekakšno romantičnost glavnega junaka, ki je zavil v skrivnost in veliko psihološko moč. Želel sem poglobiti njegovo ljubezensko doživetje, ki ima že samo po sebi nadih romantičnosti. Uveljaviti princip presenečenja in postopnega razkrivanja usodnih dogodkov. Z eno besedo: pritegniti poslušalca z nekoliko napeto ter istočasno privlačno noto. Izpostaviti nekaj atraktivnih ambientov, morje n.p.r., obogatiti besedilo z izrazito zvočno opremo, ki kljub čustvenosti ne bi bila osladna in preveč mehko. Ne, o nikakršnem izključevanju ne more biti govora, imenitni igralci in igralki so zadevo oživili z velikim smislom in veseljem. Izvedba predloge je projekt obogatila: upam, da v pravo smer.

— In ne nazadnje: kaj pričakujete od nadaljevalke v smislu sprejema poslušalcev?

Po prvih epizodah je odziv zelo lep, ker naj bi se še stopnjevalo: to o stopnjevanju je logična želja, ki nima mej. Nadaljevalka naj bi ohranila tiste poslušalce, ki ji sledijo že od pričetka ter pritegnila še mnogo drugih. Med drugim se že sedaj okvirno zanima zanjo Radio Ljubljana, ki občuti enako pomanjkanje tovrstnega žanra, istočasno pa željo po radijski igri te vrste. Kar se končne odločitve tiče, so napovedi o takšnem nastopu naše radijske produkcije na ljubljanskem radiu prav gotovo preurajene. Eno pa je gotovo: naša radijska hiša si takšen dogodek nedvomno zasluži.

zoritveni plati, moteč element. Trekman je pripeval obsežno spremno besedo, v kateri ne pojasnjuje samo okoliščin za nastanek te drame, marveč tudi dramo Schillerjevega življenja, razmere časa, v katerem je drama nastala in slednjič njeno formalno in vsebinsko genezo.

Tudi zadnji avtor tokratnega Kondorjevega svežnja je že precej časa klasič: ameriški novelist, pesnik in esejist Edgar Allan Poe. Andrej Arko ga je skušal predstaviti v strnjeni obliki, čeprav je to, zaradi plodovite avtorjeve ustvarjalnosti, skoraj nemogoče. Odločil se je za dokaj celovit izbor lirike, za dva eseja (enega z odlomkom) ter za nekaj proz; informativno, da bi pojasnil njegovo težko in zapleteno življenje, pa je priobčil še nekaj pesnikovih pisem. Pesmi je prevedel urednik sam, enako eseja, pri prozah so mu pomagali Jože Udovič, Zoran Jerin in Igor Šentjerc ter Boris Rihteršič. Zdi se, da je pri pesmih prevajalec le preveč lahkotno razumel svojo nalogo in kritiki bodo o njegovih prevodih, še posebej znamenitega Krokarja, lahko marsikaj napisali. Pa vendar dobivamo Poea kot našega sodobnika v zaokroženi in raznovrstni podobi, čeprav bi kazalo v najkrajšem času prevesti vsoto tisto poezijo, ki se neposredno naslanja na Poea.

Kot vedno imajo tudi pričujoči zvezki Kondorja zgledno likovno opremo. Še posebej je treba omeniti Glas tišine, izbor lirike Antona Vodnika, ki mu je Milček Komelj dodal izjemno zanimivo (tudi zato, ker je bil Vodnik pa izobrazbi umetnostni zgodovinar) študijo Poezija Antona Vodnika in likovna umetnost, kjer je skozi likovne primere in z besedami pokazal na sočasne vplive likovne umetnosti in literature in še posebej na notranje zveze med poezijo in likovnostjo pri Vodniku.

DENIS PONIŽ

Strokovno zborovanje slavistov

Tudi letos pripravlja Slavistično društvo Slovenije svoje strokovno zborovanje, ki bo tokrat v Novi Gorici. Zborovanje se bo začelo jutri in bo trajalo do sobote, 5. t.m., ko bo ekskurzija v Režijo pod strokovnim vodstvom Milka Matičetovega. Pa oglejmo si v podrobnosti potek zborovanja, ki bo prav gotovo zanimalo tudi naše slaviste.

Ob 9.30 bo slovesen začetek s poročilom predsednika SDS, nakar bosta sledili še prvi predavanja, in sicer Jožeta Koruze o novih pogledih na slovensko razsvetljenje in Brede Pogorelčeve o oblikovanju jezikovne norme med razsvetljenstvom in romantiko. Pred kosilom bosta spregovorila še Janko Kos o novih pogledih na Matijo Čopa in France Bernik o poeziji Simona Jenka.

V popoldanskem delu bo Janez Dular predstavil učbenik Slovenski jezik 4, nakar bo razprava o šolstvu in slovenstvu, ki jo bo vodil Zoran Božič.

Naslednjega dne (v petek) bodo govorili: Boris Paternu o problemu modernizma v slovenski poeziji, Jože Toporišč o delu pravopisne komisije, Irena Novak o raziskavah pesništva med NOB in Marja Bešter o jeziku v NOB. Popoldne bo steklo delo v sekcijah, ki sta razdeljeni na jezikoslovje in didaktiko ter na književnost.

Jutri ob 19.50 bo na koprski televiziji oddaja o priznanem slikarju slovenskega rodu Zoranu Mušiču, živečem med Benetkami in Parizom, ki ima te dni veliko retrospektivno razstavo v muzeju Correr v Benetkah.

Danes povratna srečanja 1. kola v treh evropskih klubskih nogometnih pokalih

Nekaj »popravnih izpitov« za Italijo in Jugoslavijo

Danes bodo igrali povratna srečanja prvega kola v treh evropskih klubskih nogometnih pokalih. V konkurenci je tudi šest italijanskih in pet jugoslovanskih moštvo.

V pokalu prvakov je Juventus, ki bo danes igral za »zaprtimi vrati«, praktično že uvrščen v osmino finala, saj je v prvi tekmi v gosteh s 5:0 odpravil skromno luksemburško ekipo Jeunesse Esch. Pred nedvomno težjo nalogo pa bo Verona, ki je sicer doma premagala solunski Paok s 3:1, danes pa bo na vročem grškem igrišču pela drugačna pesem. Jugoslovanski predstavnik v tem pokalu, moštvo Sarajeva je v prvem srečanju nerodno izgubilo na Finskem. Danes pa ima možnost, da nadoknadi izid (1:2) in tako izloči moštvo Kuusysi Lahti.

V pokalu pokalnih prvakov je Sampdoria favorit proti grški Larissi, saj je v prvi tekmi v gosteh iztržila neodločen izid (1:1). Z dvema zadetkoma prednosti pa potuje beograjska C. zvezda v Švico, kjer se bo spoprijela z neugodnim tekmeccem Aarau.

V pokalu UEFA bi utegnili Italija izgubiti kar dva svoja predstavnika. Teh težav pa nima milanski Inter, ki je v prvi tekmi doma odpravil švicarski St. Gallen kar s 5:1. Liedholm Milan pa bo moral igrati povsem drugače kot v prvem srečanju v Franciji (1:3), da bo lahko izločil ekipo

Auxerre. In pred nelahko nalogo 10. kolo v velikem težavo (2:1) premagal grški Panathinaikos.

V tem pokalu bi se lahko vsi trije jugoslovanski predstavniki uvrstili v nadaljnje kolo. Splitski Hajduk je doma odpravil francosko moštvo Metz kar s 5:1 in bi zato moral v povratni tekmi opraviti le golo formalnost.

Vardar iz Skopja je v Bukarešti odlično igral in nesrečno izgubil z 1:2. Skopski nogometaši imajo realne možnosti, da popravijo ta izid. Možnost, da nadoknadi gol razlike (0:1) pa ima tudi beograjski Partizan proti portugalskemu moštvu Portimonense.

V nogometu pa so predvidevanja izredno tvegana.

Tako po TV

ITALIJANSKA TV bo po 1. sporedu ob 16.55 neposredno prenašala tekmo Paok - Verona. Šele danes pa bomo zvedeli, če bodo neposredno prenašali srečanje Milan - Auxerre (ob 20.30). V primeru negativnega odgovora s strani Milana, bi po TV verjetno gledali Panathinaikos - Torino (20. ure).

LJUBLJANSKA TV bo prenašala ob 14.30 tekmo Vardar - Dinamo, ob 20.00 pa Aarau - C. zvezda.

KOPRSKA TV: ob 20.00 Aarau - C. zvezda in ob 22.30 Vardar - Dinamo.

POKAL PRAKOV (šestnajstina finala)

- Trakia Plovdiv (Bol.) — IKG Göteborg (Šve.) (2:3)
- Austria (Av.) — Dynamo Berlin (NDR) (2:0)
- Fenerbache (Turčija) — Bordeaux (Fr.) (3:2)
- Bayern München (ZRN) — Gornik (Poljska) (2:1)
- Ajax (Niz.) — FC Porto (Portugalska) (0:2)
- Barcelona (Šp.) — Sparta Praga (ČSSR) (2:1)
- JUVENTUS (It.) — Jeunesse Esch (Luk.) (5:0)
- Aberdeen (Škotska) — Akranes (Is.) (3:1)
- Servette Ženeva (Švi.) — Linfield (Sev. Irska) (2:2)
- Vaaleringen (Nor.) — Zenith Leningrad (SZ) (0:2)
- Steaua (Rom.) — Velje BK (Danska) (1:1)
- Omonia (Ciper) — Rabat Ajax (Malta) (5:0)
- SARAJEVO (Jug.) — Kuusysi Lahti (Finska) (1:2)
- Shamrock (Irska) — Honved (Madž.) (0:2)
- Paok Solun (Grčija) — VERONA (It.) (1:3)
- Anderlecht (Belgija) uvrščen z žrebom.

POKAL POKALNIH PRAKOV (šestnajstina finala)

- Universitatea (Rom.) — Monaco (Francija) (0:2)
- Tatabanya (Madž.) — Rapid Dunaj (Av.) (0:5)
- Widzew Łódź (Pol.) — Galatasaray (Tur.) (0:1)
- Falmutari (Alb.) — HJK Helsinki (Fin.) (2:3)
- Celtic G. (Škotska) — Atletico Madrid (Šp.) (1:1)
- Dinamo Kijev (SZ) — Utrecht (Niz.) (1:2)
- Red Boys (Luks.) — AIK Stockholm (Šve.) (0:8)
- SAMPDORIA (It.) — Larisa (Grčija) (1:1)
- Dukla Praga (ČSSR) — Limassol (Ciper) (2:2)
- Bangor City (Wales) — Fredrikstad (Nor.) (1:1)
- Dynamo (NDR) — Cercle Bruges (Belgija) (2:3)
- Aarau (Švica) — CRVENA ZVEZDA (Jug.) (0:2)
- Nerdlingen (ZRN) — Zurrieq (Malta) (3:0)
- Glentoran (S. Irska) — Fram Reykjavik (Isl.) (1:3)
- Galway United (Irska) — Lingby (Danska) (0:1)
- Benfica (Portugalska) uvrščena z žrebom.

POKAL UEFA (dvaintridesetina finala)

- Feyenoord (Niz.) — Sporting Lizbona (Port.) (1:3)
- Atletico Osasuna (Šp.) — Glasgow Rang. (Škot.) (0:1)
- Nantes (Fr.) — Valur Reykjavik (Isl.) (1:2)
- Lokomotiv (NDR) — Coleraine (Sev. Irska) (1:1)
- Real Sporting (Španija) — Köln (Zrn.) (0:0)
- Bohemians (ČSSR) — Raba Eto (Madž.) (1:3)
- Bruges (Belgija) — Boavista (Portugalska) (3:4)
- Eindhoven (Niz.) — Avenir L'eggen (Luks.) (2:0)
- Malmö (Švedska) — Videoton (Madž.) (0:1)
- MILAN (It.) — AJ Auxerre (Francija) (1:3)
- St. Mirren (Škotska) — Slavia Praga (ČSSR) (0:1)
- Werder (ZRN) — Černomorec Odesa (SZ) (1:2)
- Dundee U. (Škotska) — Bohemians (S. Irska) (5:2)
- Turku (Finska) — Spartak Moskva (SZ) (0:1)
- Lech Poznan (Pol.) — Borussia Mönch. (ZRN) (1:1)
- Hammarby (Švedska) — Pirin (Bolgarija) (3:1)
- Hamburger (ZRN) — Sparta Rotterdam (Niz.) (0:2)
- Viking (Nor.) — Legia Varšava (Pol.) (3:0)
- Dnjepr (SZ) — Wismut Aue (NDR) (3:1)
- AGF Aarhus (Danska) — Waregem (Belg.) (2:5)
- St. Gallen (Švica) — INTER (Italija) (1:5)
- Real Madrid (Šp.) — AEK Atene (Grčija) (0:1)
- Hamrun (Malta) — Dinamo Tirana (Alb.) (0:1)
- PARTIZAN (Jug.) — Portimonense (Port.) (0:1)
- VARDAR (Jug.) — Dinamo Bukarešta (Rom.) (1:2)
- Panathinaikos (Gr.) — TORINO (Italija) (1:2)
- Banik (ČSSR) — Linz (Avstrija) (p.t. 0:2) 0:1

Kvalificiran Linz

- Lokomotiv (Bol.) — Hapoel Nikozija (Ciper) (2:2)
- Metz (Francija) — HAJDUK SPLIT (Jug.) (1:5)
- Sportul (Rom.) — Neuchatel Xamax (Švica) (0:3)
- Besiktas (Tur.) — Athletic Bilbao (Šp.) (1:4)
- Innsbruck (Avstrija) — Liege (Belgija) (0:1)

Odbojka: EP na Nizozemskem

Dober odpor Italije proti Sovjetski zvezi

VOORBURG (Nizozemska) — Italiji ni uspel veliki podvig, da bi na evropskem odbojarskem prvenstvu na Nizozemskem premagala favorizirano SZ. »Azzurri« pa so se Sovjetom zelo dobro upirali in po ogorčenem boju izgubili z 1:3 (14:16, 13:15, 16:14, 12:15). S to zmago so se Sovjeti uvrstili v finalni del tega EP.

Po čistem 0:3 v prvem kolu pa je jugoslovanska reprezentanca izgubila še z enakim izidom proti Bolgariji in je tako izpadla iz nadaljnjege dela.

ŠVEDSKA — ITALIJA 3:2
Za pravi podvig pa so poskrbele italijanske odbojkarice, ki so sinoči v tretjem in zadnjem izločilnem kolu premagale Romunijo s 3:2 (15:11, 14:16, 11:15, 15:12, 15:11) in se tako prvič na evropskem prvenstvu uvrstile v finalno skupino.

Šahovski dvoboj za svetovni naslov

Garri Kasparov izenačil

MOSKVA — Po vrsti remijev je Garriju Kasparovu uspelo izenačiti izid z Anatolijem Karpovom. Mladi izivalec je namreč v včerajšnji 11. partiji izkoristil hudo napako svojega tekmeca in zmagal po 25 potezah.

Trenutno je torej izid izenačen 5,5:5,5. Naslednja partija, razen če ne bi Karpov vprašal za preložitve, bo jutri.

Rally Sanremo

SANREMO — Po drugi etapi mednarodnega avtomobilskega rallyja Sanremo, ki velja za SP, je še vedno v vodstvu Zahodni Nemec Rohrl na audiju quattro. Sledi Finec Salonen na peugeotu 205 z zaostankom

1'19", tretji pa je Finec Alen na lancii rally z zaostankom 4'42".

2. jugoslovanska nogometna liga: Koper v Subotici

Danes bodo igrali 10. kolo v drugi jugoslovanski nogometni ligi. Koprčani, ki so v nedeljo doma odpravili Šibenik z 1:0, bodo danes igrali v Subotici proti Spartaku.

Pokal pokalnih prvakov

V prvem kolu košarkarskega pokala pokalnih prvakov je sinoči Scavolini iz Pesara v Antwerpnu premagal belgijsko moštvo Opel Merksen s 87:84 (47:41). Splitska Jugoplastika pa je v Sofiji izgubila proti ekipi CSKA s 84:85 (46:45).

Pred pričetkom svetovnega pokala v atletiki

Organizator v težavah?

Dodelitev velikega atletskega tekmovanja južni polobli je prava redkost in organizacijo svetovnega pokala je Avstralija iztrgala največ zaradi propagande, ki jo potrebuje za morebitno dodelitev izvedbe enih od prihodnjih olimpijskih iger. Za OI se sicer poteguje Brisbane, svetovni pokal pa bo od 4. do 6. oktobra na sporedu v prestolnici Canberri.

Vesti iz Avstralije pravijo, da se v organizacijskem stroju nekaj zatika. Odbor je že zdavnaj potrosil vsa dodeljena sredstva in oblasti so morale poseči z dodatnimi nakazili, slabo pa gredo v prodajo tudi vstopnice. Domačini se verjetno zavedajo, da tekmovanja ne bodo na izredno visoki tehnični ravni, kljub zvanečim imenom, ki bodo v Canberri nastopala.

Res je oktober za evropsko in severnoameriško atletiko zdaleč preko konca sezone, za Avstralijo pa je datum še prezgoden. Priča bomo zato bojem med izčrpanimi in še nepripravljenimi tekmovalci, z rezultati, ki bodo v škodo popularizaciji tega športa, torej proti namenom, ki so botrovali ustanovitvi te vrste medcelinskih srečanj.

Na startu bodo celinske reprezentance Oceanije, Afrike, Azije, Evrope in Amerike z dodatkom treh vesil SZ, ZDA in NDR.

Ob teh ugotovitvah ne gre spregledati dveh povsem nasprotujočih si konceptov športnega udejstvovanja, ki označujeta dva politično nasprotna sveta. Na Zahodu so vrhunski atleti vse bolj podobni nosilcem svobodnih poklicev, ki iz svojega znanja in moči do skrajnosti črpajo precej vabljive denarne nagrade. Vzhodne države vo-

dijo »etatistično« politiko, v kateri so naporu točneje določeni in se z močmi štedi. Res je, da so atleti z Vzhoda zaradi tega marsikje (v tehkih) manj tekmovalni, res pa je tudi, da pobirajo večino prvih mest, ko gre za prvenstva in državna tekmovanja.

V teh zadnjih dneh pred tekmovanji se vrstijo vesti o odpovedih v ekipah Evrope in ZDA, atletični NDR pa so pred desetim dnevi dosegli kar tri svetovne rekorde in vrsto izjemnih dosežkov. Dobro se drži tudi SZ, čeprav je med poletjem več tekmovala. ZDA bodo morale svoje upe nasloniti na zelo široko izbiro talentov, s katero razpolagajo predvsem v tehkih.

Žensko tekmovanje bo vsekakor nič več kot ponovitev moskovskega evropskega finala z izjemo, da ima NDR tokrat nekaj več možnosti za končni uspeh. Vsekakor si bodo Vzh. Nemke delile prvi dve mesti s Sovjetinjami, medtem ko ostale ekipe v glavnem ne bodo prišle do besede.

Domača ekipa — čist izbor Avstralk in atletinji iz Nove Zelandije — ima svojo najvidnejšo predstavnico v olimpijski zmagovalki Glynis Nunn, ki bo tekla na 100 m čez ovire, in v skakalki v daljino Lorrway, ki bo v izredni konkurenci iskala navdih za 7 metrov. Azijske in afriške ekipe skoraj ne bo, postava Amerike pa bo imela v Kubankah in Kanadčankah nekaj zelo zanimivih atletinji. Ekipa ZDA bo v glavnem skrpana in brez nekaterih najboljših.

Skok v višino naj bi bil tudi možnost za morebiten naskok na svetovni rekord z Bolgarko Kostadinovo v vlogi obvezne favoritinje. Med nasprotnicami bo zanimiva Kubanka Costa. Strožja kontrola dopinga bo verjetno kot po navadi omejila domet metalk.

Bruno Križman

kratke domače vesti - kratke domače vesti

Sirenina jadralka

na državnem prvenstvu

Sirenina jadralka David Poljšak (lahka kategorija) in Aleš Žetko (težka kategorija) se udeležujeta državnega prvenstva v jadrnanju na deskah v Sanremu. V ponedeljek sta bila Poljšak in Žetko na 13., oziroma 14. mestu. Včeraj pa sta si priborila 5., oziroma 11. mesto na končni lestvici. Predvidenih je še pet preizkušenj. Sirenina jadralka sta imela zelo ugodne vremenske razmere, a šibak veter in zelo ostro konkurenco predvsem s strani Francozov. Na tekmovanju se mudi približno 110 deskarjev.

Danes v Bazovici

Zarja — Jadran

V okviru priprav na nadaljevanje 2. nogometne amaterske lige bo danes ob 16. uri v Bazovici domača

Zarja igrala prijateljsko srečanje z Jadranom Hrpele Kozina.

Slogine odbojkarice

na turnirju v Trstu

Tudi letos se je SZ Sloga udeležilo že tradicionalnega odbojarskega turnirja »Dedicato a Gabriella«, ki ga prireja tržaško društvo Le Volpi v spomin na svojo tragično preminulo igralko. Turnir je bil na sporedu v soboto in nedeljo, udeležilo pa se ga je šest ekip, ki so bile razdeljene v dve skupini. Sloga je nastopila z različnimi postavami, kjer so glavno mesto dobile predvsem igralko, ki do sledi na predprvenstvenih turnirjih niso še igrale. Na prvem srečanju z ekipo Le Volpi A so slogašice povsem odpevale, predvsem v sprejemu in tekmo gladko prepustile nasprotnicam z 0:2. Bolje so igrale na drugem sre-

čanju proti ekipi CSI Tarcento in slavile z 2:1. Zaradi slabše razlike v setih so slogašice zasedle 3. mesto v skupini in v boju za 5. mesto brez težav odpravile Le Volpi B z 2:0. Mimo končne razvrstitve lahko rečemo, da je bil tudi ta turnir dober pokazatelj stopnje priprave Sloginih igralk.

SLOGA: Kokoravec, Guštin, M. in V. Dornovšek, Adam, Lupinc, Mijot, Milič, Morigo, Sosič, Susič, Malalan. (INKA)

V Gorici Segafredo - Giomo

GORICA — Drevi bo v Gorici prijateljska košarkarska tekma med Iomačim Segafredom in beneškim Giomo, za katerega igra tudi jugoslovanski košarkar Dražen Dalipagić. Srečanje bo za oboje zadnji test pred nedeljskim pričetkom A-2 lige.

naše peterke v mladinskih ligah

»TROFEJA MESTA TRST« KADETI

Servolana Leasest — Jadran Farco 91:90 (38:45)

JADRAN: Kovačič 4 (2:4), Uršič 16 (4:6), L. Lippolis 9 (1:2), M. Pertot 4, Barini 13 (1:3), Carbonara 17 (5:7), P. Pertot, Cividari 8 (2:3), Terčon 13 (1:3), P. Lippolis 6 (0:1).

SODNIKA: Tavčar in Romano. PON: Lippolis, Terčon, Kovačič, M. Pertot. PM: Servolana 20:56, Jadran 16:29.

Prvi poraz Jadrana Farco v letošnji sezoni. Naši so zgubili proti slabši peterki, čeprav so razlogi za poraz dvojni. »Plavi« niso ponovili briljantne igre prikazane z Don Boscom. Nasprotno: zmedeni v napadu in nezbrani v obrambi so bili kljub temu stalno v vodstvu. Jadran ima vse možnosti za mnogo boljše igranje, vendar če manjka zagrizenost in požrtvovalnost, tudi peterke, ki so boljše, lahko izgubijo. Sodnika sta do-

sodila našim rekordno število 44. osebnih napak in škodejci so izvedli kar 56 prostih metov.

Od splošnega razočaranja edini, ki je zadovoljil, je bil Igor Uršič. (M. Raseni)

NARAŠČAJNIKI

Sokol — Servolana 58:79 (17:46)

SOKOL: Gherli, Šuligoj 8 (2:6), Adam, Tance, Tinta, Stanissa 6 (0:2), Paulina 19 (1:1), Pizziga 14 (0:2), Bogatec 2 (0:2), Pertot 2, Lesizza 7 (1:6). PM: 4:19.

Sokolovci so tekmo dobro začeli, a so po prvih desetih minutah neverjetno popustili, tako da si je nasprotnik priboril do konca prvega polčasa visoko vodstvo. V nadaljevanju so se naši popolnoma enakovredno borili in skušali nadoknaditi zamujeno, a jim to ni uspelo. Dokazali so, da če igrajo zbrano, lahko igrajo tudi učinkovito. (Andrej P.)

Balinanje: ženski turnir v Repnu povsem uspel

V nedeljo je bil v Repnu ženski balinarski turnir za 1. pokal Kraškega doma. Kakovostnega tekmovanja sta se poleg dveh postav domačinke udeležili še četverki Burje iz Tomajskega Križa in Brinja iz Povirja. Ta ženska športna manifestacija je pri nas povsem nova. Kar naenkrat pa so se Repenke navdušile nad to športno panogo, ki je čez mejo le nekoliko bolj razvita in pri Kraškem domu so se odločili, da priredijo ženski balinarski turnir. Domačinke so ves prejšnji teden marljivo in resno trenirale. Njihov trud ni bil zaman, saj sta se obe postavi Kraškega doma na najlepši način prvič uradno predstavili domači publiki.

Priča smo bili ogorčenim pa tudi enosmernim srečanjem. Eno izmed teh je bilo srečanje med prvo postavo Kraškega doma in Brinjem iz Povirja, katero so z rekordnim 11:1 osvojile domačinke. Brez dvoma je bila domačinka Stana Milič por. La-

zar ena boljših igralk turnirja.

Po dokaj čudnem razporedju tekmovanja je končno 1. mesto osvojil Brinj iz Povirja, čeprav je Kraški dom A že premagal vse tri ekipe (glej Brinj celo z 11:1).

IZIDI: Kraški dom A - Brinj 11:1; Kraški dom A - Burja 11:8; Kraški dom B - Burja 6:11; Kraški dom B - Brinj 9:11; Brinj - Burja 11:2. LE-STVICA: Kraški dom A 6 točk, Brinj 4, Burja 2, Kraški dom B 0. FINALE ZA 1. MESTO: Brinj Povir - Kraški dom A 13:8. FINALE ZA 3. MESTO: Burja - Kraški dom B 13:8.

Balinarji ZŠSDI v Poreču

Balinarska reprezentanca ZŠSDI je v soboto nastopila na turnirju v Poreču, ki ga je organiziralo balinarsko društvo Istra. Balinarji iz Poreča so bili na povabilo balinarske komisije ZŠSDI pred mesecem dni gostje v Bazovici in že takrat so se zme-

nil, da bi srečanja med obema kluboma postala tradicionalna. Naši balinarji so zadovoljivo opravili svojo nalogo, vendar jim je žreb kot prvega nasprotnika določil prav domačine, proti katerim niso naši naši pravega orožja.

Ekipa Krasa, ki se je ob tej priložnosti ojačila z dvema igralcema Kraškega doma, je v nedeljo gostovala v Ljubljani - Šiška pri balinarskem klubu Balinček - Slovinj. Med šestnajstimi ekipami so krasovci osvojili eno srečanje proti Metalni iz Maribora, dvakrat pa so podlegli proti Šiški in Unionu iz Ljubljane in bili tako izločeni iz nadaljnjege tekmovanja. V sobotnem četrtfinalu turnirja Buffet Poldo ni Poletovi dvojici Skupek - Simoneta po dveh prepričljivih zmagah uspelo napredovati v polfinale. Na tem tekmovanju je nastopila še ena Poletova dvojica, in sicer De Lorenzo - De Lorenzo, a je bila izločena že v prvem kolu. (Z.S.)

Pred nedeljskim pričetkom drugoligaškega prvenstva

Poročilo predsednika Draga Gantarja na uradni predstavitvi SZ Jadran

Kot smo že poročali, je bila v ponedeljek v Gregorčičevi dvorani v Trstu uradna predstavitev združene košarkarske ekipe SZ Jadran, ki bo v nedeljo pričela nastope v drugi italijanski ligi.

Potrjeni predsednik SZ Jadran Drago Gantar je imel poročilo, ki ga danes objavljamo v celoti.

Ne toliko zaradi glasov in nemalo opazk, da premalo skrbimo za naše odnose z javnimi občili, ki jih sicer priznavamo kot najbolj primerno in sposobno sredstvo ustvarjanja in o-
blikovanja javnega mnenja, ampak zato, ker smo čutili in smatrali potreben neposreden stik, ker s tem skušamo odpraviti dezinformacije, ki se skoraj spontano sem ter tja rojevajo in preprečimo širjenje vesti, ki niso resnične, predvsem pa zaradi tega, da damo vsem, predvsem pa Vam posredovalcem priliko, da črpite iz neposrednega vira, kar je prav in primerno, da javnost novosti športne kot nešportne, ve in pozna.

To so razlogi in razlaga tega srečanja.

Verjetno, ne bomo povedali nič novega, od tega, kar že veste, pa bi vas vseeno radi seznajili z vsem, kar je bilo doseženega in uresničenega po apoteoz, ki smo jo doživeli z napredovanjem v B ligo.

Najprej mislim, da smo dolžni spomniti, da smo dosegli zadovoljivo stopnjo konkretnega in stvarnega sodelovanja med vsemi osnovnimi komponentami, ki gojijo košarko in ki sodelujejo v Jadranu, tako glede članke ekipe kot na skoraj vseh ostalih ravneh, tako da upamo, da bomo dosegli tisto homogenost športnih sil za uresničevanje načrtovanj in konkretnih programov. Sem spada nedvomno tudi sodelovanje z ZSSDI, kljub včasih različnim gledanjem in interpretacijam. Prav tako naj pove-
mo, da smo in bomo še načrtneje gojili še tesnejše sodelovanje z društvi in klubih iz matične domovine, predvsem pa iz SR Slovenije, kjer je tudi naše pobrateno društvo KK Ježica, in

prijateljske tekme, ki jih občasno igramo, doma ali pri njih, z Olimpijo, Slovanom, z Novim mestom ter drugimi društvi in seveda z Ježico. Odveč je posebej ponavljati koristi, ki jih predvsem mi imamo ob takih srečanjih.

O ustanovitvi finančne družbe Finjadran je bil že objavljen poseben komunik. Gre za ustanovo brez dobičkonosnih namenov, ki si je prevzela skrb in nalogo, da preskrbi Jadranu neobhodno potrebna finančna sredstva, brez katerih si je nemogoče zamisliti kakršnokoli prvenstvo in še manj prvenstvo B lige z gostovanji v oddaljena mesta srednje in severne Italije. Prevzela pa si je tudi obvezo nuditi, v mejah možnosti in zmogljivosti, prepotrebno pomoč (v kakšni obliki, to bo še predmet pogovorov) matičnim društvom, ki sodelujejo v Jadranu, oziroma se ukvarja s košarko.

Sem sodi sponsorizacija, ki jo za leto 1985/86 širokogrudno nudi Tržaška kreditna banka - Banca di Credito di Trieste. Gre za tehnično sponsorizacijo, brez pogojevanja pri poimenovanju naše združene ekipe, ki bo tako lahko nadaljevala pod svojim izvirnim imenom Jadran. To je ob-
čudovanja in hvalevredna sensibilitet našega kreditnega zavoda, ki so mu tudi sicer pri sru problemu tržaškega športa. Tržaški kreditni banki naj gre priska hvala, prav tako njenemu vodstvu v osebi njegovega direktorja dr. Vita Svetine.

Ko pridem na bolj tehnične reči, naj dodam, da bo cena vstopnic za domačo drugoligaško tekmo 6.000 lir na osebo. So pa tudi že v predprodaji abonmaji po 60.000 lir, kar po-

meni, da abonent prihrani kar celo tretjino izdatka. Osnovnošolski otroci bodo deležni brezplačnega vstopa, študentje in mladina pa 50 odst. popusta.

Jadran se predstavlja letos v novih dresih z drugačno kombinacijo bolj blestečih in mladostnih barv. Zagotovili smo si tudi že nov, samostojen sedež v hiši SAIMA, v Ulici Galati 24. Smo na tem, da ga opremimo z najpotrebnejšim in predvsem samostojnim telefonom.

Vodstvo SZ Jadran sestavlja 13 odbornikov, in sicer po dva delegata petih matičnih društev, ki pri Jadranu sodelujejo, in Finjadrana ter tehničnega vodjo Rajmunda Kralja. Za posamezne funkcije pa so bili izvoljeni: podpredsednik Marjan Perot (delegat SD Kontovel), tajnik Franko Vitez (delegat SZ Bor), blagajnik Marčelo Malalan (delegat SD Polet). Predsednik je Drago Gantar.

Odgovoren za tisk je Egon Kraus, odgovoren za sodnike pa Ervin Mezeec.

S SREČANJEM V ZGONIKU

Kras in Sloga iz Umaga poglobljata stike in krepita sodelovanje

V soboto popoldne se je mešana namiznoteniška ženska in moška ekipa Krasa (postavi: Ervin Doljak, Robert Tanja Umkar) v trening tekmi v Zgoniku pomerila z moško ekipo Sloge iz in Sonja Milič, Damjana Sedmak in Umaga. Razlika med moštvoma je bila prevelika, tako da se domačini niso mogli enakovredno upirati daleč močnejšim nasprotnikom. Kljub temu je srečanje za rdeče-bele bilo važna preizkušnja pred prvenstvi ženske A in C lige ter moške C lige, ki bodo stekla konec tega tedna.

V igri Krasovih predstavnikov se je poznalo, da še vedno niso dosegli najboljših forme. Upati je, da bodo do prvenstvenih bojev vse nadoknadili. Srečanje samo pa je bilo še posebno koristno za obe društvi, saj bosta odslej skušali poglobiti sodelovanje in prijateljske odnose na športnem področju.

V soboto sta se društvu domenili, da bo že konec tega meseca povratno srečanje v Umagu. (Z. S.)

Na rolkarskem tekmovanju v Domžalah Devičani so se odrezali

V nedeljo so se rolkarji SK Devin udeležili tekmovanja v Domžalah, ki ga je organiziral smučarski klub Ihan pod pokroviteljstvom telesnokulturnega krožka Domžale. Organizacija je bila dobra, proga prav tako in tudi dobrih uvrstitev naših rolkarjev ni manjkalo.

Na tekmovanju je nastopilo petdeset rolkarjev iz osmih društev iz Jugoslavije, Avstrije in Italije. Naši so bili žal v okrnjeni postavi (zaradi bolezni) in sicer z devetimi rolkarji. Začnimo z dobrimi uvrstitvami in sicer z drugim mestom Andreja Legiša, kateremu je za samih 9 sekund ušlo najvišje mesto. Pomeril se je v kategoriji mlajših pionirjev, ki so pretekli 2.200 m. V isti kategoriji je bil tudi David Širca, ki je pristal na 3. mestu, Erik Iori pa je bil četrti.

V kategoriji starejših pionirjev - pretekli so 4.400 metrov — je Andrej Antonič zasedel odlično 1. mesto. Dobro se je uvrstil tudi Rajko Zejčević (šesti). V kategoriji mlajših mladincev (6.600 m) je bil Mitja Pernarčič soliden peti, medtem ko se je Ervin Iori počutil slabo in moral odstopiti.

Pri starejših mladincih (8.800 m) je bil Elio Iori peti, pri veteranih (prav tako 8.800 m) je Oskar Debner zmagal z odličnim časom 22'16". Izidi: mlajši pionirji (letnik 74 in mlajši) 2.200 m: 1. Niko Gregorin (SK Ihan) 6'24"; 2. Andrej Legiša (Devin) 6'33"; 3. David Širca (Devin) 6'57"; 4. Erik Iori (Devin) 7'44".

Starejši pionirji (letnik 73, 72, 71) 4.400 m: 1. Andrej Antonič (Devin) 0'46"; 2. Andrej Župan (TVD Gorje) 10'56"; 3. Matej Runtas (TVD Dol) 12'00"; 6. Rajko Zejčević (Devin) 12'54".

Mlajši mladinci (letnik 70, 69, 68) 6.600 m: 1. Jože Hribar (SK Ihan) 15'03"; 2. Lado Smrekar (TVD Dol) 15'04"; 3. Rajko Novak (SK Kamnik) 15'06"; 5. Mitja Pernarčič (Devin) 15'58"; Ervin Iori je odstopil.

Starejši mladinci (66.67) 8.800 m: 1. Uroš Velep (TVD Dol) 18'28"; 2. Robi Hlabanja (TVD Dol) 18'35"; 3. Primož Krajšek (SK Ihan) 18'42"; 5. Elio Iori 19'46".

Veterani (8.800 m): 1. Oskar Debner (SK Devin) 22'16". (Elio Iori)

obvestila

SPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo za tiste osnovnošolce, ki ne morejo obiskovati telovadnih ur ŠST v okviru mestnih šol ali pa bi želeli še dodatno zahajati k tej dejavnosti, uvedla enkrat tedensko telovadbo v okviru Borovega športnega centra. Vadba bo ob sredah od 15.30 do 17.00.

Informacije in prijave v uradnih urah do petka, 4. t.m. v Borovem športnem centru (tel. 513-77).

ZSSDI

obvešča, da bo danes, 2. oktobra, ob 20.30 na sedežu združenja v Ul. sv. Franciška 20 seja odbojarske komisije.

SZ DOM

obvešča, da bo redna vadba splošne telesne vzgoje v telovadnici Kulturnega doma v Gorici ob ponedeljkih in četrkih od 15. do 17. ure. Vabljeni zlasti otroci iz vrtcev in nižjih razredov osnovne šole.

SZ DOM

obvešča, da bodo redni treningi športne ritmične gimnastike ob torkih od 16. do 17.39 ter ob petkih od 15.30 do 17. ure. Vadba bo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Vabljeni zlasti osnovnošolska dekleta.

REKREATIVNA TELOVADBA

za starostnike v okviru SZ Bor se bo začela v torek, 8. t.m., ob 17. uri v Borovem športnem centru.

SZ DOM

obvešča, da so se že pričeli treningi orodne telovadbe za fante. Treningi so v telovadnici Kulturnega doma ob torkih od 16.30 do 18. ure ter ob petkih od 16.00 do 17.30. Vabljeni dečki, ki obiskujejo osnovno oz. nižjo srednjo šolo.

GIMNASTIČNI ODESEK SZ BOR

sporoča, da bo razdelitev na skupine in prva vadbeni ura za prejšnje in nove telovadke ter telovadke (za ritmiko, akrobatiko in plesno gimnastiko) danes, 2. oktobra, ob 15.00 v Borovem športnem centru.

ZSSDI

obvešča, da se bo pričel plavalni tečaj v Lipici v torek, 8. oktobra. Vpisovanje in informacije na sedežu združenja v Ul. sv. Franciška 20 od 9. do 13. ure (tel. 767-304).

TPK SIRENA

vabi vse svoje člane, ki imajo jadrnice na društvenem zemljišču, naj čimprej poskrbijo za trdne priveze svojih plovil. Društvo odklanja vsako odgovornost za škodo, ki bi nastala zaradi vremenskih neprilic.

SZ BOR

sporoča, da bo v kratkem začel z izpopolnjevalnim plavalnim tečajem za otroke. Vse informacije med uradnimi urami v Borovem športnem centru (tel. na št. 513-77).

NAMIZNOTENISKA SEKCIJA

SZ BOR

obvešča, da so redni treningi za osnovnošolsko in srednješolsko mladino ob torkih in petkih od 17. do 19. ure v telovadnici na liceju. Vabljeni tudi začetniki. Rekreacija za mlajše in starejše ob istih dnevih od 19. do 21. ure. Tel.: Raseni, 745-092.

PLANINSKA ODESKA

ŠK DEVIN IN ŠD SLOGA

prerajata v soboto, 5. oktobra, enodnevni izlet v Rogaško Slatino in okolico z obiskom steklarske šole. Cena izleta 23.000 lir. Informacije pri odbor-
nikih društev.

SD KONTOVEL

organizira ob torkih in četrkih v telovadnici Silvestri (Naselje sv. Nazaria) sledeče tečaje: ritmično telovadbo za deklice od 5. do 9. leta starosti (prvo srečanje bo 1. oktobra ob 16. uri, vabljeni tudi starši); moderni ples (disco dance) istega dne ob 19. uri in telovadbo za ženske istega dne ob 20.30.

naši nogometaši v mladinskih ligah

UNDER 18

ZAULE — ZARJA 2:0 (1:0)
ZARJA: Puric, Tomez, Ferluga, Gojca, Leban, Kalc, Zeugna, Castelli, Pitacco, Žagar, Carli, Kralj, Zerbo. Tokrat so si zarjani sami pripravili ugoden rezultat, in to v prvem delu tekme. Usodni sta bili dve zaporedni napaki, prva v napadu, ko je Zeugna zamudil izredno priložnost, in nato v nadaljevanju akcije, ko so domačini povedli s pravim darilom Zarjine obrambe. Po prikazani igri obeh ekip bi bil remi gotovo pravičnejši izid. Od naše ekipe pričakujemo boljše skupinsko igro, predvsem se na tehnični ravni. (P. B.)

IZIDI 2. KOLA: Zaula - Zarja 2:0, Fortitudo - S. Luigi 1:3, S. Andrea - Costalunga 1:3, Supercaffè - Roianese 4:0, S. Sergio - Opicina 3:3, Montebello - Olimpia 1:1, S. Marco - Domio 1:1, Campanelle - Edile 1:8.

LESTVICA: Costalunga 4, Domio, Olimpia, Edile Adriatica, Supercaffè, Zaula, S. Luigi 3, Campanelle, Roianese, Opicina 2, Zarja, S. Marco, Montebello, S. Sergio 1, Fortitudo in S. Andrea 0.

NARAŠČAJNIKI

Skupina A

BREG — DOMIO 0:3
BREG: Cottar, Sancin, Paolo Tamaro, Kraljič, Bevk, Albino, Slavec, Švara, Bonzanini, Massimo Tamaro, Starec (Paiano, Hervat, Zahar, Bandi).

Tekma je bila zelo lepa. V 1. polčasu sta si bili ekipi enakovredni, v drugem pa so Brežanom pošle moči, nasprotnik je uveljavil svojo premoč in dosegel tri zadetke. Brežani so si poraz zaslužili, čeprav ne v takih razsežnostih. Pohvalo zasluži Bevk za prikazano požrtvovalnost. (Švara)

IZIDI 3. KOLA: Chiarbola - Servola 1:1, Breg - Domio 0:3, Muggesana - Campanelle 3:4, Montebello - Fortitudo 2:2.

LESTVICA: Domio 6, Campanelle 4, Montebello in Fortitudo 3, Breg in Muggesana 2, Chiarbola in Servola 0.

Skupina B

IZIDI 3. KOLA: Olimpia - Opicina 1:1, CGS - San Luigi 2:3, San Vito - Costalunga 4:1, Sant'Andrea - Sant'Anna 2:1, počitek Kras.

LESTVICA: San Vito 6, San Luigi 5, Costalunga 4, Kras, CGS, Opicina in Sant'Andrea 2, Olimpia 1, Sant'Anna 0.

NAJMLAJŠI

Skupina A

BREG — TRIESTINA odložena
IZIDI 3. KOLA: Olimpia - Servola 1:1, Breg - Triestina odl., Inter S. Sergio - Costalunga 0:0, Montebello - Domio 1:0, počitek S. Luigi.

LESTVICA: Costalunga 5, Triestina in Montebello 4, Inter S. Sergio 3; Domio 2, San Luigi, Breg, Olimpia in Servola 0.

Skupina B

PRIMORJE — CGS 2:4 (2:2)
Strelec za Primorje: Tomazetič (2). PRIMORJE: Blason (Stolfa), Princival, Škabar, Ligozzi, Gherbassi, Roselli, Peter Štoka, Trampuš, Tomazetič, Mitja Štoka, Žagar.

V prvem polčasu je Primorje dobro igralo in tako kar dvakrat povedlo. Zaradi napak v obrambi pa je nasprotnik lahko prvi polčas končal brez škode. V drugem delu igre je pomembno vlogo imel neizkušeni sodnik, ki je najprej dosodil sumljivo 11-metrovko, nato pa je Prosečanom zaradi protestov pokazal še tri rumene kartone. (M. Štoka)

IZIDI 3. KOLA: Campanelle - Opicina 0:3, San Vito - Giarizzole 0:9, Portuale - San Giovanni 2:2, Primorje - CGS 2:4, počitek Campi Elisi.

LESTVICA: Giarizzole 6, San Giovanni 5, CGS 4, Portuale 3, Primorje in Opicina 2, Campi Elisi, San Vito in Campanelle 0.

NA GORIŠKEM

MLADOST — AURISINA 0:0

MLADOST: Gergolet, Zampar, Quinzi, Lakovič, Colja, Tomšič, D. Lakovič, Devetak, Šuligoj, R. Devetak, Tonzar, Narduzzi, Spacal, Pelizzon, M. Gergolet.

Dobrodojci so proti Aurisini izbojevali prvo prvenstveno točko. Povedati je treba, da so domačini pokazali nekaj dobrih potez v obmambi in na sredini igrišča, nekoliko nerodni pa so bili v napadu. Zato je potrebno, da se vnaprej še vestneje pripravljajo in rezultati ne bodo izostali.

V soboto bodo najmlajši igralci Mladosti ob 15.30 gostovali v Ronkah. (MP)

ZAČETNIKI

Skupina A

BREG — FORTITUDO 0:0
BREG: Gigliano, Mondo, Štrajn, M. Gombač, Handler, Lovriha, Bandi, Punis, Grilanc, R. Gombač, Mauri (Rapotec, Švab, Švara, Vrše).

Ob lepem in toplém vremenu so Brežani začeli zelo zmedeno, na srečo pa je bila obramba vedno na mestu. Postopoma so le uredili svoje vrste in proti koncu polčasa zamudili lepi priložnosti.

Drugi polčas je bil pravi monolog Brega, a do zaželenega zadetka ni prišlo. Za požrtvovalno igro zasluži pohvalo Mitja Gombač. (Švara)

IZIDI 2. KOLA: S. Sergio - S. Vito 2:0, Breg - Fortitudo 0:0, Muggesana - Domio 2:1, Costalunga - Montebello 1:2, počitek Zaula.

LESTVICA: S. Sergio 4, Breg, Muggesana in Montebello 3, Costalunga 2, Fortitudo 1, Zaula, S. Vito in Domio 0.

Skupina B

PORTUALE — PRIMORJE 6:0 (1:0)

PRIMORJE: Spadoni (Emili), Pahor, Gherbassi (Vrabc), Sardoč, Trampuš (Osi), Stolfa, Vodopivec, Kante, Savi, Zacchigna, Emili.

V prvem delu so se igralci Primorja kar lepo branili in na trenutke pokazali dobro igro, tako da so Tržačani le enkrat zatresili njihovo mrežo. V nadaljevanju je Primorje nekoliko popustilo, kar so domačini takoj izkoristili. (M. Štoka)

IZIDI 2. KOLA: Chiarbola - Opicina 7:1, CGS - Giarizzole 0:2, Fani Olimpia - Supercaffè 0:0, Portuale - Primorje 6:0, počitek S. Andrea.

LESTVICA: Portuale in Giarizzole 4, Fani Olimpia 3, Chiarbola 2, Supercaffè 1, Opicina, CGS, S. Andrea in Primorje 0.

NA GORIŠKEM

JUVENTINA — NATISONE 0:0

JUVENTINA: Grendene, Persolja, Ferfolja, Marušič, Petejan, Sellan, Narduzzi, Koršič, Devetak, Gergolet, Davio, S. Ferfolja, Petejan, Kobal.

STRELEC ZA JUVENTINO: Narduzzi, Davio, Sellan.

Z zmago proti Natisoneju si je štandreška Juventina zagotovila prvo mesto na lestvici. Uspeh brez dvoma krona požrtvovalnost igralcev samih in vodstva, ki se je letos odločilo za sodelovanje z doberdobsko Mladostjo. Združena ekipa je tako pokazala, da je med najmočnejšimi v prvenstvu in upajmo, da bo po tej poti nadaljevala.

Glede srečanja, samega je treba povedati, da je bilo zelo borbeno in na dobri tehnični ravni. Domačini so po prvem голу zaigrali obrambno in se posluževali protinapada, s katerim so dosegli še dva zadetka. (MP)

CICIBANI

Skupina A

BREG — PONZIANA 1:12 (0:6)

STRELEC za Breg: Grbec
BREG: D. Argenti, Rapotec, Pavletič, Sancin, Corbatti, Grbec, Chermaz (C. Argenti, Andreassi).

Prišel je čas, da so tudi naši cicibani stopili na igrišče. v svojem krstnem nastupu pa so Brežani nalleteli na premočnega nasprotnika, saj je Ponziana društvo s staro tradicijo v mladinskem nogometu. Naši so igrali zmedeno, postopoma pa so se res zavedeli, da so na igrišču in tako so po redkih tudi dosegli zadetek. Tokrat se je izkazal Grbec. (Švara)

IZIDI 1. KOLA: Costalunga - S. Vito 11:0; Breg - Ponziana 1:12, Chiarbola - Domio 18:1, Campanelle C. Elisi prek., počitek S. Andrea.

LESTVICA: Chiarbola, Ponziana in Costalunga 2, S. Vito, Breg, Domio, S. Andrea, C. Elisi in Campanelle 0.

Skupina C

PRIMORJE - SUPERCAPPE 0:2 (0:0)

PRIMORJE: Sandri, Husu, Sardoč, Širca, Trampuš, Digovic, Doglia (Švara).

Primorje je prvenstvo začelo s porazom. Sicer je igralo zelo borbeno in je v prvem polčasu bilo večkrat nevarno, postopoma pa je njegova prodornost začela pešati in napadati so začeli gostje, ki so v drugem polčasu tudi dvakrat premagali Sandrija in zaslužno zmagali. (M. Štoka)

IZIDI 1. KOLA: CGS - Soncini 2:3, Opicina - Zarja 5:0, Primorje - Supercaffè 0:2, Giarizzole - Zaula 3:1, S. Giovanni - S. Luigi 0:6.

LESTVICA: S. Luigi, Supercaffè, Soncini, Opicina in Giarizzole 2, Zaula, Zarja, CGS, Primorje in S. Giovanni 0.

NA GORIŠKEM

MLADOST — STARANZANO 3:5

MLADOST: Ferfolja, Zanier, Lakovič, Lavrenčič, Zampar, P. Gergolet, A. Ferfolja, M. Gergolet, Devetak, A. Gergolet, Ferletič.

STRELCI za Mladost: Zampar, Lavrenčič, P. Gergolet.

V otvoritveni tekmi je Mladost izgubila proti bolj izkušenemu Staranzanu, ki je dobro izkoristil slab dan vratarja domačinov. V bistvu je bil to ključ srečanja, saj so bili Kraševci enakovredni gostom, na žalost pa so spodrsiljaji opravili svoje. (MP)

Naročnina: mesečno 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebne mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Postni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglas - Ob delovnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

2. oktobra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stratto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Zanikujejo aretacijo osumljene osebe

Na sledi »firenški pošasti«?

FIRENCE — Živimo morda v času preobrata v preiskavi proti »firenški pošasti«? Več sumljivih znakov se je namreč nabralo v zadnjem času, ki vsi kažejo na takšno možnost. Postali so zanimivi, odkar je »posas« v evropski državni pravdnici poslala del spolovila pri pošasti ubite Francozinje in odkar so v bolnišnici našli naboj kalibra 22, kakršne je morilec izstrelil proti vsem osmim zaljublencem, ki jih je umoril.

V časnikarskih krogih sodijo, da se je klopčič pričel odmotavati, toda na kvesturi nočejo ničesar potrditi, nasprotno celo vse zanikujejo. Prav tako so zanikali, da bi neko osebo aretirali.

Povsem naravno v Firencah z velikim zanimanjem in s prizadevnostjo spremljajo vse, kar se dogaja, piše in govori v zvezi s »firenško pošastjo«, saj bi bilo njeno odkritje konec dolgoletne more, ki pritiska na ljudi

Najnovejša (sovjetska) znanstvena trditev

Kisik prihaja z dna oceanov

RIM — Niso rastline tiste, ki proizvajajo kisik, ampak podzemlje. Do tega spoznanja se je po dolgoletnih raziskavah dokopal profesor geologije v Novosibirsku Nasilij Bgatov. Ta znanstvenik trdi, da skupno z drugimi plini iz zemeljskih razpok, kjer na dnu oceanov prideka raztopljeni bazalt, prihaja tudi kisik. Mrzla in s kisikom nasičena voda se postopoma segreva in tako sprošča kisik. Samo tako si je mogoče razložiti, zakaj so oceani bogati na kisiku. Ugotovili so, da se količina kisika povečuje z globino morja. V morskih globinah je kisik drugačen: je težji in ima drugačne izotope kot kisik v zraku. To naj bi bila najnovejša razlaga njegovega nastanka.

Drevi film Junaška armada s Simone Signoret

RIM — V počastitev umrle francoske filmske igralkine in pisateljice Simone Signoret (umrla je za rakom v starosti 64 let) bo RAI Due, namesto dokumentarca o Badoghu, danes ob 22.15 predvajali film Junaška armada, v kateri Simone Signoret igra Matildo, neustrašno borko za svobodo proti nacističnim okupatorjem Francije.

Hemofilitiki že pozivajo na zmanjšanje števila rojstev

Za Angleže je aids »šiba božja«

LONDON — Strah, ki ga je bolezen aids pognala Britancem v kosti, je pričel trkati tudi na vrata britanske vlade. Toliko je res, da je spreminila svoj načrt o ukinitvi 52 državnih laboratorijev, češ da so nerentabilni. Vlada je odločila, da bodo laboratoriji še naprej delovali in da bo ena izmed njihovih glavnih nalog, pregledovati kri krvodajalcev. Pred aids je Thatcherjeva zatisnila oči in pozabila na letno izgubo 37 milijonov funtov.

Vse to ne kaže več na strah, ampak že kar na paniko, ki se je polastila Angležev, ko so izvedeli, da sodobna medicinska znanost še ne more ukrotiti zagonetnega virusa in da je primerov te bolezni iz dneva v dan več.

Razvoj dogodkov v tej državi preplah samo povečuje. Devetletni šolar Peter iz Hamshira v Angliji je eden izmed 60 odstotkov hemofilitikov (skupno jih je 6 tisoč), ki so okuženi z aids. Vest so staršem povedali v krajevni bolnišnici, kjer Petru dajejo transfuzijo krvi. Nekaj dni so razmišljali, ali naj o tem seznanijo tudi šolske oblasti. Na koncu so se odločili in to povedali učiteljici. Prosvetni delavci so odločili, da o tem seznanijo tudi starše Petrovih sošolcev. Rezultata te odločitve ni bilo treba dolgo čakati: starši so otroke zadržali doma.

Peter se je na vsem lepem sam znašel v šolskih klopih in sedaj mu ne

kaže drugega, kot da čaka nekaj let, preden izve, če je bolnik ali ne. Inkubacija traja namreč najmanj dve leti, lahko pa tudi pet. Ve se, da se bolezen ponavadi zaključuje s smrtjo, vse ostalo pa je za ljudi neznanica.

Vladi v takšnem položaju ni preostalo drugega kot da se zgane. Strokovenjaku za to bolezen je naročila, naj starše prepriča, da se bolezen širi samo z mešanjem zdrave in okužene krvi in da Peter ne more nikomur storiti nič žalega. En del staršev mu je veroval, toda ostali o tem še vedno niso prepričani.

V Angliji živi 850 hemofilitičnih otrok, kakšnih 600 pa se jih je že okužilo z aids. Ta virus, ki ga v Veliki Britaniji imenujejo HTLV 3, so našli v protitelesih 4-letnega otroka iz Bristol, in osebje otroškega vrtca je staršem naročilo, naj ga do nadaljnjega ne vozijo več. Otroci se med igro pogosto ranijo, priteče jim kri iz nosa, s tem pa se povečuje tudi možnost, da se otrok dotakne krvi drugega otroka.

Hemofilitiki, ki so zaradi svoje naravne bolezni prisiljeni, da dobivajo transfuzijo, so tako vedno bolj osamljeni v družbi, ker se njeni pripadniki bojijo, da bodo prišli z njimi v dotik in s tem do aids.

Prejšnji teden je društvu hemofilitikov dovolilo objavo poziva, naj odrasli bolniki, kakor tudi žene hemofilitikov ne rojevajo več, da se virus ne bi prenašal na novorojenčke. Starši hemofilitičnih otrok z virusom HTLV 3 poskušajo okolici pojasniti, da njihovi otroci niso okuženi. Mati in oče nesrečnega Petra sta povedala, da sta vedno božala in poljubljala svojega sina, pa zaradi tega nista dobila ubijalskega virusa. »Mi razumemo starše zdravih otrok, ker počenja isto kot mi — pazijo nanjes, pravi oče.

Dosedanje raziskave v Veliki Britaniji in v ZDA so pokazale, da za to boleznijo trpijo predvsem homoseksualci, ki se okužijo z neposrednim spolnim odnosom, in narkomani, ki za različne osebe uporabljajo eno in isto iglo injekcije, ki je bila poprej v dotiku s krvjo bolnika.

Tudi najmanjša okvara na kapilari zadostuje, da se meša zdrava in bolna kri in da se s tem prenaša virus. Ni naključje, da je v teh državah toliko bolezni. V njih je tudi največ homoseksualcev, biseksualcev in narkomanov. Če upoštevamo, da imajo odnose s 50 ali 100 osebami na leto in da se ostali prav tako seksualno izživljajo, potem je strah pred okužbo še kako utemeljen. Hemofilitiki so v vsem tem samo nedolžne žrtve.

V Veliki Britaniji so prvi primer aids ugotovili 1982. leta. Od takrat dalje so zabeležili 206 primerov, od tega 182 med homoseksualci. Uradno pa so povedali, da je v državi več kot 10.000 oseb z virusom, kar še ne pomeni, da bodo na koncu vsi umrli zaradi te bolezni.

Po ugotovitvah zdravnikov postane vsak peti nosilec virusa tudi bolnik. Če upoštevamo dolgo inkubacijsko dobo in dejstvo, da veliko ljudi sploh ne ve, da nosi virus aids, je točna trditev raziskovalcev na univerzi v Kardifu, da bo v prihodnjih nekaj letih umrlo »na tisoče« Britancev. V zdravstvenem ministrstvu dodajajo, da niti približno niso še ugotovili, kakšno naj bi bilo zdravlilo za »kugo« 20. stoletja.

Ker nihče ne more znanstveno dokazati, zakaj prav sedaj napad te bolezni, se mnogi Britanci nagibajo k sodbi, da gre za svojevrstno »šibo božjo« in da je »prišel« čas za prečiščenje dekadentnega sveta moderne civilizacije.

Miguel De Cerrantes

40.

DON KIHOT

Po državnem udaru v Sudanu

Novosti na arabski »tromeji«

KAIRO — »Vse, kar se danes dogaja v Sudanu, je izključno njegova notranja zadeva. Ne glede na to, kako se bodo stvari obrnile v tej državi, bo Egipt dosledno izvajal obveznosti, ki izhajajo iz listine o integraciji in iz obrambnega sporazuma z njo.«

Približno s temi besedami uradni Kairo komentira najnovejšo dogodke v Sudanu. Iz njih bi se dalo razbrati, da je Egipt posebno zaskrbljen zaradi dogajanja v sosednji državi; in vendar stvarim ni tako. V resnici v egiptovskih vladnih krogih raste zaskrbljenost vse od 6. aprila letos, ko je sudanska vojska z državnim udarom odstavila predsednika Nimeirija, s katerim je bil Kairo v najboljših odnosih.

Toda kaj konkretno najbolj skrbi egiptovske oblasti? Odgovor ni posebno težak, saj je Kartum po 6. aprilu izpeljal nekaj potez, ki so milo rečeno zbudile začudenje v Egiptu. Najočitnejša sprememba je nastala v odnosih z Libijo. Kartum je namreč normaliziral odnose s Tripolisom prav v času, ko je narasla napetost med Egiptom in Libijo. Sudanski vojaški režim pa ni ostal le pri tem. Uradno je izjavil, da se bo zavzemal za »uravnovešeno sodelovanje« z vesilama — SZ in ZDA. In ni ostal le pri besedah, saj je odklonil sodelovanje v skupnih ameriško-egiptovskih vojaških manevrih, ki se jih je v zadnjih letih redno udeleževal. Nazadnje pa se je Sudan približal raznim arabskim državam, tudi takim, s katerimi Egipt še nima diplomatskih odnosov.

Res je, da šef sudanskega vojaškega režima El Dahab pogosto javno poudarja »zgodovinsko prijateljstvo« z Egiptom, vendar so takšne izjave v tem trenutku skromna uteha za Egipčane. Pri tem ne gre pozabiti, da je Egipt življenjsko povezan s Sudanom iz najmanj dveh razlogov. Prvi je varnostnega značaja. Meje z južno sosedo so vedno bile varne in Kairo je na to vedno tudi računal. Drugi osnovni razlog pa predstavlja voda. Egipt je namreč glede vode praktično odvisen od Sudana. Ko bi slednji, recimo, del Nila zaustavil in ga uporabil za namakanje, kar ni tako daleč od uresničenja, bi se Egipt znašel v kočljivem položaju.

Čez 20 let ne bo nobenega več

Oslu v Italiji izginjajo

RIM — V občini Paderno Dugnano v milanskem predmestju bo prihodnjo nedeljo tekma oslov imenovana »palio dei somari«. Cilj letošnje tekme je povečati zanimanje za rejo oslov, kajti njihovo število tako naglo upada, da bodo v 20 letih v Italiji popolnoma izginili. Vsako leto namreč pobijejo od 11 do 13 tisoč oslov in križancev kot so mule in mezgi. Samo v zadnjih 30 letih se je njihovo število zmanjšalo od 980 na 120 tisoč. Teh živali, za razliko od konj, ki jih rabijo za športne prireditve, sploh ni mogoče uporabljati drugače kot za delo. S kraljevskim dekretom od 1928. leta so prepovedali oslovo meso vkuhavati za konzerve. Razen v nekaterih redkih manjših krajih, oslovega mesa sploh ne uporabljajo več za izdelavo mortadele.

Prireditelji tekme oslov (spopadlo se bo pet »contrad«) so morali po živali širom po Italiji, kajti v Lombardiji jih je samo kakšnih 500 in še te niso posebn umnih nog.

Neka raziskava je pokazala, da šolarji v Milanu poznajo osle samo po fotografijah.

Moskovčane pozimi manj zebe kot pred 10 leti

MOSKVA — Kar so Moskovčani že ugotovili, to so potrdili tudi znanstveniki moskovske univerze: klima v sovjetskem glavnem mestu je postala bolj zmerna. Pozimi in spomladi je za 2.1 do 2.2 stopinje »topleje« kot pred 10 leti. Gre za naraven pojav, na katerega nastanek velikih mest samo malenkostno vpliva.